

Quran və Sünndə olan
Səhih
Dua və Zikrlər

Qarabağ Azərbaycanıdır!

“Elm və təhsil”
Bakı 2021

İxtisas redaktoru: Səid İsrailov

Hazırladı: Ramin İsbarxanlı

Quran və Sünnədə olan Səhih Dua və Zikrlər
Bakı, "Elm və təhsil", 2021, 264 səh.

SATIŞI QADAĞANDIR!
HƏDİYYƏDİR!

ISBN 978-9952-8175-0-7

© "Elm və təhsil", 2021

Müqəddimə

Şübhəsiz ki, həmd Allaha məxsusdur! Biz Onu köməyə çağırır, Ondan bağışlanma diləyir və pis əməllərimizdən qorunmaq üçün yalnız Ona pənah aparırıq. Allah kimə hidayət verərsə, onu heç kəs azdırma bilməz, kimi də azdırarsa, onu doğru yola yönəldən tapılmaz. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, təkdir, şəriki yoxdur! Şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir! Peyğəmbərimiz Muhəmmədə, onun ailəsinə və səhabələrinə Allahın salavatı və salamı olsun!

Əziz müsəlmanlar! Bu kiçik kitabçada müsəlmanlar arasında daha çox yayılan və yalnız səhih hədislərdə olan dua və zikrlər qeyd edilmişdir. Həmçinin ərəbcə oxuya bilməyən insanlar üçün bir neçə surənin azərbaycanca yazılışını qeyd etmişik. Transkripsiyada ərəbcə olan sözün oxunuşunda

uzatmanı bildirmək üçün hərfdən sonra gələn iki nöqtə, ondan əvvəl gələn hərfin bir hərf uzadılması deməkdir. Məsələn,

“Lə: ilə:hə illəllah”, yəni “lə” sözündən sonra “ə” hərfi bir hərf uzadılır, və ya “ru:hi:” sözündə “u” və sonda olan “i” səsi bir hərf uzadılır.

Uca Allah bu kiçik kitabçanın ərsəyə gəlməsində köməklik göstərən hər bir kəsin əməl dəftərini savablarla doldursun! Allah müsəlmanları bu kitabça ilə faydalandırsın! Müvəfəqiyyət Allahdan, xəta isə şeytandan və nəfsimizdəndir. Nədəsə səvhə yol vermişiksə, növbəti çaplarda bunu düzəltmək üçün həmin səhvi bu ünvana göndərməyinizi xahiş edirik:

duazikrlər@gmail.com

Hörmətlə redaksiya heyəti

Zikrin fəziləti

Uca Allah buyurur:

فَاذْكُرُونِي أَذْكَرْكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونَ

**“Məni yad edin ki, Mən də sizi yad edir!
Mənə şükür edin, Mənə küfr etməyin”** (əl-Bəqərə, 152)

...وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

**“...Allahı çox zikr edən kişilər və qadınlar
üçün Allah bağışlanma və böyük mükafat
hazırlamışdır”** (əl-Əhzab, 35)

Müxtəlif səhih hədislərdə Peyğəmbər ﷺ belə
buyurmuşdur:

مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ

...“Rəbbini yad edənlə yad etməyənin misalı

diri ilə ölünün misalına bənzəyir".¹

أَلَا أُبَيِّنُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ
وَحَيْرٍ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا
أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى . قَالَ : ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى قَالَ مُعَاذُ بْنُ
جَبَلٍ : مَا شَيْءٌ أَجْحَى مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ .

...“Sizə əməllərinizin ən xeyirlisi, Hökmdarınız (Rəbbiniz) dərgahında ən təmizi, dərəcələrinizdən ən yüksəyi, sizin üçün qızıl, gümüş xərcləməkdən, düşməninizlə qarşılaşıb onların boyunlarını vurmağınızdan, onların da sizin boyunlarınızı vurmasından daha xeyirlisini bildirimmi?” Səhabələr: “Bəli!”- dedilər. O buyurdu: “Bu, Uca Allahı zikr etməkdir”. Muaz ibn Cəbəl رضي الله عنه dedi: “Allahın əzabından xilas edən ən yaxşı (vasitə) Allahı zikr etməkdir”.²

¹ əl-Buxari, 6044, 6407.

² ət-Tirmizi, 3377, 3704. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərğib vət-Tərhib, 1493.

يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ
ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَأٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ
بِشَيْءٍ تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي
أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً

...“Uca Allah buyurur: “Qulum mənim bərəmdə nə zənn edərsə, onu da edəcəyəm. Qulum Məni yad etdikcə onunlayam. O, Məni öz-özlüyündə yad etsə, Mən də onu Öz-Özlüyümdə yad edərəm. O, Məni camaatın yanında yad etsə, Mən onu onlardan daha xeyirli camaatın (mələklərin) yanında yad edərəm. O, Mənə bir qarış yaxınlaşsa, Mən ona bir dirsək yaxınlaşaram. O, Mənə bir dirsək yaxınlaşsa, Mən ona bir qulac yaxınlaşaram. O, Mənə doğru yeriylərək gəlsə, Mən ona doğru yüyürərək gələrəm”.¹

أَنَّ رَجُلًا قَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ ، فَأُخْبِرُنِي

¹ əl-Buxari, 6856, 7405.

بَشِيءٍ أَتَشَبَّهْتُ بِهِ ، قَالَ : لَا يَزَالُ لِسَانَكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ .

...Bir hədisdə rəvayət edilir ki, bir kişi dedi: “Ey Allahın Elçisi, İslam ayinlərinin çoxluğu mənə ağır gəlir. Mənə elə bir şey öyrət ki, ondan bərk yapışım”. Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Dilin Allahı zikr etməkdən qurumasın!”¹²

مَنْ قَعَدَ مَقْعَدًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةٌ ، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعًا ،
لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةٌ ،

...“Kim oturduğu (hər hansı) bir yerdə Allahı yad etməsə, (Axirətdə) Allah onu peşmançılığa məruz qoyar. Kim uzandığı (hər hansı) bir yataqda Allahı yad etməsə, (Axirətdə) Allah onu peşmançılığa məruz qoyar”.³

¹ Yəni mömin adam bu ibadətləri yerinə yetirməkdə zəiflik göstərdiyi zaman bu zikrləri yerinə yetirməlidir ki, qəlbi oyaq olsun və bu zikrlər sayəsində onun fəallığı artsın. Qəlb oyaq olarsa, yaxşı işlər həmin adama ağır gəlməz.

² ət-Tirmizi, 3375, 3702. Hədis səhihdir. Bax: Səhîh əl-Cami, 7700.

³ Əbu Davud, 4858. Hədis səhihdir. Səhîh əl-Cami, 6477.

مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ
تِرَةٌ فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ

...“Hər hansı bir məclisdə oturub, orada Allahı yad etməyən və öz peyğəmbərinə salavat gətirməyən bir camaat (Qiyamət günü) mütləq peşmançılığa məruz qalar. Sonra Allah istəsə onlara əzab verər, istəsə onları bağışlayar”.¹

مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ ، إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ حَيْفَةِ
جِمَارٍ وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ

...“O camaat ki, məclisdən Allahı zikr etməmiş qalxar, onlar uzunqulaq leşi üzərindən qalxmış kimidirlər. Buna görə onlar peşman olacaqlar”.²

¹ ət-Tirmizi, 3708, 3380. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərğib vət-Tərhib, 1512.

² Əbu Davud, 4855, 4857. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 77.

1. Yuxudan oyandıqda edilən zikrlər

١ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

1. Əlhəmdulillə:hilləzi: əhyə:nə: bə'də mə: əmə:tənə va ileyhin-nuşu:r!

1. Bizi öldürdükdən sonra dirildən Allaha həmd olsun, ölüb dirildikdən sonra isə qayıdış Onadır!¹

٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

2. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadı:r, subhə:n-Alla:hi, valhəmdulillə:hi, va lə: ilə:hə illəlla:hu, valla:hu əkbər, va lə: həulə va lə: quvvətə illə: billə:hil-

¹ əl-Buxari, 5849, 6324.

aliyyil-azi:m!

2. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Allahadır! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Allah ən Böyükdür! Qüdrət və güc yalnız Uca və Böyük Allahdadır!¹

۳ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي
بِذِكْرِهِ

3. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni fi: cəsədi:, va raddə aleyyə ru:hi:, va əzinə li: bizikrihi!

3. Bədənimə salamatlıq verən, ruhumu mənə qaytaran və mənə Onu yad etməyə izn verən Allaha həmd olsun!²

¹ İbn Məcə, 3878. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6156.

² ət-Tirmizi, 3401, 3729. Hədis həsəndir. Bax: əl-Kələmut-Tayyib, 34.

٤ - إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (١٩٠) الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (١٩١) رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (١٩٢) رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (١٩٣) رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (١٩٤) فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُم مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ (١٩٥) لَا يُغْرَتِكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ (١٩٦) مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٩٧) لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ (١٩٨) وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

(۱۹۹) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۲۰۰)

4. (190) Innə fi: xalqis-səmə:və:ti val-ərđi vaxtilə:fil-leyli vən-nəhə:ri ləə:yə:til-liulil-əl-bə:b. (191) Əlləzi:nə yəzkuru:nəlla:hə qi-yə:mən va quu:dən va alə: cunu:bihim va yətəfəkkəru:nə fi: xalqis-səmə:və:ti val-ərđi Rabbənə: mə: xaləqtə hə:zə bə:tilən sub-hə:nəkə fəqinə: əzə:bən-nə:r. (192) Rabbənə: innəkə mən tudxilin-nə:ra fəqad əxzeytəhu: va mə: liz-za:limi:nə min ənsə:r. (193) Rabbənə: innənə: səmi'nə: munə:diyən yu-nə:di: lil-i:mə:ni ən ə:mini: bi Rabbikum fəə:mənnə:, Rabbənə: fəğfirlənə: zunu:bənə: va kəffir annə: seyyiə:tinə: va təvaffənə: məal-əbra:r. (194) Rabbənə: va ə:tinə: mə: vəadtənə: alə: rusulikə va lə: tuxzinə: yəvməl-qi-yə:mə. Innəkə lə: tuxliful-mi:a:d. (195) Fəstəcə:bə ləhum Rabbuhum ənni: lə: udi:u' amələ

a:milim-minkum-min zəkərin əu unsə: bə'du-
 kum mim bə'd. Fəlləzi:nə hə:cəru va uxricu:
 min diyə:rihim va u:zu fi: səbi:li: va qa:təlu:
 va qutilu: ləukəffirannə anhum seyyiə:tihim
 va ləudxilənnəhum cənnə:tin təcrici: min təhti-
 həl-ənhə:ru səva:bəm min i'ndillə:h. Valla:hu
 i'ndəhu: husnus-səvə:b. (196) Lə: yəğur-
 rannəkə təqallubulləzi:nə kəfəru: fil-bilə:d.
 (197) Mətə:un qali:lun summə mə'və:hum
 cəhənnəmu va bi'səl-mihə:d. (198) Lə:kinil-
 ləzi:nət-təqav Rabbəhum ləhum cənnə:tun
 təcrici:min təhtihəl-ənhə:ru xa:lidi:nə fi:hə:
 nuzuləm-min i'ndəllə:hi va mə: i'ndəlla:hi
 xayrullil-əbra:r. (199) Va innə min əhlil-kitə:bi
 ləməy-yu'minu billə:hi va mə: unzilə ileykum
 va mə: unzilə ileyhim xa:şi'i:nə lillə:hi lə:
 yəştəru:nə biə:yə:tillə:hi səmənən qali:lə.
 Ulə:ikə ləhum əcruhum i'ndə Rabbihim in-
 nəlla:hə səri:u'l-hisə:b. (200) Yə: əyyuhəllə-
 zi:nə ə:mənusbiru: va sa:biru: va ra:bitu vattə-
 qulla:hə ləalləkum tuflihu:n!

4. (190) Həqiqətən, göylərin və yerin yaradılmasında, gecə ilə gündüzün bir-birini əvəz etməsində ağıl sahibləri üçün dəlillər vardır. (191) O kəslər ki, ayaq üstə olanda da, oturanda da, uzananda da Allahı yad edir, göylərin və yerin yaradılması haqqında düşünlər (və deyirlər): “Ey Rəbbimiz! Sən bunları əbəs yerə yaratmamısan. Sən pak və müqəddəsən. Bizi Odun əzabından qoru! (192) Ey Rəbbimiz! Sən Oda daxil etdiyin kəsi əlbəttə, rüsvay edərsən. Zalımların köməkçiləri olmaz. (193) Ey Rəbbimiz! Həqiqətən, biz: “Rəbbinizə iman gətirin!” – deyə imana çağıran bir kimsənin çağırışını eşidib iman gətirdik. Ey Rəbbimiz! Günahlarımızı bizə bağışla, təqsirlərimizdən keç və canımızı itaətkarlarla (möminlərlə) bir yerdə al! (194) Ey Rəbbimiz! Öz elçilərinin vasitəsi ilə bizə vəd etdiklərini ver və qiyamət günü bizi rüsvay etmə! Şübhəsiz ki, Sən vədə xilaf çıxmırsan!” (195) Onların Rəbbi onlara cavab verdi: “Mən,

sizlərdən – istər kişi, istərsə də qadın olsun – heç bir iş görənin əməyini puç etməyəm. Siz bir-birinizdənsiniz (dində kişi və qadın eynidir). Hicrət edənlərin, öz yurdlarından çıxarılanların, Mənim yolumda əziyyətə düşər olanların, vuruşanların və öldürülənlərin əlbəttə təqsirlərindən keçəcək və onları (ağacları) altından çaylar axan cənnətlərə daxil edəcəyəm. (Bu, onlar üçün) Allahdan bir mükafatdır. Gözəl mükafat yalnız Allah yanındadır”. (196) Qoy kafirlərin diyərbədiyar gəzib-dolaşması səni aldatmasın! (197) Bu, az (yaxud keçici) bir zövqdür. Sonra isə onların məskəni Cəhənnəmdir. Ora nə pis yataqdır! (198) Lakin öz Rəbbindən qorxanlar üçün ağacları altından çaylar axan cənnətlər vardır ki, onlar orada əbədi qalacaqlar. (Bu, onlar üçün) Allahdan bir ziyafətdir. Allah yanında olan (nemətlər) itaətkarlar (möminlər) üçün daha xeyirlidir. (199) Həqiqətən, Kitab əhlinə elələri də vardır ki, Allaha müti olaraq

həm Allaha, həm sizə nazil edilənə, həm də özlərinə nazil edilənə inanır, Allahın ayələrini ucuz qiymətə satmırlar. Onların öz Rəbbi yanında mükafatları vardır. Şübhəsiz ki, Allah tez haqq-hesab çəkəndir. (200) Ey iman gətirənlər! Səbir edin, dözümlü olun, (sərhəd boyu) növbə ilə keşik çəkin və Allahdan qorxun ki, bəlkə nicat tapasınız!" (Ali-İmran, 190-200).¹

2. Paltar geyinərkən edilən dua

o - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ...

5. Əlhəmdulillə:hilləzi: kəsə:ni: hə:zəs-səubə va razəqani:hi min ğayri havlin minni: va lə: quvvətin!

5. Bu paltarı mənə geyindirən və özüm heç bir

¹ Muslim, 376, 619.

qüdrət və güc sərfləmədən onu mənə bəxş edən Allaha həmd olsun!¹

3. Təzə paltar geyinərkən edilən dua

٦ - اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ

6. Alla:hummə, ləkəl-həmdü əntə kəsəu-təni:hi, əs əlukə min xayrihi və xayri mə:suni'a ləhu və əu:zu bikə min şərrihi və şərri mə:suni'a ləhu!

6. Allahım, həmd Sənədir! Bunu mənə Sən geyindiridin. Onun xeyrini və onun istifadəsinin xeyrini Səndən diləyirəm! Onun şərindən və onun istifadəsinin şərindən Sənə sığınırım!²

¹ Əbu Davud, 4023, 4025. "Gələcək günahları" sözündən başqa hədisin qalan qismi həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 4343.

² Əbu Davud, 4020, 4022. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunənət-Tirmizi, 1838.

4. Təzə paltar geyinən üçün edilən dua

٧ - تُبْلِي وَيُخْلِِفُ اللَّهُ تَعَالَى

7. Tubli: və yuxlifulla:hu tə:lə!

7. (Bunu) köhnəldəsən, Uca Allah da yenisini versin!¹

٨ - اِلْبَسْ حَدِيدًا، وَعِشْ حَمِيدًا، وَمُتْ شَهِيدًا

8. İlbis cədi:dən, va iş həmi:dən, va mut şəhi:dən!

8. Təzə geyinəsən, həmd edərək yaşayasan və şəhid olaraq öləsən!²

5. Paltarı soyunarkən nə deyilir?

٩ - بِسْمِ اللَّهِ

¹ Ət-Tirmizi, 1767, 1873. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 1838.

² İbn Hibban, 6897; İbn Məcə, 3558. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 352.

9. Bismilləh!

9. Allahın adı ilə!¹

6. Ayaqyoluna girdikdə edilən dua

۱۰ - بِسْمِ اللّٰهِ اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

10. Bismilləh, Alla:hummə inni: əu:zu bikə minəl-xubsi vəl-xəbə:is!

10. Allahın adı ilə! Allahım, pislikdən və pis əməllərdən (erkək və dişi cinlərdən) Sənə sığınırım!²

7. Ayaqyolundan çıxdıqda edilən dua

۱۱ - غُفْرَانَكَ

11. Ğufra:nəkə!

¹ ət-Tabərani "Mucəmul-Əvsat" 7066. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3610.

² ət-Tirmizi, 606, 609; əl-Buxari, 142, 5847, 6322.

11. (Allahım!) Məni bağışla!¹

8. Dəstəməzdən əvvəl edilən zikir

۱۲ - بِسْمِ اللّٰهِ

12. Bismilləh!

12. Allahın adı ilə!²

9. Dəstəməzdən sonra edilən zikir

۱۳ - أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

13. Əşhədu ən lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu va əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu va Rasu:luhu!

13. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa

¹ ət-Tirmizi, 7; Əbu Davud, 30. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4707.

² Əbu Davud, 101, 398-399. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 203.

ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir!¹

١٤ - اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

14. Alla:humməc'alni: minət-təvva:bi:nə
vac'alni: minəl-mutətahhiri:n!

14. Allahım, məni tövbə edənlərdən və təmizləyənlərdən et!²

١٥ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ
وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

15. Subhə:nəkə Alla:hummə va bihəmdik,
əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt, əstəğfirukə va
ətubu ileyk!

15. Allahım, Sən pak və müqəddəsən! Sənə

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 141, 148. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6164.

² ət-Tirmizi, 55. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6167.

həmd olsun! Şahidlik edirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Səndən bağışlanma diləyir, Sənə tövbə edirəm!¹

10. Evdən çıxanda və evə girəndə qılınan namaz

16. Peyğəmbər ﷺ buyurmuşdur: “Evindən çıxdıqda iki rükət namaz qıl! Bu səni çöldəki pisliklərdən qoruyar. Evinə daxil olduqda da iki rükət namaz qıl! Bu da səni evdəki pis hadisələrdən qoruyar”.²

11. Evdən çıxarkən edilən zikr

۱۷ - بِسْمِ اللّٰهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ

17. Bismilləh, təvəkkəltu aləlla:hi va lə: həulə

¹ əl-Hakim, 564, 2072. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2333.

² əl-Bəzzər, 8567; əl-Beyhəqi “Şuabul-İman” 3078. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1323.

va lə: quvvətə illə: billəh!

17. Allahın adı ilə! Allaha təvəkkül etdim!
Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!¹

۱۸ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ

18. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə ən ədillə, əu udallə, əu əzillə, əu uzəllə, əu əzlimə, əu uzləmə, əu əchələ, əu yuchələ aleyyə!

18. Allahım! Doğru yoldan azmaqdan və ya azdırılmaqdan, çaşmaqdan və ya çaşdırılmaqdan, zülm etməkdən və ya zülmə məruz qalmaqdan, cahil olmaqdan və ya mənə qarşı cahillik edilməsindən Sənə sığınırım!²

¹ Əbu Davud, 5095, 5097; ət-Tirmizi, 3426, 3754. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 3666.

² İbn Məcə, 3884; Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4709.

12. Evə girərkən edilən zikr

19. Allah Elçisi ﷺ belə buyurmuşdur: “Kişi evinə daxil olarkən və yemək yeyərkən Allahı zikr etsə, şeytan belə deyir: “Sizin (burada) nə gecələməyə, nə də yaşamağa yeriniz var”. Kişi evinə daxil olarkən Allahı zikr etməzsə, şeytan belə deyir: “Gecəni keçirə bilərsiniz”. Həmçinin kişi yemək yeyərkən Allahı zikr etməzsə, şeytan belə deyir: “Həm gecələməyə, həm də yaşamağa yeriniz var”.¹

13. Məscidə gedərkən edilən dua

۲۰ - اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اللَّهُمَّ أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي

¹ Muslim, 2018, 3762, 5381.

نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشْرِي نُورًا، (وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا،
 وَزِدْنِي)

20. Alla:humməc'al fi: qalbi: nu:ran va fi: lisə:ni: nu:ran va fi: səm'i: nu:ran va fi: bəsari: nu:ran va min fəuqi: nu:ran va min təhti: nu:ran va an yəmi:ni: nu:ran va an şimə:li: nu:ran va min əmə:mi: nu:ran va min xalfi: nu:ran, vəc'al fi: nəfsi: nu:ran va a'zim li: nu:ran va azzim li: nu:ran, vəc'al li: nu:ran, vəc'alni: nu:ran! Alla:hummə, ə'tini: nu:ran, vəc'al fi: asabi: nu:ran va fi: ləhmi: nu:ran və fi: dəmi: nu:ran va fi: şə'ri: nu:ran va fi: bəşəri: nu:ran (va zidni: nu:ran, va zidni: nu:ran, va zidni: nu:ran)!

20. Allahım! Qəlbimə və dilimə nur saç! Qulağıma və gözümə nur saç! Başımın üstündən və ayağımın altından nur saç! Sağımdan və solumdan nur saç! Önümə və arxama nur saç! Nəfsimi nurlandır! Mənim üçün böyük

bir nur və uca bir nur saç! Mənim üçün nur et
və məni nurlu et! Allahım mənə nur bəxş et!
Sinirimi nurlu et! Ətimi və qanımı nurlu et!
Saçımı və dərimi nurlu et!¹ (Nurumu artır,
nurumu artır, nurumu artır!)²

14. Məscidə girərkən edilən dua³

٢١ - أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي
أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

21. Əu:zu billə:hil-azi:m va bivəchihil-kəri:m
va sulta:nihil-qadi:m minəş-şeyta:nir-raci:m.
Bismilləh, vas-salə:tu vas-salə:mu alə: Ra-
su:lilləh Alla:humməftəh li: əbva:bə rahmətik!

¹ Muslim, 1274, 1824; əl-Buxari, 6316.

² əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 696. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 539.

³ Məscidə girərkən sağ ayaqla girmək, çıxarkən də sol ayaqla çıxmaq lazımdır.

21. Allahın rəhmətindən qovulmuş şeytandan Böyük Allaha, Onun kəramətli Üzünə və əzəli hökmünə pənah aparıram!¹ Allahın adı ilə! Salavat və salam olsun Allahın elçisinə! Allahım, Öz mərhəmət qapılarını mənim üçün aç!²

15. Məsciddən çıxarkən edilən dua

۲۲ - بِسْمِ اللّٰهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُوْلِ اللّٰهِ، اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللّٰهُمَّ اعْصِمْنِيْ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

22. Bismilləh, vas-salə:tu vas-salə:mu alə: Rasu:lilləh! Alla:hummə, inni: əs əlukə min fadlik! Alla:hummə'sımnı: minəş-şeyta:nir-raci:m!

22. Allahın adı ilə! Salavat və salam olsun Allahın elçisinə! Allahım! Sənin lütfündən di-

¹ Əbu Davud, 466. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 749.

² Əbu Davud, 465. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 515.

ləyirəm! Allahım, məni lənətə gəlmiş şeytandan qoru!¹

16. Azan zikrləri

23. Azan eşidildikdə müəzzinin dedikləri təkrar olunur. Yalnız:

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ , حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

Həyyə aləs-salə:h! Həyyə aləl-fələ:h!

“Namaza tələsin!”, “Nicat tapmağa tələsin!” ifadələrinin hər biri:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!

“Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!” ifadəsi ilə əvəz edilir.

¹ İbn Məcə, 773. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 514.

٢٤ - قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا قَالَ الْمُؤَذِّنُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ فَقَالَ أَحَدُكُمْ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ

24. Allah Elçisi ﷺ buyurmuşdur: “Müəzzin: “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər”- dedikdə, sizdən biriniz “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər”- deyərsə; müəzzin: “Əşhədu ən lə: ilə:hə illəllah” dedikdə, o da “Əşhədu ən lə: ilə:hə illəllah”- deyərsə; müəzzin: “Əşhədu ənnə Muhəmmədən Rasu:lullah”- dedikdə, o da “Əşhədu ənnə Muhəmmədən Rasu:lullah”- deyərsə; müəzzin: “Həyyə aləs-saləh”- dedikdə, o da: “Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh” deyərsə; müəzzin: “Həyyə aləl-fələh”- dedik-

də, o: “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh”-
deyərsə; müəzzin: “Alla:hu Əkbər, Alla:hu
Əkbər”- dedikdə, o da “Alla:hu Əkbər,
Alla:hu Əkbər”- deyərsə; müəzzin: “Lə: ilə:hə
illəllah” dedikdə, o da ürəkdən “Lə: ilə:hə
illəllah”- deyərsə, Cənnətə daxil olar”.¹

٢٥ - وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنْ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَ بِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ
دِينًا

25. Va ənə: əşhədu ən lə: ilə:hə illəlla:hu
vahdəhu lə: şəri:kə ləhu va əşhədu ənnə
Muhəmmədən abduhu va Rasu:luh! Radi:tu
billə:hi Rabbən, va bi Muhəmmədin rasu:lən,
va bil-islə:mi di:nən!

25. Mən də şahidlik edirəm ki, Allahdan
başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir,
Onun şəriki yoxdur! Və şahidlik edirəm ki,

¹ Muslim, 385, 578, 876.

Muhəmməd Onun qulu və elçisidir! Allahın Rəbb, Muhəmmədin elçi və İslamın din olduğundan razıyam! (Bu, müəzzinin şəhadət gətirməyinin ardınca deyilir).¹

26. Azanı eşidib müəzzinin dediklərini axıra qədər təkrar edən şəxs söylədiklərini bitirdikdən sonra Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməlidir.²

27. Azandan sonra olan duası:

۲۷ - اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ مُحَمَّدًا
الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَأَبْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ

27. Alla:hummə, Rəbbə hə:zihid-də'vatit-tə:mmə, vas-salə:til qa:imə, ə:ti Muhəmmədən əl-vasi:lətə val-fadi:lətə, vab'ashu məqa:mən məhmu:dənilləzi: və'adtəh!

¹ Muslim, 579, 877; İbn Xuzeymə, 421.

² Muslim, 384, 577, 875.

27. Bu tam dövətin və qılınacaq namazın Rəbbi olan Allahım! Muhəmmədə vasitəçilik haqqı və fəzilət ver. Onu vəd etdiyini tərifləməyə məqama çatdır!¹

17. Azanla iqamə arasında dua etmək

28. Allah Elçisi ﷺ buyurmuşdur: “Azan və iqamə arasında edilən dua cavabsız qalmaz!”²

18. Namaza başladıqda “Allahu Əkbər” dedikdən sonra edilən açılış duası

۲۹ - اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ تَقْنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُتَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالطَّلْحِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ

29. Alla:hummə, bə: id beyni: va beynə xata:-yə:yə kəmə: bə:'adtə beynəl-məşriqi val-

¹ əl-Buxari, 579, 614.

² Əbu Davud, 521. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 671.

məğribi! Alla:hummə, nəqqini: min xata:yə:yə
kəmə: yunəqqas-səubul-əbyədu minəd-dənəs!
Alla:humməğsilni: min xata:yə:yə bis-səlci
val-mə:i val-bəradi!

29. Allahım, məğriblə məşriqin arasını
uzaqlaşdırdığın kimi məni də günahlarımdan
uzaqlaşdır! Allahım, ağ paltar kirdən təmiz-
ləndiyi kimi məni də günahlarımdan təmizlə!
Allahım, mənim günahlarımı qar, su və dolu
ilə yu!¹

۳۰ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ
غَيْرُكَ

30. Subhə:nəkə Alla:hummə va bihəmdik va
təbə:rakəsmuk va təa:lə: cədduk va lə: ilə:hə
ğayruk!

30. Allahım, Sən pak və müqəddəsən, Sənə
həmd olsun! Sənin adın mübarək, əzəmətin

¹ Muslim, 940, 1382.

ucadır! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

۳۱ - وَجْهَتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي، فَاعْفُرْ لِي ذُنُوبِي حَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ، لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَأَصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ. لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

31. Vaccəhtu vachiyə lilləzi: fətaras-səmə:və:ti
val-ərda həni:fən va mə: ənə: minəl-muşriki:n,
innə salə:ti: va nusuki: va məhyə:yə va
məmə:ti: lillə:hi Rabbil-a:ləmi:n, lə: şəri:kə
ləhu va bizə:likə umirtu va ənə: minəl-

¹ Əbu Davud, 776; ət-Tirmizi, 244; İbn Məcə, 806. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2598, 2939.

muslimi:n! Alla:hummə əntəl-məliku lə: ilə:hə illə: ənt! Əntə Rabbi: va ənə: abduk, zaləmtu nəfsi: va'təraftu bizənbi:, fəğfirli: zunu:bi: cəmi:an, innəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt! Vahdini: liəhsənil-əxlə:qi lə: yəhdi: liəhsənihə: illə: ənt, vasrif anni: seyyiəhə: lə: yəsrfu anni: seyyiəhə: illə: ənt! Ləbbeykə va sə'deyk, valxayru kulluhu biyədeyk, vaş-şərru leysə ileyk, ənə: bikə va ileyk, təbə:raktə va təa:leyt, əstəğfirukə va ətu:bu ileyk!

31. Üzümü ixlasla Allaha ibadət edənlərdən olaraq göyləri və yeri yaradana çevirdim! Mən müşriklərdən deyiləm! Şübhəsiz ki, mənim namazım da, qurbanım da, həyatım da, ölümüm də aləmlərin Rəbbi Allah üçündür! Onun heç bir şəriki yoxdur. Mənə belə buyurulmuşdur və mən müsəlmanlardanam! Allahım, Hökmdar Sənsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən mənim Rəbbimsən, mən isə Sənin qulun! Özümə zülm etdim və günahımı etiraf etdim,

mənim bütün günahlarımı bağışla! Şübhəsiz ki, günahları ancaq Sən bağışlaya bilərsən! Mənə ən gözəl əxlaq nəsib et! Onun ən gözəlini ancaq Sən bəxş edə bilərsən! Onun pisindən məni uzaq et! Məni onun pisindən ancaq Sən uzaqlaşdırma bilərsən! Buyur, əmrinə müntəzirəm! Xeyir bütünlüklə Sənin iki Əlindədir! Şər isə Sənə aid deyildir! Mən Səninləyəm, Sənə də dönəcəyəm! Sən Mübərək və Ucasan! Səndən bağışlanma diləyir və Sənə tövbə edirəm!¹

۳۲ - اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ، عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

32. Alla:hummə, Rabbə Cibra:i:lə va Mi:kə:i:lə

¹ Muslim, 1290, 1848.

va İsrə:fi:lə fə:tiras-səmə:və:ti val-ərđi, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti əntə təhkumu beynə ibə:dikə fi:mə: kə:nu: fi:hi yəxtəlifu:n! İhdini: liməxtulifə fi:hi minəl-həqqi bi iznikə innəkə təhdi: mən təşə:u ilə: sira:tim mustəqi:m!

32. Cəbrailin, Mikailin və İsrəfilin Rəbbi, göyləri və yeri yaradan, qeybdə və aşkarda olanı Bilən Allahım! İxtilafda olduqları şeylər barəsində bəndələrin arasında Sən hökm verirsən! Baş vermiş ixtilafda məni Öz izninlə haqqa yönəlt! Həqiqətən, Sən istədiyini doğru yola yönəldirsən!¹

۳۳ - اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

33. Alla:hu əkbəru kəbi:ran, valhəmdulillə:hi kəsi:ran, va subhə:n-Alla:hi bukratən va əsi:lən!

33. Allah böyüklükdə ən Böyükdür! Allaha

¹ Muslim, 1289, 1847.

çoxlu həmd olsun! Səhər-axşam Allaha təriflər olsun!¹

۳۴ - اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَكَانَتْ
الْحَمْدُ ، لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ ، وَكَانَ الْحَمْدُ أَنْتَ
نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، وَكَانَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ ،
وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ ، وَقَوْلُكَ حَقٌّ ، وَالْحِجَّةُ حَقٌّ ، وَالنَّارُ حَقٌّ ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ ،
وَمُحَمَّدٌ ﷺ حَقٌّ ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ ، وَبِكَ آمَنْتُ
وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ ، وَبِكَ خَاصَمْتُ ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ ،
فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ
وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ - أَوْ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ

34. Alla:hummə, ləkəl-həmdü əntə qayyimus-
səmə:və:ti val-ərđi va mən fi:hinnə ləkəl-həm-
dü, ləkə mulkus-səmə:və:ti val-ərđi va mən
fi:hinnə va ləkəl-həmdü! Əntə nu:rus-sə-
mə:və:ti val-ərđi va ləkəl-həmdü əntəl-haqq,
va va'dukəl-haqq va liqa:ukə haqq va qavlukə

¹ Muslim, 943, 1386.

haqq, val-cənnətu haqq, van-nə:ru haqq, van-nəbiyyu:nə haqq va Muhəmmədun sallalla:hu aleyhi va səlləm haqq, vas-sə:atu haqq! Alla:hummə ləkə əsləmtu va bikə ə:məntu, aleykə təvəkkəltu va ileykə ənəbtu va bikə xa:səmtu, va ileykə hə:kəmtu, fəğfirli: mə: qaddəmtu va mə: əxxartu va mə: əsrartu va mə: ə'ləntu, əntəl-muqaddimu va əntəl-muəx-xiru lə: ilə:hə illə: ənt (əu lə: ilə:hə ğayruk)!

34. Allahım, həmd yalnız Sənədir! Sən göylərin, yerin və onlarda olanların Hamisisən! Həmd yalnız Sənədir, göylərin, yerin və onlarda olanların səltənəti Sənə məxsusdur! Həmd yalnız Sənədir, Sən göylərin, yerin və onlarda olanların nurusan! Həmd yalnız Sənədir, Sən göylərin və yerin Hökmdarısan! Həmd yalnız Sənədir, Sən Haqsan! Verdiyin vəd haqdır, Sənə qovuşmaq haqdır! Dediğin söz haqdır, Cənnət haqdır, Cəhənnəm haqdır! Peyğəmbərlər haqdır, Muhəmməd ﷺ haqdır, Qiyamət Saati haqdır! Allahım! Sənə təslim ol-

dum, Sənə iman gətirdim, Sənə təvəkkül etdim, tövbə edib Sənə döndüm, Sənin uğrun-da mübarizə apardım və Sənin hökmünə üz tutdum. Əvvəl etdiyim, sonra edəcəyim, gizlin saxladığım və üzə çıxartdığım pis əməllərimi bağışla! Əvvələ çəkən də Sənsən, təxirə salan da Sənsən. İbadətə layiq məbud yalnız Sənsən (və ya Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur)!¹

19. Rukuda² edilən dua

۳۵ - سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

35. Subhə:nə Rabbiyəl-azi:m!

35. Əzəmətli Rəbbim pak və müqəddəsdir!
(üç dəfə)³

¹ əl-Buxari, 1053, 1120.

² Namazda əlləri dizlərə dayayıb əyilmə vəziyyəti.

³ İbn Məcə, 888. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4734.

۳۶ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

36. Subhə:nəkə, Alla:hummə Rəbbənə: və bihəmdikə, Alla:hummə-ğfirli!

36. Allahım, Sən pak və müqəddəsən! Ey Rəbbimiz, Sənə həmd olsun! Allahım, məni bağışla!¹

۳۷ - سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

37. Subbu:hun, quddu:sun, Rəbbul-mələ:ikəti var-ru:h!

37. Pakdır, müqəddəsdür, mələklərin və Ruhun Rəbbidir!²

۳۸ - اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلَمْتُ، أَنْتَ رَبِّي خَشَعَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمُخِّي وَعَظْمِي وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلْتُ بِهِ قَدَمِي، لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

¹ əl-Buxari, 752, 794, 4293.

² Muslim, 752, 1119.

38. Alla:hummə, ləkə rakə'tu va bikə ə:məntu va ləkə əsləmtu, əntə Rabbi: xaşəa səm'i: va bəsari: va muxxi: va azmi: va asabi: va məstəqallət bihi qadəmi:, lillə:hi Rabbil-a:ləmi:n!

38. Allahım! Sənə ruku etdim, Sənə iman gətirdim, Sənə təslim oldum! Sən mənim Rəbbimsən! Qulağım, gözüm, beynim, sümüyüm, sinirim və ayaqlarımın üstündə dayanan bədənim aləmlərin Rəbbi Allaha tabe oldu!¹

۳۹ - سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ

39. Subhə:nə zil-cəbəru:ti, val-mələku:ti, val-kibriyə:i, val-azaməti!

39. Qüdrət, səltənət, böyüklük və əzəmət sahibi pak və müqəddəsdir!²

¹ Əhməd, 960. Şueyb əl-Arnəvut isnadına səhih demişdir.

² Əbu Davud, 873. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 882; Muxtəsər əş-Şəmail, 267.

20. Rukudan qalxarkən edilən dualar

٤٠ - سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

40. Səmi Alla:hu limən həmidəh!

40. Allah Ona həmd edəni eşitdi!¹

٤١ - رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

41. Rabbənə: va ləkəl-həmd, həmdən, kəsi:ran, tayyibən, mubə:rakən fi:hi!

41. Ey Rəbbimiz! Sənə həmd olsun; (özü də) çoxlu, xoş, mübarək bir həmd!²

Rabbənə: va ləkəl-həmd! - dedikdən sonra bunu da əlavə etmək olar:

٤٢ - ... مِلءَ السَّمَوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ.
أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكَلْنَا لَكَ عَبْدًا. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ

¹ əl-Buxari, 747, 789.

² əl-Buxari, 757, 799.

لَمَّا أُعْطِيتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

42. ...mil'əs-səmə:və:ti va mil əl-ərđi, va mil ə mə: ŧi'tə min ŧey in bə'd! Əhləs-sənə:i val-məcdi, əhaqqu mə: qa:ləl-abdu va kullunə ləkə abdun! Alla:humə, lə: mə:ni'a limə: ə'taytə va lə: mu'tiyə limə: mənə'tə va lə: yənfəu zəl-cəddi minkəl-cədd!

42. Göylər dolusu, yer dolusu, onların arasında olanlar və bundan sonra istədiyiniz şeylər dolusu Sənə həmd olsun! Ey tərif və şərəf sahibi! Bəndənin – hamımız Sənin bəndənik – söylədiyi ən doğru söz budur: Allahım! Sənin verdiyinə mane olacaq, mane olduğunu da verəcək bir kəs yoxdur! Heç bir hörmət sahibinə Sənin yanında hörməti fayda verməz!¹

21. Səcdədə edilən dualar

٤٣ - سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

¹ Muslim, 736, 1099.

43. Subhə:nə Rabbiyəl-Ə'lə!

43. Ən Uca Rəbbim pak və müqəddəsdir! (üç dəfə)¹

٤٤ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

44. Subhə:nəkə Alla:hummə Rabbənə: va bihəmdik, Alla:hummə-ğfirli!

44. Allahım, Sən pak və müqəddəssən! Ey Rəbbimiz, Sənə həmd olsun! Allahım, məni bağışla!²

٤٥ - سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

45. Subbu:h, quddu:s, Rabbul-mələ:ikəti varru:h!

45. Pakdır, müqəddəsdir, mələklərin və Ruhun Rəbbidir!³

¹ Muslim, 736, 1099.

² Muslim, 736, 1099.

³ Muslim, 736, 1099.

٤٦ - اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي
لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

46. Alla:hummə, ləkə səcədtu və bikə ə:məntu
və ləkə əsləmtu, səcədə vachiyə lilləzi:
xaləqahu və savvərahu və şəqqa səm'ahu və
bəsarahu, təbərə:rakəlla:hu əhsənul-xa:liqi:n!

46. Allahım, Sənə səcdə etdim, Sənə iman
gətirdim, Sənə təslim oldum! Üzüm onu yara-
dana, ona surət verənə, onda göz və qulaq
açana səcdə etdi. Yaradanların ən gözəli olan
Allah nə qədər xeyirxahdır!¹

٤٧ - سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكَبْرِيَاءِ، وَالْعِظَمَةِ

47. Subhə:nə zil-cəbərü:ti, val-mələku:ti, val-
kibriyə:i, val-azamə:ti!

47. Qüdrət, səltənət, böyüklük və əzəmət

¹ Muslim, 1290, 1848; ət-Tirmizi, 3421, 3751.

sahibi pak və müqəddəsdir!¹

٤٨ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةَ وَجَلِّهِ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ
وَسِرَّةً

48. Alla:hummə-ğfirli: zənbi: kulləhu, diqqə-hu va cilləhu va əvvələhu va ə:xirahu va alə:niyətəhu va sirrahu!

48. Allahım, günahlarımın hamısını – kiçiyini və böyüyünü, birincisini və axıncısını, aşkarını və gizlisini mənə bağışla!²

٤٩ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ

49. Alla:hummə, inni: əu:zu birıda:kə min səxatikə va bimu'a:fə:tikə min uqu:bətikə va əu:zu bikə minkə, lə: uhsi: sənə:ən aleykə, əntə kəmə: əsneytə alə: nəfsik!

¹ əl-Buxari, 747, 789.

² Muslim, 745, 1112; Əbu Davud, 878.

49. Allahım, Sənin qəzəbindən razılığına, cəzandan əfvinə sığınırım! Səndən Sənə pənah aparırım! Mən Səni layiqincə tərif edə bilmərəm. Sən Özün Özünü tərif etdiyin kimisən!¹

22. İki səcdə arasında oturduqda edilən dua

۵۰ - رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

50. Rabbi-ğfirli:! Rabbi-ğfirli:!

50. Rəbbim, məni bağışla! Rəbbim, məni bağışla!²

۵۱ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَأَرْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَأَجْبِرْنِي، وَعَافِنِي، وَأَرْزُقْنِي،
وَأَرْفَعْنِي

51. Alla:hummə-ğfirli:, varhəmni: vahdini:

¹ Əbu Davud, 1429. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1280.

² Əbu Davud, 874; İbn Məcə, 897. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1200.

vacburni: va a:fini: varzuqni: varfə'ni:!

51. Allahım, məni bağışla, mənə rəhm et, məni doğru yola yönəlt, mənə lütf et, mənə salamatlıq ver, mənə ruzi yetir və məni ucalt!¹

23. Tilavət səcdəsində² edilən dua

۵۲ - سَجَّدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ
فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

52. Səcdə vachiyə lilləzi: xaləqahu va şəqqa səm'ahu va bəsarahu bihauilihi va quvvatihi fətəbə:rakəlla:hu əhsənul-xa:liqi:n!

52. Üzüm onu yaradana, Öz qüdrət və gücü ilə onda göz və qulaq açana səcdə etdi. Yaradanların ən gözəli olan Allah pak və müqəddəsdir!³

¹ Əbu Davud, 850. Hədis həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 858.

² Tilavət səcdəsi - Quran oxunarkən səcdə olunması əmr edilmiş ayəni oxuduqdan sonra səcdə etməkdir.

³ əl-Hakim, 802. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 813.

۵۳ - اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذَخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ

53. Alla:humməktub li: bihə i'ndəkə əcran, vada' anni: bihə: vizran, vaca'lhə li: i'ndəkə zuxran, va təqabbəl minni: kəmə: təqabbəltə min abdikə Də:vud!

53. Allahım! Bunun sayəsində mənə Öz yanında mükafat yaz, onun səbəbilə məndən yükü götür (günahımı sil), onu mənim üçün Öz yanında saxla və onu bəndən Davuddan qəbul etdiyin kimi məndən də qəbul et!¹

۵۴ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي بِهَا، اللَّهُمَّ حُطِّ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَأَحْدِثْ لِي بِهَا شُكْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَ مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ

54. Alla:hummə-ğfirli: bihə:, Alla:hummə, hutta anni: bihə: vizran, va əhdīs li: bihə:

¹ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 11099. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 1441.

şukran, va təqabbəlhə: minni: kəmə: təqabbəltə min abdikə Də:vud!

54. Allahım, bunun sayəsində məni bağışla! Allahım, bunun səbəbilə məndən yükü götür (günahımı sil), bununla məni şükür edənlərdən et və onu qulun Davuddan qəbul etdiyən kimi məndən də qəbul et!"¹

24. Təşəhhüd

۵۰ - التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

55. ət-Təhiyyə:tu lillə:hi, vas-saləva:tu, vat-tayyibə:tu, əs-sələ:mu aleykə əyyu:hən-nəbiyyu va rəhmətulla:hi va bərakə:tuhu, əs-sələ:mu aleynə: va alə: ibə:dillə:his-sa:lihi:n!

¹ Əbu Yəalə, 1069. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih Tərgib vat-Tərhib, 1442.

Əşhədu ən lə: ilə:hə illəllah va əşhədu ənnə
Muhəmmədən abduhu va rasu:luh!

55. Salamlar, dualar və gözəl şeylər Allaha aiddir. Ey Peyğəmbər, sənə salam olsun, Allahın mərhəməti və bərəkəti olsun! Bizə və Allahın əməlisaleh qullarına salam olsun! Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisi-dir!¹

٥٦ - التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

56. ət-Təhiyyə:tu lillə:hi, vas-saləva:tu, vat-tayyibə:tu, əs-sələ:mu alən-nəbiyyi va rahmə-tulla:hi va bərəkə:tuhu, əs-sələ:mu aleynə: va alə: ibə:dillə:his-sa:lihi:n! Əşhədu ən lə: ilə:hə

¹ əl-Buxari, 788, 831.

illəllah və əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu və rasu:luhu!

56. Salamlar, dualar və gözəl şeylər Allaha aiddir. Peyğəmbərə salam olsun, Allahın mərhəməti və bərəkəti olsun! Bizə və Allahın əməlisaleh qullarına salam olsun! Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir!¹

25. Təşəhhüddən sonra Peyğəmbərə ﷺ oxunan salavat

۵۷ - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

57. Alla:hummə, salli alə: Muhəmmədin və

¹ Əhməd, 3935. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Gəlil, 321. Bu, Peyğəmbərin ﷺ vəfatından sonra Abdullah ibn Məsud və bəzi səhabələrin ﷺ dediyi təşəhhüddür.

alə: ə:li Muhəmməd, kəmə: salleytə alə:
İbra:hi:mə va alə: ə:li İbra:hi:m, innəkə
həmi:dun məci:d! Alla:hummə, bə:rik alə:
Muhəmmədin va alə: ə:li Muhəmməd, kəmə:
bə:raktə alə: İbra:hi:mə va alə: ə:li İbra:hi:m,
innəkə həmi:dun məci:d!

57. Allahım! İbrahimə və İbrahimin ailəsinə xeyir-dua verdiyin kimi, Muhəmmədə və Muhəmmədin ailəsinə də xeyir-dua ver! Şüb-həsiz ki, Sən Tərifəlayıqsən, Şan-şöhrətlisən! Allahım! İbrahimə və İbrahimin ailəsinə bərəkət verdiyin kimi, Muhəmmədə və Muhəmmədin ailəsinə də bərəkət ver! Şüb-həsiz ki, Sən Tərifəlayıqsən, Şan-şöhrətlisən!¹

٥٨ - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ. إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ

¹ əl-Buxari, 3119, 3370, 4797.

58. Alla:hummə salli alə: Muhəmmədin va alə: əzvə:cihi va zurriyyətihi, kəmə: salleytə alə: ə:li İbra:hi:m! Va bə:rik alə: Muhəmmədin va alə: əzvə:cihi va zurriyyətihi, kəmə: bə:raktə alə: ə:li İbra:hi:m, innəkə həmi:dun məci:d!

58. Allahım! İbrahimin ailəsinə xeyir-dua verdiyin kimi, Muhəmmədə, onun zövcələrinə və nəslinə də xeyir-dua ver! İbrahimin ailəsinə bərəkət verdiyin kimi, Muhəmmədə, onun zövcələrinə və nəslinə də bərəkət ver! Şübhəsiz ki, Sən Tərifəlayiqsən, Şan-şöhrət-lisən!¹

26. Axırını təşəhhüddən sonra, salamdan qabaq edilən dua

۵۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

59. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə min azə:bi

¹ Muslim, 615, 938; əl-Buxari, 3118, 3369.

Cəhənnəm, va min azə:bil-qabri, va min fitnətil-məhyə: val-məmə:ti, va min şərri fitnətil-məsi:hid-dəccəl!

59. Allahım! Cəhənnəm əzabından, qəbir əzabından, həyatın və ölümün fitnəsindən, məsih dəccalın fitnəsinin şərindən Sənə pənah aparıram!¹

٦٠ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ
الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
الْمَأْتَمِ وَالْمَعْرَمِ

60. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə min azə:bil-qabri, va əu:zu bikə min fitnətil-məsi:hid-dəccə:l, va əu:zu bikə min fitnətil-məhyə: val-məmə:ti! Alla:hummə inni əu:zu bikə minəl-mə'səmi val-məğrami!

60. Allahım, qəbir əzabından Sənə sığınırım! Məsih Dəccalın fitnəsindən Sənə sığınırım!

¹ Muslim, 924, 1352.

Həyatın və ölümün fitnəsindən Sənə sığınırım! Allahım, günahdan və borcdan Sənə sığınırım!¹

٦١ - اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ،
فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفْوُ الرَّحِيمُ

61. Alla:hummə inni: zaləmtu nəfsi: zulmən kəsi:ran, va lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt, fəğfirli: məğfiratən min i'ndikə varhəmni:, innəkə əntəl-ğafu:rur-rahi:m!

61. Allahım! Mən özümə çoxlu zülm etdim. Günahları yalnız Sən bağışlayırsan! Özün günahımdan keçməklə məni bağışla və mənə rəhm et! Həqiqətən, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!²

٦٢ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ،

¹ Muslim, 925, 1353.

² əl-Buxari, 790, 834, 5851, 6326, 6839.

وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

62. Alla:hummə-ğfirli: mə: qaddəmtu, va mə: əxxartu, va mə: əsrartu, va mə: ə'ləntu, va mə: əsraftu, va mə: əntə ə'ləmu bihi minni:! Əntəl-muqaddimu va əntəl-muəxxiru lə: illə:hə illə: ənt!

62. Allahım! Əvvəl etdiyim və sonra edəcəyim, gizlin saxladığım və üzə çıxardığım, xəta etdiyim və məndən daha yaxşı bildiyin (pis) əməllərimi bağışla! Əvvələ çəkən də Sənsən, təxirə salan da Sənsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

٦٣ - اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

63. Alla:hummə əinni: alə: zikrikə, va şukrikə, va husni ibə:dətik!

¹ Muslim, 1290, 1848.

63. Allahım, Səni zikr etmək, Sənə şükür etmək və Sənə gözəl tərzdə ibadət etmək üçün mənə yardım et!¹

٦٤ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ

64. Alla:hummə inni: əu:zu bikə minəl-buxli, va əu:zu bikə minəl-cubni, va əu:zu bikə min ən uraddə ilə: ərzəlil-umuri, va əu:zu bikə min fitnətid-dunyə: va azə:bil-qabri!

64. Allahım, xəsislikdən Sənə sığınırım! Qorxaqlıqdan Sənə sığınırım! Qocalığın ən düşkün çağına çatmaqdan Sənə sığınırım! Dünyanın fitnəsindən və qəbir əzabından Sənə sığınırım!²

٦٥ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

¹ Əbu Davud, 1524; ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 9937. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 7969.

² əl-Buxari, 5888, 6365.

65. Alla:hummə inni: əs əlukəl-cənnətə və əu:zu bikə minən-nə:r!

65. Allahım, Səndən Cənnəti diləyirəm və Cəhənnəmdən Sənə sığınırım!¹

٦٦ - اللَّهُمَّ بَعْلِمِكَ الْغَيْبِ وَقُدْرَتِكَ عَلَيَّ الْخَلْقِ أَحْيَيْني مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّني إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْعُضْبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيْنًا بَرِينَةً الْإِيمَانَ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ

66. Alla:hummə, bi ilmikəl-ğaybə, və qudra-tikə aləl-xalqi, əhyini: mə: alimtəl-həyə:tə xayran li: və təvaffəni: izə: alimtəl-vafə:tə xayran li:! Alla:hummə, inni: əs əlukə xaşyətəkə fil-ğaybi vaş-şəhə:də, və əs əlukə

¹ Əbu Davud, 792. Hədis səhihdir. Səhih əl-Cami, 3163.

kəlimətəl-həqqi fir-rida: val-ğadab, va əs əlukəl-qasdə fil-fəqri val-ğinə:, va əs əlukə nəi:mən lə: yənfədu, va əs əlukə qurratə aynin lə: tənqatiu, va əs əlukər-rida: bə'dəl-qada:i, va əs əlukə bərdəl-ayşi bə'dəl-məut, va əs əlukə ləzzətən-nəzari ilə: vachikə vaş-şəvqa ilə: liqa:ikə fi: ğayri darra:ə mudirra, va lə: fitnətin mudillə! Alla:hummə zeyyinə: bi:zi:nətil-i:mə:n, vac'alnə: hudə:tən muhtədi:n!

66. Allahım! Qeybi bilməyinlə və yaratma qüdrətinlə yaşamağın mənim üçün xeyirli olduğunu bildiyin qədər məyi yaşat, ölümün mənim üçün daha xeyirli olduğunu bildikdə isə məni öldür! Allahım, gizləndə də, aşkarda da Səndən layiqincə qorxmağı diləyirəm! Səndən, razılıq və qəzəb anında haqq söz söyləməyimi diləyirəm! Zənginlikdə də, kasıblıqda da Səndən mütədillik diləyirəm! Səndən tükənməz nemət və ardı kəsilməyən bir göz aydınlığı diləyirəm! Səndən, başıma gələn qəzadan sonra ondan razı qalmağımı və

ölümdən sonra olan gözəl həyatı diləyirəm! Sənin Üzünə baxmağın ləzzətini, zərər verən xəstəliyə və azğınlığa aparan fitnəyə uğramadıqca Səninlə qarşılaşmaq həsrətini Səndən diləyirəm! Allahım, bizi imanın gözəlliyi ilə gözəlləşdir və bizi doğru yolda olan başçılardan et!¹

٦٧ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

67. Alla:hummə inni: əs əlukə yə: Alla:hu bi ənnəkəl-va:hidul-əhədus-saməd əlləzi: ləm yəlid va ləm yu:ləd va ləm yəkun ləhu kufuvən əhəd, ən təğfira li: zunu:bi, innəkə əntəl-ğafu:rur-rahi:m!

67. Allahım, Sənə yalvarıram, ey Allah! Sən

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 1288, 1305, 1313. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2497.

Vahid, Tək, Möhtac olmayan, doğmayan, doğulmayan, bənzəri olmayansan! Günahlarımı bağışla, şübhəsiz ki, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!¹

٦٨ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ إِنِّي أَسْأَلُكَ

68. Alla:hummə inni: əsəlukə biənnə ləkəl-həmd, lə: ilə:hə illə: əntəl-Mənnə:n, bədi:us-səmə:və:ti val-ərd, yə: Zəl-Cələ:li vəl-İkra:m, yə: Həyyu, yə: Qayyu:m, inni: əsəlukə!

68. Allahım, Sənə yalvarıram, həmd Sənə məxsusdur! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən lütf edən, yeri göyü icad edənsən! Ey Ucalıq və Kəramət Sahibi, ey

¹ ən-Nəsai "Sunən" 1309. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1301.

əbədi Yaşayan, ey Qəyyum olan, Səndən istəyirəm!¹

٦٩ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ
الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

69. Alla:hummə, inni: əs əlukə bi ənni: əşhədu ənnəkə əntəlla:hu lə: ilə:hə illə: əntəl-əhədus-saməd, əlləzi: ləm yəlid va ləm yu:ləd va ləm yəkun ləhu kufuvən əhəd!

69. Allahım, Sənə yalvarıram! Mən şahidlik edirəm ki, Sən Allahsan, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Doğmayan, doğulmayan və heç bir tayı-bərabəri olmayan Tək-sən, Möhtac deyilsən!²

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 1308. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1300.

² Əbu Davud, 1493, 1495; ət-Tirmizi, 3475, 3812; İbn Macə, 3857. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərğib vat-Tərhib, 1640.

27. Salam verib namazı bitirdikdən sonra edilən zikrlər

٧٠ - أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (ثلاثا) اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

70. Əstəğfirullah! (üç dəfə) Alla:hummə, əntəs-sələ:m va minkəs-sələ:m təbə:raktə yə: zəl-cələ:li val-ikra:m!

70. Allahdan bağışlanma diləyirəm! (üç dəfə) Allahım! Salam (bütün nöqsanlardan və eyblərdən uzaq) Sənsən və əmin-amanlıq Səndəndir! Ey əzəmət və ehtiram sahibi, Sən xeyirxahsan!¹

٧١ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

¹ Muslim, 931, 1362.

71. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r! Alla:hummə, lə: mə:nia limə: ə'taytə va lə: mu'tiyə limə: mənə'tə va lə: yənfəu zəl-cəddi minkəl-cədd!

71. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allahım, Sənin verdiyinə mane olacaq, mane olduğunu da verəcək bir kəs yoxdur! Heç bir hörmət sahibinə Sənin yanında hörməti fayda verməz!¹

٧٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النَّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

72. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə

¹ əl-Buxari, 799, 844; Muslim, 933, 1366, 1370.

ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə
alə: kulli şey in qadi:r! Lə: həulə va lə:
quvvətə illə billəh! Lə: ilə:hə illəlla:hu, va lə:
nə'budu illə: iyyə:hu! Ləhun-ni'mətu va ləhul-
fədlü va ləhus-sənə:ul-həsənu! Lə: ilə:hə
illəlla:hu muxlisi:nə ləhud-di:nə va ləu
kərihəl-kə:firü:n!

72. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud
yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk
Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə
Qadirdir! Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!
Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!
Biz yalnız Ona ibadət edirik. Nemət Onun-
dur, lütf Onundur və gözəl tərif Onadır!
Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!
Kafirlərə xoş gəlməsə də, biz dini yalnız Ona
məxsus edirik!¹

۷۳ - سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ (ثلاثا و ثلاثين) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

¹ Muslim, 935, 1371.

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

73. Subhə:nəlla:h, valhəmdulillə:h, valla:hu əkbər! (otuz üç dəfə) Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdə:hu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

73. Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Allahadır! Allah Böyükdür! (otuz üç dəfə). Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir!¹

74. Subhə:n-Alla:h (otuz üç dəfə), Əlhəmdulil-lə:h (otuz üç dəfə), Alla:hu əkbər (otuz dörd dəfə).

74. Allah pak və müqəddəsdir! (otuz üç dəfə). Həmd Allahadır! (otuz üç dəfə). Allah Böyükdür! (otuz dörd dəfə).²

¹ Muslim, 939, 1380.

² ən-Nəsəi "Sunən" 1332, 1349. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 5882.

75. Hər vacib namazdan sonra: “De: “O Allah Təkdir!”, “De: “Sığınırım sübhün Rəbbinə!”, “De: “Sığınırım insanların Rəbbinə!” (əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nas surələrini bir dəfə) oxumaq.¹

əl-İxlas surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
 كُفُوًا أَحَدٌ (۴)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

(1) Qul huvalla:hu əhəd, (2) Alla:hus-Saməd, (3) Ləm yəlid və ləm yu:ləd, (4) Va ləm yəkul-ləhu: kufuvan əhəd.

¹ ən-Nəsəi “Sunən” 1336, 1344. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1514.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) De: “O Allah Təkdir! (2) Allah Möhtac deyildir. (3) O, nə doğub, nə doğulub, (4) Onun bənzəri də yoxdur”.

əl-Fələq surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (۱) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (۲) وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (۳) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (۴) وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (۵)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

(1) Qul əu:zu bi-Rabbil-fələq, (2) Min şərri mə:xaləq, (3) Va min şərri ğa:siqin izə: vəqab, (4) Va min şərrin-nəffə:sə:ti fil-u'qad, (5) Va min şərri hə:sidin izə: həsəd.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) De: “Sığınırım sübhün Rəbbinə! (2) Məxluqatının şərindən, (3) çökən zülmətin şərindən, (4) düyünlərə üfürən (cadugər) qadınla-

rın şəridən (5) və həsəd aparan zaman paxılın şəridən!

ən-Nəs surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (۱) مَلِكِ النَّاسِ (۲) إِلَهِ النَّاسِ (۳) مِنْ شَرِّ
 الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (۴) الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (۵) مِنَ الْجِنَّةِ
 وَالنَّاسِ (۶)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

(1) Qul əu:zu bi-Rabbın-nə:s, (2) Məlikin-nə:s,
 (3) İlə:hin-nə:s, (4) Min şərril-vasva:sil-xannə:s, (5) Əlləzi: yuvasvisu fi: sudu:rin-nə:s,
 (6) Minəl-cinnəti van-nə:s.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) De: "Sığınram insanların Rəbbinə, (2) insanların Hökmdarına, (3) insanların ibadətə layiq olan Məbuduna! (4) Vəsvəsə verənin, (Allahın adı çəkiləndə isə) geri çəkilənin

(şeytanın) şərindən. (5) Hansı ki, insanların kökslərinə vəsvəsə salır, (6) cinlərdən də (olur), insanlardan da!

76. Hər vacib namazdan sonra Kürsü ayəsini (Ayətul-Kursi) (əl-Bəqərə, 255) oxumaq.¹

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
 ٧٦ - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
 السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
 أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
 كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m

76. Alla:hu lə: ilə:hə illə: huvəl-həyyul-qay-yu:m. Lə: tə'xuzuhu: sinətun va lə: nəum. Lə-hu: mə: fis-səmə:və:ti va mə: fil-ərd. Mən zəl-ləzi: yəşfəu' i'ndəhu: illə: bi iznih. Yə'ləmu

¹ ən-Nəsəi "Sünənul-Kubra" 9928; ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 7408, "Mucəmul-Əvsat" 8068, "əd-Dua" 675. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 972.

mə: beynə əydi:him va mə: xalfəhum. Va lə: yuhi:tu:nə bi şey im min i'lmih: illə: bimə: şə:ə. Vasia' kursiyyuhus-səmə:və:ti val-ərd. Va lə: yəu:duhu: hifzuhumə: va huvəl-aliyyul-azi:m

76. Allah, Ondan başqa ibadətə layiq olan məbud yoxdur, (əbədi) Yaşayandır, Qəyyumdur (kainatı yaradan və onu idarə edəndir, bəndələrinin işlərini yoluna qoyan və onları qoruyandır). Onu nə mürgü tutar, nə də yuxu. Göylərdə və yerdə nə varsa, Onundur. Onun izni olmadan Onun yanında kim havadarlıq edər? O, onların (yaranmışların) önlərində və arxalarında olanı (nə olub, nə olur və nə olacağını) bilir. Onlar Onun elmindən Onun istədiyindən başqa heç bir şey qavraya bilməzlər. Onun Kürsüsü göyləri və yeri əhatə edir. Bunları qoruyub saxlamaq Ona ağır gəlmir. O, Ucadır, Böyükdür!

۷۷ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي

وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

77. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləh, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: va yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

77. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O hər şeyə Qadirdir!" (Məğrib və Sübh namazlarından sonra on dəfə).¹

٧٨ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

78. Alla:hummə, inni əs əlukə i'lmən nə:fian va rizqan tayyibən va amələn mutəqabbələn!

78. Allahım, Səndən faydalı elm, təmiz ruzi və qəbul olunan əməl diləyirəm! (Sübh namazından sonra).²

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

² İbn Macə, 925. Hədis səhihdir. Səhih Sunən İbn Məcə, 753.

28. Duha¹ namazından sonra deyilən zikr

79. Rəvayət edilir ki, Aişə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا demişdir: “Allah Elçisi ﷺ Duha namazını qıldıqdan sonra yüz dəfə:

لِلَّهِمَّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Alla:hummə-ğfirli:, va tub aleyyə, innəkə ən-tət-təvva:bur-rahi:m! - (Allahım, məni bağışla, mənim tövbəmi qəbul et! Şübhəsiz ki, Sən tövbələri qəbul edənsən, Rəhmlisən!)” - dedi”.²

¹ Duha namazının vaxtı - günəş üfüqdən bir nizə hündür-lüyündə qalxdıqdan sonra - təqribən günəş çıxdıqdan 15-20 dəqiqə sonra, günəş səmanın ortasına - zenitə yüksəlmə-sindən bir az əvvələdək olan vaxtdır.

² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 619. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 483.

29. İstixarə¹ namazının duası

۸۰ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ. اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي، وَمَعَاشِي، وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي، وَيَسِّرْهُ لِي، ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ. وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي، وَمَعَاشِي، وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَاصْرِفْني عَنْهُ، وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ

80. Alla:hummə, inni: əstəxi:rukə bi i'lmikə, va əstəqdirukə bi qudratikə, va əs'əlukə min fədləkəl-əzi:m, fəinnəkə təqdiru va lə: əqdir, va tə'ləmu va lə: ə'ləm, va əntə allə:mul-ğuyu:b! Alla:hummə, in kuntə tə'ləmu ənnə hə:zəl-əmra xayrun li: fi: di:ni va məa:şi: va a:qibəti əmri:, (işin adını çəkir) (a:cililihi va ə:ci-lihi) fəqdurhu li: va yəssirhu li: summə bərik

¹ Bir işə başlamaq istədikdə, Allahdan uğur diləmək.

li: fi:hi! Va in kuntə tə'ləmu ənnə hə:zəl-əmra
 şərrun li: fi: di:ni va məa:şi: va a:qibəti əmri:
 (işin adını çəkir) (a:cilihi va ə:cilihi) fəsrifhu
 anni:, vasrifni: anhu, vaqdur liyəl-xayra həysu
 kə:nə, summə ərdini: bihi!

80. Allahım, Səndən Öz elminlə mənə xeyir
 diləyirəm və Öz qüdrətinlə mənə qüdrət
 verməyi diləyirəm! Səndən, Sənin böyük
 lütfünü diləyirəm! Sənin (hər şeyə) qüdrətin
 çatır, mənimsə qüdrətim çatmır, Sən (hər şeyi)
 bilirsən, mən isə bilmirəm! Qeybləri bilən
 Sənsən! Allahım, bu (işin adını çəkir) mənim
 dinim, yaşayışım və aqibətim üçün – yaxud
 deyir: dünyam və axirətim üçün – xeyirli
 olduğunu bilirsənsə onu mənə nəşib et,
 asanlaşdır, sonra da onu mənim üçün
 bərəkətli et! Bu (işin adını çəkir) mənim di-
 nim, yaşayışım və aqibətim üçün – yaxud de-
 yir: dünyam və axirətim üçün – zərərli
 olduğunu bilirsənsə, onu məndən, məni də
 ondan uzaq et! Harada olsa, mənə xeyir nəşib

et, sonra məni ondan razı sal!¹

30. Səhər və axşam zikrləri²

٨١ - الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ لَأَنْبِيَّ بَعْدَهُ

81. Əlhəmdulillə:hi vahdəhu vas-salə:tu vas-sələ:mu alə: mən lə: nəbiyyə bə'dəhu!

81. Tək olan Allaha həmd olsun! Özündən sonra Peyğəmbər olmayan kimsəyə (Muhəmmədə) salavat və salam olsun!

82. Kürsü ayəsini (Ayətul-Kursini) bir dəfə oxumaq.³

83. əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nas surələrini üç dəfə oxumaq.⁴

¹ əl-Buxari, 1096, 1162.

² Əbu Davud, 3667, 3669. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2916.

³ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 542. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 662.

⁴ ət-Tirmizi, 3575, 3924; Əbu Davud, 5084. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4406.

٨٤ - أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ

84. (Axşam belə deyilir) - Əmseynə: və əmsəl-mulku lillə:hi (bu sözlərin əvəzinə səhər belə deyilir - Əsbəhnə: və əsbəhəl-mulku lillə:hi) valhəmdulillə:hi lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk və ləhul-həmd və huvə alə: kulli şey in qadi:r! Rabbi əs əlukə xayra mə: fi: hə:zihil-leyləti və xayra mə: bə'dəhə: və əu:zu bikə min şərri mə: fi: hə:zihil-leyləti və şərri mə: bə'dəhə: (Bu sözlərin əvəzinə səhər belə deyilir - Rabbi əs əlukə xayra mə: fi: hə:zəl-yəumi və xayra mə: bə'dəhu, və əu:zu bikə min şərri mə: fi: hə:zəl-yəumi və şərri mə: bə'dəhu), Rabbi əu:zu bikə minəl-kəsəli və su:il-kibəri! Rabbi əu:zu bikə

min azə:bin fin-nə:ri va azə:bin fil-qabr!

84. Axşama çıxdıq, hökm də Allahın olaraq axşama çıxdı. (Səhər bu sözlərin əvəzinə belə deyilir: Səhərə çıxdıq, hökm də Allahın olaraq səhərə çıxdı), Allaha həmd olsun! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şərki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Ey Rəbbim! Səndən bu gecənin xeyrini və bundan sonrakı xeyri diləyirəm! Bu gecənin şərindən və bundan sonrakı şərdən Sənə sığınırım! (Səhər bu sözlərin əvəzinə belə deyilir: Ey Rəbbim! Səndən bu günün xeyrini və bundan sonrakı xeyri diləyirəm! Bu günün şərindən və bundan sonrakı şərdən Sənə sığınırım!) Ey Rəbbim, tənbellikdən və pis qocalıqdan Sənə sığınırım! Ey Rəbbim, Cəhənnəmdəki əzabdan və qəbirdəki əzabdan Sənə sığınırım!¹

¹ Muslim, 7083, 4901.

٨٥ - اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ

85. Səhər belə deyilməlidir: Alla:hummə, bikə əsbəhnə: va bikə əmseynə: va bikə nəhyə: va bikə nəmu:tu va ileykəl-məsi:r! – (Axşam isə belə deyilməlidir: Alla:hummə, bikə əmseynə: va bikə əsbəhnə: va bikə nəhyə: və bikə nəmu:tu və ileykən-nuşu:r!)

85. Allahım! Sənin sayəndə səhərə çıxdıq, Sənin sayəndə axşama çıxdıq, Sənin sayəndə yaşayırıq, Sənin sayəndə ölürük! Dönüş Sənədir! (Axşam: Allahım! Sənin sayəndə axşama çıxdıq, Sənin sayəndə səhərə çıxdıq, Sənin sayəndə yaşayırıq, Sənin sayəndə ölürük! Qayıdış Sənədir!)¹

٨٦ - اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ

¹ et-Tirmizi, 3391. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 353.

بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِدَنِّبِي، فَاعْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

86. Alla:hummə, əntə Rabbi: lə: ilə:hə illə: ənt, xaləqtəni: va ənə: abdukə, va ənə: alə: əhdikə va va'dikə məstəta'tu, əu:zu bikə min şərri mə: sanə'tu! Əbu:u ləkə bini'mətikə aleyyə, va əbu:u bizənbi: fəğfirli: fəinnəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: əntə!

86. Allahım, Sən mənim Rəbbimsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Məni sən yaratdın və mən sənin qulunam! Gücüm çatan qədər Sənə verdiyim əhdə və vədə sadıqəm. Etdiklərimin şərindən Sənə sığınırım! Mənə verdiyın neməti etiraf edirəm və günahımı boynuma alıram. Məni bağışla! Şübhəsiz ki, günahları yalnız Sən bağışlayırsan!¹

۸۷ - اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ

¹ əl-Buxari, 5831, 6306.

بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

87. Alla:hummə, a:fini: fi: bədəni: Alla:hummə, a:fini: fi: səm'i: Alla:hummə, a:fini: fi: bəsari: lə: ilə:hə illə: ənt! Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-kufri val-fəqri, va əu:zu bikə min azə:bil-qabri, lə: ilə:hə illə: ənt!

87. Allahım, bədənimi salamat et! Allahım, qulağımı salamat et! Allahım, gözümü salamat et! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur. Allahım, küfrdən və yoxsulluqdan Sənə sığınırım! Qəbir əzabından Sənə sığınırım! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! (üç dəfə)¹

۸۸ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَتِي وَآمِنْ رُوعَاتِي اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 701. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1823.

شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

88. Alla:hummə, inni: əs əlukəl-a:fiyətə fid-dunyə val-ə:xira! Alla:hummə, inni əs əlukəl-afvə val-a:fiyətə fi di:ni: va dunyə:yə va əhli: va mə:li! Alla:humməstur aura:ti: va ə:min rauva:ti: Alla:hummə-hfəzni: min beyni yədəyyə va min xalfi: va an yəmi:ni: va an şimə:li: va min fəvqi: va əu:zu biazamətikə ən uğtə:lə min təhti:!

88. Allahım, dünyədə və Axirətdə Səndən salamatlıq diləyirəm! Allahım, dinim, dünyam, ailəm və malım üçün Səndən bağışlanma və salamatlıq diləyirəm! Allahım, qüsurlarımı gizlət! (Allahım) məni qorxduğum şeydən qoru! Allahım, məni öndən, arxadan, sağdan, soldan və ustdən qoru! Ayağımın altından həlak olmaqdan Sənin əzəmətinə sığınırım!¹

¹ Əbu Davud, 5076. Hədis səhihdir. əl-Mişkət, 2397.

۸۹ - اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي ، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ

89. Alla:hummə, fə:tiras-səmə:və:ti val-ərd, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti, lə: ilə:hə illə: ənt! Rabbə kulli şey in va məli:kəhu! Əu:zu bikə min şərri nəfsi: va min şərriş-şeyta:ni va şirkihi, va ən əqtərifə alə: nəfsi: su:ən əu əcurrahu ilə: muslimi:n!

89. Göyləri və yeri yaradan, qeybdə və aşkarda olanı Bilən Allahım! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur Hər şeyin Rəbbi və Hökmdarı! Nəfsimin şərindən, şeytanın şərindən və şirkindən, özümə pislik etməkdən yaxud onu bir müsəlmana yetirməkdən Sənə sığınırım!¹

¹ ət-Tirmizi, 3529, 3873. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2763.

۹۰ - بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

90. Bismillə:hi-l-ləzi: lə: yədurru məa ismihi
şey un fil-ərđi va lə: fis-səmə:i va huvəs-
səmi:ul-ali:m!

90. Adı dilə gətirilərkən yerdə və səmalarda
heç bir şeyin zərər verə bilməyəcəyi Allahın
adı ilə! O, Eşidən və Biləndir! (üç dəfə)¹

۹۱ - رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) نَبِيًّا

91. Radi:tu billə:hi Rabbən, va bil-islə:mi
di:nən, va bi Muhəmmədin (sallalla:hu aleyhi
və səlləm) nəbiyyən!

91. Allahın Rəbb, İslamın din və Muhəm-

¹ Əbu Davud, 5088, 5090; ət-Tirmizi, 3388, 3716. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6426.

mədin ﷺ peyğəmbər olduğundan razıyam!¹

۹۲ - يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِيْ
إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ

92. Yə: həyyu, yə: qayyu:m! Birahtmətikə əstə-
ğhi:su, əslih li: şə'ni: kulləhu və lə: təkilni: ilə:
nəfsi: tarfətə aynin!

92. Ey əbədi Yaşayan, ey Qəyyum (kainatı yaradan və onu idarə edən, bəndələrinin işlərini yoluna qoyan və onları qoruyan), Mərhəmətinlə kömək diləyirəm! Mənim bütün işlərimi yoluna qoy! Məni bir göz qırpımı belə başlı-başına buraxma!²

۹۳ - أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِيْنِ
نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيْمَ، حَنِيفًا

¹ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 17225. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2686.

² əl-Hakim, 2000. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 661.

مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

93. Əsbəhnə: alə: fitratil-islə:m, (Axşam isə bunun əvəzinə deyilir: “Əmseyinə: alə: fitratil-islə:m...”) və alə: kəlimətil-ixlə:s, və alə: di:ni nəbiyyinə: Muhəmmədin (sallalla:hu aleyhi və səlləm) və alə: milləti əbi:nə İbra:hi:m, həni:fən muslimən və mə: kə:nə minəl-muşriki:n!

93. İslam fitrətində, ixlas kəlməsində, Peyğəmbərimiz Muhəmmədin ﷺ dinində, hənif (tək Allaha ibadət edən), müsəlman olan və müşriklərdən olmayan atamız İbrahimin millətində olaraq səhərə çıxdıq!¹

۹۴ - سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

94. Subhə:n-Alla:hi və bihəmdihi!

94. Allah pak və müqəddəsdir, Ona həmd

¹ Əhməd, 15363, 15400, 15437. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2989; Səhih əl-Cami, 4674.

olsun! (yüz dəfə).¹

٩٥ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

95. Lə: ilə:hə illəlla:h vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadı:r!

95. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! (səhər bir dəfə)² (səhər və Məğrib namazından sonra on dəfə)³, (səhər və axşam on dəfə)⁴, (gün ərzində yüz dəfə).⁵

¹ Muslim, 4858, 7019.

² İbn Məcə, 3867, 4000; Əbu Davud, 5079. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2395.

³ İbn Hibban, 2023. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərğib vat-Tərhib, 474.

⁴ Əhməd, 8704, 8719. Şueyb əl-Arnəvut isnadının əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə əsasən səhih olduğunu bildirmişdir.

⁵ əl-Buxari, 5923, 6403.

۹۶ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

96. Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu, yuhyi: va yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

96. Allahdan başqa ibadətə layiq olan məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O, hər şeyə Qadirdir! (Səhər və axşam on dəfə)¹, (Məğribdən sonra on dəfə).²

۹۷ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَيُحْيِي وَيُمِيتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

97. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu, yuhyi: va

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

² ət-Tirmizi, 3534, 3877. Hədis həsəndir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2800.

yumi:t, biyədihil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

97. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O, təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur! Dirildir və öldürür! Xeyir Onun Əlindədir! O, hər şeyə Qadirdir! (Sübh namazından sonra yüz dəfə).¹

۹۸ - سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ

98. Subhə:nəlla:hi va bihəmdihi, adədə xalqihı, va rıda nəfsihı, va zinətə arşihı, va midə:də kəlimə:tihi!

98. Yaratdıqlarının sayı, Özünün razı olduğu, Ərşinin ağırlığı və kəlmələrinin çoxluğu qədər həmd edərək Allaha təriflər deyirik!

¹ Ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 8001, 8075. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 476.

(səhər üç dəfə).¹

۹۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

99. Alla:hummə, inni: əs əlukə i'lmən nə:fiən
va rızqan tayyibən va amələn mutəqabbələn!

99. Allahım, Səndən faydalı elm, təmiz ruzi və qəbul olunan əməl diləyirəm! (Sübh namazından sonra).²

۱۰۰ - أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

100. Əstəğfirulla:hə va ətu:bu ileyhi!

100. Allahdan bağışlanma diləyirəm və Ona tövbə edirəm! (gün ərzində yüz dəfə).³

۱۰۱ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

¹ Muslim, 2726, 4905, 7088.

² İbn Məcə, 925. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən İbn Məcə, 753.

³ İbn Məcə, 3815; əl-Bəğavi “Şərhus-Sunnə” 1286. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən İbn Məcə, 3076.

101. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min şərri mə: xaləq!

101. Yaratdıqlarının şərindən Allahın tam kəlamlarına sığınırım! (axşam üç dəfə).¹

31. Yatağa girərkən oxunan zikrlər

102. Əlləri cütləşdirib onların içinə üfürdükdən sonra ora əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nəs surələrini oxuyub bədənə sürtmək.²

103. Yatağa uzananda “Ayətul-Kursi”ni (əl-Bəqərə, 255) oxumaq.³

104. əl-Bəqərə surəsinin son iki ayəsini oxumaq:

۱۰۴ - آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا

¹ Əhməd, 7885. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6472.

² əl-Buxari, 4630, 5017.

³ əl-Buxari, 2144, 2311.

غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٢٨٥) لَّا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا
 مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَّا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
 وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا
 لَنَا طَاقَةً لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى
 الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٨٦)

Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m

104. (285) Ə:mənər-rasu:lu bimə: unzilə ileyhi
 mir-Rabbihi: val-mu'minu:n. Kullun ə:mənə
 billə:hi va mələ:ikətihi: va kutubihhi: va
 rusulihhi: lə: nufərriqu beynə əhədim mir-
 rusulihhi: va qa:lu səmi'nə: va əta'nə:
 ğufra:nəkə Rabbənə: va ileykəl-məsi:r. (286)
 Lə: yukəllifulla:hu nəfsən illə: vus'ahə: ləhə:
 mə: kəsəbət aleyhə: məktəsəbət, Rabbənə: lə:
 tuə:xiznə: in nəsi:nə: əu əxta'nə:, Rabbənə: va
 lə: təhmil aleynə: isran kəmə: həməltəhu:
 aləlləzi:nə min qablinə:, Rabbənə: va lə:
 tuhəmmilnə: mə: lə: ta:qatə lənə: bihi: va'fu
 annə: vağfirlənə: varhəmnə:, əntə məvlə:nə:

fənsurnə: aləl-qavmil kə:firi:n!

104. (285) Peyğəmbər öz Rəbbindən ona nazil edilənə iman gətirdi, möminlər də iman gətirdilər. Hamısı Allaha, Onun mələklərinə, kitablarına və elçilərinə iman gətirdilər. Onlar dedilər: “Biz Onun elçiləri arasında fərq qoymuruq!” Onlar dedilər: “Eşitdik və itaət etdik! Ey Rəbbimiz! Səndən bağışlanma diləyirik, dönüş də yalnız Sənədir!” (286) Allah hər kəsi yalnız onun qüvvəsi çatdığı qədər mükəlləf edər. Hər kəsin qazandığı xeyir yalnız onun özünə, qazandığı şər də yalnız öz əleyhinədir. “Ey Rəbbimiz, unutsaq və ya xəta etsək bizi cəzalandırma! Ey Rəbbimiz, bizdən əvvəlkilərə yüklədiyin kimi, bizə də ağır yük yükləmə! Ey Rəbbimiz, gücümüz çatmayan şeyi daşımağa bizi vadar etmə! Bizi əfv et, bizi bağışla və bizə rəhm et! Sən bizim Himayədarımızsan! Kafirləri

məğlub etməkdə bizə yardım et!¹

۱۰۵ - بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، إِنْ أَمْسَكَتَ نَفْسِي
فَارْحَمَهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

105. Bismikə Rabbi: vada'tu cənbi: va bikə ər-fəuhu! İn əmsəktə nəfsi: fərhəmhə: va in ərsəltəhə: fəhfəzhə: bimə təhfəzu bihi ibə:dəkəs-sa:lihi:n!

105. Ey Rəbbim! Sənin adınla böyrümü yerə qoydum, Sənin sayəndə də qaldıraram! Ruhumu tutub saxlasan, ona rəhm et! Onu buraxsan, əməlisaleh qullarını qoruduğun kimi onu da qoru!²

۱۰۶ - اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا،
إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاعْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

106. Alla:hummə, innəkə xaləqtə nəfsi: va

¹ əl-Buxari, 3707, 4008.

² əl-Buxari, 5845, 6320.

əntə təvaffə:hə: ləkə məmə:tuhə: va məhyə:hə:
in əhyeytəhə: fəhfəzhə: va in əməttəhə: fəğfir
ləhə:! Alla:hummə, əs əlukəl-a:fiyə!

106. Allahım! Canımı Sən yaratdın, Sən də onu alacaqsan. Onu öldürmək də, diriltmək də Sənə məxsusdur. Onu diriltsən, qoru, öldürsən, bağışla! Allahım! Səndən salamatlıq diləyirəm!¹

۱۰۷ - اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

107. Alla:hummə, qini: azə:bəkə yəumə təb'asu ibə:dək!

107. Allahım, bəndələrini dirildəcəyin gün məni Öz əzabından qoru!²

۱۰۸ - بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا

¹ Muslim, 4887, 7063; Əhməd, 5502.

² Əbu Davud, 5045, 5047. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2703.

108. Bismikə, Alla:hummə əmu:tu və əhyə:!

108. Allahım, Sənin adınla ölür və dirilirəm!¹

109. Otuz dörd dəfə təkbir (Allahu Əkbər), otuz üç dəfə təsbih (Subhən-Allah) və otuz üç dəfə təhmüd (əlhəmdulilləh) demək.²

۱۱۰ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا
 وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ
 قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ
 شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

110. Alla:hummə, Rabbəs-səmə:və:ti va Rabbəl-ərđi va Rabbəl-arşil-azi:m! Rabbənə: va Rabbə kulli şey in, fə:liqal-həbbi van-nəvə: va munzilət-təura:ti val-inci:li val-furqa:n! Əu:zu bikə min şərri kulli şey in əntə ə:xizun

¹ əl-Buxari, 5849, 6324.

² əl-Buxari, 3429, 3705.

binə:siyətihi! Alla:hummə, əntəl-əvvəlu fəley-sə qabləkə şey un, va əntəl-ə:xiru fəleysə bə'dəkə şey un, va əntəz-za:hiru fəleysə fəu-qakə şey un, va əntəl-bə:tinu fəleysə du:nəkə şey un, iqdi annəd-deynə va əğninə: minəl-fəqri!

110. Allahım, səmaların və yerin Rəbbi, böyük Ərşin Rəbbi, bizim Rəbbimiz və hər bir şeyin Rəbbi! Toxumu və çəyirdəyi cücərdib çat-ladan, Tövrətə, İncili və Furqanı nazil edən! Kəkilindən tutduğun (idarə etdiyini) hər bir şeyin şərindən Sənə sığınırım! Allahım, Sən Əvvəlsən, Səndən əvvəl heç nə yoxdur! Sən Axırsən, Səndən sonra heç nə yoxdur! Sən Zahirsən, Səndən üstə heç nə yoxdur! Sən Batinsən, Səndən iç üzdə heç nə yoxdur! Borcumuzu ödə, bizi yoxsulluqdan qurtar!¹

۱۱۱ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَأَوَّانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا

¹ Muslim, 4888, 7064.

كَافِي لَهٗ وَلَا مُؤْوِي

111. Əlhəmdulillə:hil-ləzi: ət'amənə: va səqa:nə: va kəfə:nə: va ə:və:nə:, fəkəm mim-mən lə:kə:fiyə ləhu va lə: mu'viyə!

111. Bizi yedirdən, içirdən, qoruyan və bizə sığınacaq verən Allaha həmd olsun! Neçə-neçə şəxslər var ki, onların nə bir qoruyanı, nə də bir sığınacaq verəni var!¹

۱۱۲ - اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّ كِهِ

112. Alla:hummə, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti, fə:tiras-səmə:və:ti val-ərd, Rabbə kulli şey in va məli:kəhu! Əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt! Əu:zu bikə min şərri nəfsi: va min şərriş-şeyta:ni va şirkihi!

¹ Muslim, 4890, 7069.

112. Qeybdə və aşkarda olanı Bilən, göyləri və yeri yaradan Allahım! Hər şeyin Rəbbi və Hökmdarı! Şəhadət edirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Nəfsimin şərindən, şeytanın şərindən və şirkindən Sənə sığınırım!¹

113. Hər gecə “əs-Səcdə” və “əl-Mulk” surələrini oxumaq.²

əs-Səcdə surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الم (۱) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَأَ رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) أَمْ يَقُولُونَ
 افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ
 لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۳) اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي

¹ ət-Tirmizi, 3392, 3720. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2763.

² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 1207; ət-Tirmizi, 2892, 3135. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 585, 1140.

سِنَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (٤) يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ (٥) ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦) الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ (٧) ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٨) ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (٩) وَقَالُوا إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ حَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ (١٠) قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١١) وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (١٢) وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (١٣) فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (١٤) إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (١٥) تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (١٦) فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٧) أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ (١٨) أَمَّا الَّذِينَ

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 (۱۹) وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمْ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
 أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۲۰)
 وَلَنَذِيقَنَّاهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱)
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ
 مُنتَقِمُونَ (۲۲) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تُكْفِرْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ
 وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۳) وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا
 صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (۲۴) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۲۵) أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ
 الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ (۲۶)
 أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ
 أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ (۲۷) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ (۲۸) قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
 يُنظَرُونَ (۲۹) فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَانْتَظَرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ (۳۰)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Əlif, Lə::m, Mi::m.

2. Tənzi:lul-kitə:bi lə: raybə fi:hi mir-Rabbil-

a:ləmi:n.

3. Əm yəqu:lu:nəf-təra:h, bəl huval-Haqqu mir-Rabbikə litunzira qavməm-mə: ətə:hum-min-nəzi:rim-min qablikə ləalləhum yəhtədu:n.

4. Alla:hulləzi xaləqas-səmə:və:ti val-ərda va mə: beynəhumə: fi: sittəti əyyə:min summəstəvə: aləl-arş, mə: ləkum-min du:nihi: min valiyyin va lə: şəfi:, əfələ: tətəzəkkəru:n.

5. Yudəbbirul-əmra, minəs-səmə:i iləl-ərđi, summə yə'rucu ileyhi fi: yəuvm̄in kə:nə miqdə:ruhu: əlfə sənətim-mimmə: təuddu:n.

6. Zə:likə a:limul-ğaybi vaş-şəhə:dətil-azi:zur-rahi:m.

7. Əlləzi: əhsənə kullə şey in xaləqahu: va bədəə xalqal-insə:ni min ti:n.

8. Summə cəalə nəsləhu: min sulə:lətim-mimmə:im-məhi:n.

9. Summə səvvə:hu va nəfəxa fi:hi mir-ru:hihi: va cəalə ləkumus-səm'a val-əbsa:ra val-əfidəh. Qali:ləm-mə: təşkuru:n.

10. Va qa:lu: əizə: daləlnə: fil-ərđi əinnə: ləfi: xalqin cədi:d. Bəl hum bi liqa:i Rabbihim kə:fi:ru:n.

11. Qul yətəvaffə:kum-mələkul-movtilləzi: vuk-kilə bikum summə ilə: Rabbikum turcə'u:n.

12. Va ləv təra: izil-mucrimu:nə nə:kisu: ruu:sihim i'ndə Rabbihim, Rabbənə: əbsarnə: va səmi'nə: fərci'nə: nə'məl sa:lihən innə: mu:qinu:n.

13. Va ləv ş'i'nə: ləə:teynə: kullə nəfsin hudə:hə: va lə:kin həqqal-qaulu minni: ləəmlə-ənnə cəhənnəmə minəl-cinnəti van-nə:si əcməi':n.

14. Fəzu:qu: bimə: nəsi:tum liqa:ə yəuvmikum hə:zə: innə: nəsi:nə:kum va zu:qu: azə:bəl-xuldi bimə: kuntum tə'məlu:n.

15. İnnəmə: yu'minu biə:yə:tinəl-ləzi:nə izə: zukkiru: bihə: xarru: succədən va səbbəhu: bihəmdi Rabbihim va hum lə: yəstəkbiru:n.

16. Tətəcə:fə: cunu:buhum anil-məda:cii' yəd'u:nə Rabbəhum xaufən va taməan va

mimmə: razəqnə:hum yunfiqū:n.

17. Fələ: tələmu nəfsum mə: uxfiyə ləhum-
min qurrati ə'yunin cəzə:əm bimə: kə:nu:
yə'məlu:n.

18. Əfəmən kə:nə mu'minən kəmən kə:nə
fə:siqan, lə: yəstəvu:n.

19. Əmməlləzi:nə ə:mənu: va amilus-sa:lihə:ti
fələhum cənnə:tul-mə'və: nuzuləm bimə:
kə:nu: yə'məlu:n.

20. Va əmməlləzi:nə fəsəqu: fəmə'və:humun-
nə:r, kulləmə: əra:du: əy-yəxrucu: minhə:
ui:du: fi:hə: va qi:lə ləhum zu:qu: azə:bən-
nə:rilləzi: kuntum bihi: tukəzzibu:n.

21. Valənuzi:qannəhum-minəl-azə:bil-ədnə:
du:nəl-azə:bil-əkəbəri ləalləhum yərciu':n.

22. Va mən əzləmu mimmən zukkira biə:yə:ti
Rabbihī: summə ə'rada anhə:, innə: minəl-
mucrimi:nə muntəqimu:n.

23. Va ləqad ə:teynə: mu:səl-kitə:bə fələ: təkun
fi: miryətīm mil liqə:ihi: va cəalnə:hu hudəl-
libəni: İsrə:i:l.

24. Va cəalnə: minhum əimmətəy-yəhdu:nə biəmrinə: ləmmə: sabəru: va kə:nu: biə:yə:ti-nə: yu:qinu:n.
25. İnnə Rabbəkə huvə yəfsilu beynəhum yəuvməl-qiyə:məti fi:mə: kə:nu: fi:hi yəxtəli-fu:n.
26. Əvaləm yəhdi ləhum kəm əhləknə: min-qablihim minəl-quru:ni yəmşu:nə fi: mə-sə:kinim, innə fi: zə:likə ləə:yə:tin, əfələ: yəsməu'n.
27. Əvaləm yərav ənnə: nəsu:qul-mə:ə iləl-ərdil-curuzi fənuxricu bihi: zər'an təkulu minhu ən'a:muhum va ənfusuhum, əfələ: yubsiru:n.
28. Va yəqu:lu:nə mətə: hə:zəl-fəthu in kuntum sa:diqi:n.
29. Qul yəvməl-fəthi lə: yənfəulləzi:nə kəfəru: i:mə:nuhum valə: hum yunzaru:n.
30. Fəə'rid anhum van-təzir, innəhum muntə-ziru:un.

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Əlif. Ləm. Mim. (2) Şübhə yoxdur ki, bu Kitabı aləmlərin Rəbbi olan Allah nazil etmişdir. (3) Ya da onlar: “Bunu özündən uydurmuşdur!” deyirlər. Xeyr, o, Rəbbindən nazil olan bir haqdır ki, səndən öncə xəbərdar edən peyğəmbər gəlməmiş hər hansı bir xalqı xəbərdar edəsən. Bəlkə də, onlar doğru yola yönələlər. (4) Göyləri, yeri və onların arasındakıları altı gündə yaradan, sonra da Ərşə ucalan Allahdır. Sizin Ondan başqa nə bir haminiz, nə də bir şəfaətçiniz vardır. Məgər düşünərək ibrət götürməyəcəksiniz? (5) O, göydən yerə qədər olan bütün işləri idarə edir. Sonra da bu işlər sizin saydığınız illərdən min ilə bərabər olan bir gündə Ona doğru yüksəlir. (6) Qeybi və aşkarı Bilən, Qüdrətli və Rəhmli olan Odur. (7) Hansı ki, yaratdığı hər şeyi gözəl biçimdə yaratmış, insanı ilk olaraq palçıqdan xəlq etmiş, (8) sonra onun nəslini bir damla dəyərsiz sudan

əmələ gətirmiş, (9) sonra onu düzəldib müəyyən şəkllə salmış və ona Öz ruhundan üfürmüş, sizə qulaqlar, gözlər və ürək vermişdir. Siz necə də az şükür edirsiniz! (10) Onlar deyirlər: “Biz torpağın içində yox olandan sonra yenidənmi yaradılacağıq?” Doğrusu, onlar öz Rəbbi ilə qarşılaşacaqlarını inkar edirlər. (11) De: “Sizə müvəkkil olan ölüm mələyi canınızı alacaq, sonra da Rəbbinizə qaytarılacaqsınız!” (12) Kaş ki, günahkarları öz Rəbbi qarşısında başlarını aşağı dikərək: “Ey Rəbbimiz! Biz gördük və eşitdik. Bizi geri qaytar ki, yaxşı işlər görək. Həqiqətən də, biz qəti inandıq!”- deyəndə görəydin! (13) Əgər Biz istəsəydik, hər kəsi doğru yola yönəldərdik. Lakin Mənim: “Cəhənnəmi mütləq bütün günahkar cin və insanlarla dolduraçağam!” Sözüüm yerinə yetəcək. (14) Bu gününüzlə qarşılaşacağınızı unuduğunuza görə dadın əzabı! Doğrusu, Biz də sizi unudduq. Etdiyiniz əməllərə görə dadın əbədi

əzabı! (15) Ayələrimizə ancaq o kəslər iman gətirirlər ki, ayələrimiz onlara xatırlanarkən təkəbbür göstərmədən səcdəyə qapanır, Rəbbinə həmd-səna ilə təriflər deyirlər. (16) Onlar gecə namazını qılmaq üçün böyürlərini yataqdan qaldırır, qorxu və ümid içində öz Rəbbinə yalvarır və onlara Verdiyimiz ruzilərdən Allah yolunda xərcləyirlər. (17) Etdikləri əməllərin mükafatı kimi onlar üçün gözlərinə sevinc gətirəcək nələr saxlandığını heç kəs bilmir. (18) Məgər möminlə fasiq eynidirmi? Onlar eyni ola bilməzlər! (19) İman gətirib əməlisaleh olanları etdikləri əməllərə görə Məva bağlarında əbədi ziyafət gözləyir. (20) Fasiqlərə gəldikdə isə, onların sığınacağı yer od olacaqdır. Hər dəfə onlar oradan çıxmaq istədikdə yenidən ora qaytarılacaq və onlara: "Yalan saydığınız odun əzabını dadın!"- deyiləcəkdir. (21) Ən böyük əzabdan əvvəl Biz onlara mütləq kiçik əzabdan (dünya əzabından) daddıracağıq ki, bəlkə doğru yola

qayıtsınlar. (22) Rəbbinin ayələri yadına salındıqdan sonra onlardan üz döndərən kəsdən daha zalım kim ola bilər? Şübhəsiz ki, Biz günahkarlardan intiqam alacağıq. (23) Biz Musaya Kitab vermişdik. Sən onunla görüşəcəyinə şübhə etmə. Biz onu İsrail oğullarına doğru yol göstərən rəhbər etmişdik. (24) Səbir etdiklərinə və ayələrimizə yəqinliklə inandıqlarına görə Biz əmrimizlə onlardan doğru yolu göstərən rəhbərlər təyin etmişdik. (25) Həqiqətən, sən Rəbbin ixtilafda olduqları məsələlər barəsində Qiyamət günü onların arasında hökm verəcəkdir. (26) Yurdlarında gəzib-dolaşdıqları əvvəlki neçə-neçə nəsilləri məhv etməyimiz onları doğru yola gətirmədimi? Həqiqətən, bunda ibrətlər vardır. Məgər onlar qulaq asmırlar? (27) Məgər onlar quru yerə su axıdıb onunla həm heyvanlarının, həm də özlərinin yedikləri nemətlər yetişdirdiyimizi görmürlər? Hələ də bunu görmürlər? (28) Onlar: “Əgər doğru danışan-

lardansınızsa, deyin görək bu hökm nə vaxt olacaqdır?"- deyirlər. (29) De: "Hökm günü kafirlərə imanları fayda verməyəcək və onlara möhlət də verilməyəcəkdir". (30) Artıq onlardan üz çevir və gözlə. Doğrusu, onlar da gözləyirlər.

əl-Mulk surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱) الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (۲) الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ (۳) ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (۴) وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (۵) وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۶) إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ (۷) تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (۸) قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا

نَزَلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (٩) وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ
 أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (١٠) فَاعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ فَسُحِقًا
 لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (١١) إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١٢) وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوْ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
 (١٣) أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (١٤) هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
 الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (١٥)
 أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (١٦) أَمْ
 أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ
 (١٧) وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (١٨) أَوْلَمْ يَرَوْا
 إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ بَصِيرٌ (١٩) أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ
 الرَّحْمَنِ إِنْ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ (٢٠) أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ
 أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَحُوا فِي عَتْوٍ وَنُفُورٍ (٢١) أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى
 وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٢) قُلْ هُوَ الَّذِي
 أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ (٢٣)
 قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا
 الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٥) قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ

(٢٦) فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
 بِهِ تَدْعُونَ (٢٧) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمْنَا فَمَنْ
 يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٨) قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ
 تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٢٩) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ
 مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ (٣٠)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Təbə:rakəl-ləzi: biyədihil-mulku va huva alə: kulli şey in qadi:r.
2. Əlləzi: xaləqal-məütə val-həyə:tə liyəblu-vakum əyyukum əhsənu amələ: va huval-azi:zul-ğafu:r.
3. Əlləzi: xaləqa səb'a səmə:və:tin tibə:qa, mə:təra: fi: xalqir-rahmə:ni min təfə:vut, fərçi'il-bəsara həl təra: min futu:r.
4. Summərci'il-bəsara kərrateyni yənqalib ileykəl-bəsaru xa:siən va huva həsi:r.
5. Valəqad zeyyənnəs-səmə: əd-dunyə: bimə:sa:bi:hə va cəalnə:hə: rucu:məl-liş-şəyə:ti:ni, va ə'tədnə: ləhum azə:bəs-səi':r.

6. Va lil-ləzi:nə kəfəru: birabbihim azə:bu cəhənnəmə, va bi'səl-məsi:r.
7. İzə: ulqu: fi:hə: səmiu: ləhə: şəhi:qan va hiyə təfu:r.
8. Təkə:du təməyyəzu minəl-ğayzi, kulləmə: ulqiyə fi:hə: fəvcun sələhum xazənətuhə: ələm yə'tikum nəzi:r.
9. Qa:lu: bələ: qad cə: ənə: nəzi:run fəkəz-zəbnə: va qulnə: mə: nəzzələlla:hu min şey in, in əntum illə: fi: dalə:lin kəbi:r.
10. Va qa:lu: ləv kunnə: nəsməu' əu nə'qilu mə: kunnə: fi: əshə:bis-səi':r.
11. Fə'tərafu: bizəmbihim fəsuhqal-li əshə:bis-səi':r.
12. İnnəl-ləzi:nə yaxşəvnə Rabbəhum bil-ğaybi ləhum-məğfiratun va əcrun kəbi:r.
13. Va əsirru: qauvləkum əvic-həru:bihi:, in-nəhu: ali:mum-bizə:tis-sudu:r.
14. Ələ: yə'ləmu mən xaləqa va huvəl-ləti:ful-xabi:r.
15. Huvalləzi: cəalə ləkumul-ərda zəlu:lən

fəmşu: fi: mənə:kibihə: va kulu: mir-rizqihi:
va ileyhin-nuşu:r.

16. Əməintum-mən fis-səmə:i əy-yəxsifə
bikumul-ərda fəizə: hiyə təmu:r.

17. Əm əməintum mən fis-səmə:i əy-yursilə
aleykum hə:sibə. Fəsətə'ləmu:nə keyfə nəzi:r.

18. Valəqad kəzzəbəl-ləzi:nə min qablihim
fəkeyfə kə:nə nəki:r.

19. Əvaləm yərav ilət-tayri fəvqahum sa:f-
fə:tin va yəqbidnə, mə: yumsikuhunnə illər-
Rahmə:n, innəhu: bikulli şey im basi:r.

20. Əmmən hə:zəl-ləzi: huva cundul-ləkum
yənsurukum min du:nir-Rahmə:n, inil-kə:fi-
ru:nə illə: fi: ğuru:r.

21. Əmmən hə:zəl-ləzi: yərzuqukum in
əmsəkə rizqah. Bəlləccu: fi: utuvvin va nufu:r.

22. Əfəməy-yəmşi mukibbən alə: vachi-
hi: əhdə: əmməy-yəmşi: səviyyən alə:
sira:tim-mustəq:m.

23. Qul huval-ləzi: ənşəəkum va cəalə
ləkumus-səm'a val-əbsa:ra val-əf'idətə, qali:-

ləm mə: təşkuru:n.

24. Qul huvalləzi: zəraəkum fil-ərđi va ileyhi tuhşəru:n.

25. Va yəqu:lu:nə mətə: hə:zəl-va'du in kuntum sa:diqi:n.

26. Qul innəməl-i'lmü i'ndəlla:hi va innəmə: ənə nəzi:rum-mubi:n.

27. Fələmmə: raəvhu zulfətən si:ət vucu:hulləzi:nə kəfəru: va qi:lə hə:zəlləzi: kuntum bihi: təddəu':n.

28. Qul əraəytum in əhləkəniyəlla:hu va məm-məi'yə əu rahimənə: fəməy-yuci:rulkə:firi:nə min azə:bin əli:m.

29. Qul huvər-Rahmə:nu ə:mənnə: bihi: va aleyhi təvakkəlnə:, fəsətə'ləmu:nə mən huva fi: dalə:lim-mubi:n.

30. Qul əraəytum in əsbəhə mə: ukum ğavran fəməy-yə'ti:kum bimə: im-məi':n.

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Mülk Əlində Olan nə qədər xeyirxahdır. O

hər şeyə Qadirdir. (2) Əməl baxımından hansınızın daha yaxşı olduğunuzu sınamaq üçün ölümü və həyatı yaradan Odur. O, Qüdrətlidir, Bağışlayandır. (3) Yeddi göyü təbəqələr şəklində quran Odur. Sən Mərhəmətli Allahın yaratdığında qətiyyən bir uyuşmazlıq tapmazsan. Bir başını qaldırıb göyə diqqət yetir, heç onda bir çat görürsənmi? (4) Sonra göz gəzdirib təkrar bax. Göz zəlil və yorğun halda özünə tərəf dönəcəkdir. (5) Biz sizə yaxın olan göyü ulduzlarla bəzədik və onları şeytanlara atılan alovlar etdik. Biz onlar üçün yandırılıb-yaxan od əzabı hazırlamışıq. (6) Rəbbinə qarşı çıxanlar Cəhənnəm əzabına düşər olacaqlar. Ora nə pis dönüş yeridir. (7) Onlar oraya vasil ediləndə onun dəhşətli uğultuyla qaynadığını eşidəcəklər. (8) Cəhənnəm, qəzəbindən az qala parçalansın. Hər dəfə bir dəstə oraya atılarkən Cəhənnəmin gözətçiləri onlardan soruşacaqlar: “Məgər sizə xəbərdarlıq edən bir

peyğəmbər gəlməmişdi?" (9) Onlar deyəcəklər: "Əlbəttə, bizə qorxudan bir peyğəmbər gəlmişdi. Amma biz onu yalançı sayıb: "Allah heç bir şey nazil etməyib, siz də ancaq böyük bir azğınlıq içindəsiniz"- demişdik. (10) Onlar deyəcəklər: "Əgər biz dinləsəydik və ya anlasaydıq alov şölələri saçan od sakinlərinin içində olmazdıq!" (11) Onlar öz günahlarını etiraf edəcəklər. Rədd olsun alovlu od sakinləri! (12) Həqiqətən, öz Rəbbindən Onu görmədikləri halda qorxanlar üçün bağışlanma və böyük bir mükafat vardır. (13) Sözlünüzü gizli saxlasanız da, onu açıq desəniz də, fərqi yoxdur, Allah kökslərdə olanları bilir. (14) Yaradan Allah Lətif və hər şeydən Xəbərdar olduğu halda, ola bilərmə ki, O, gizlində və aşkarda olanları bilməsin? (15) Yeri sizin ixtiyarınıza verən Odur. Onun hər səthində gəzin və Allahın ruzisindən yeyin. Qayıdış da Onadır. (16) Göydə olanın sizi yerə batırmayacağına əminsinizmi? O zaman

yer hərəkətə gəlib titrəyəcəkdir. (17) Ya da ki, göydə Olanın üstünüzə daşlar yağdırma-yacağına əminsinizmi? Siz, Mənim xəbərdarlığımın necə nəticələr verdiyini biləcəksiniz. (18) Müşriklərdən əvvəlkilər də bunu yalançı hesab etmişdilər. Görəydin Mənim inkar etməyim necə oldu! (19) Məgər onlar başları üzərində dəstə-dəstə pərvazlanıb uçan, hərdən də qanadlarını yığan quşları görmürlərmi? Onları havada ancaq Mərhəmətli Allah saxlayır. Şübhəsiz ki, O, hər şeyi görür. (20) Ya da Mərhəmətli Allahdan başqa sizə kömək edə biləcək qoşununuzmu var? Kafirlər ancaq aldanmaqdadırlar! (21) Ya da O, verdiyi ruzini kəssə, sizə kim ruzi verə bilər? Xeyr, onlar təkəbbür göstərməkdə və haqdan qaçmaqda davam edirlər. (22) Elə isə üzünüzü üstə sürünərək gedən daha doğru yoldadır, yoxsa düz yolda özünüzü şaxə gedən? (23) De: "Sizi yaradan, sizə qulaq, göz və ürək verən Odur. Necə də az şükür edirsiniz!" (24)

De: “Sizi yer üzünə yayan da Odur. Siz Onun hüzuruna toplanılacaqsınız!” (25) Onlar deyirlər: “Əgər doğru deyirsinizsə, bu vəd nə vaxt olacaq?” (26) De: “Buna aid bilgi yalnız Allah yanındadır. Mən isə ancaq xəbərdar və bəyan edənəm!” (27) Kafirlər əzabın yaxın olduğunu gördükdə üzləri eybəcər görkəm alacaq və onlara: “Sizin durmadan istədiyiniz əzab bax budur!”- deyiləcəkdir. (28) De: “Deyin görüm, əgər Allah məni və mənimlə birlikdə olanları məhv edərsə və ya bizə mərhəmət göstərərsə, bəs siz kafirləri ağırlı-acılı əzabdan kim qurtara bilər?” (29) De: “O, ər-Rəhmandır! Biz Ona iman gətirib, Ona təvəkkül etmişik. Kimin tam azgınlıq içində olduğunu tezliklə biləcəksiniz. (30) De: “Deyin görüm, əgər suyunuz yerin dibinə çöksə, Allahdan başqa kim sizə axar su gətirə bilər?”

۱۱۴ - اللَّهُمَّ أَسَلْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ

وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْحَاتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا
مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

114. Alla:hummə, əsləmtu nəfsi: ileyk, va fəvvədtu əmri: ileyk, va vaccəhtu vachi: ileyk, va əlcə'tu zahri: ileyk, rağbətən va rahbətən ileyk! Lə: məlcəə va lə: mənçə: minkə illə: ileyk! Ə:məntu bikitə:bikəlləzi: ənzəltə va binəbiyyikəlləzi: ərsəltə!

114. Allahım!¹ Sənə ümid edərək və Səndən qorxaraq canımı Sənə təslim etdim, işimi Sənə həvalə etdim, üzümü Sənə çevirdim, kü-rəyimi Sənə etibar etdim! Sığınacaq və Səndən (əzabından) xilas olmaq üçün nicat yeri yalnız Sənə yönəlməkdir! Sənin nazil etdiyin Kitaba və göndərdiyin Peyğəmbərə iman gətirdim!²

¹ Yatağa uzandıqda dəstəmaz alıb sağ tərəfin üstə uzanıb de: "...". əl-Buxari, 329, 247; Muslim, 4885, 7057.

² əl-Buxari, 5840, 6315.

32. Gecə yatarkən bir tərəfdən digər tərəfə çevrildikdə edilən dua

۱۱۵ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

115. Lə: ilə:hə illəlla:hul-va:hidul-qahhə:r,
Rabbus-səmə:və:ti val-ərd va mə: beynəhu-
məl-azi:zul-ğaffə:r!

115. Hər şeyə qalib gələn, Tək Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O, göylərin, yerin və onların arasında olanların Qüdrətli və Bağışlayan Rəbbidir!¹

33. Yuxuda həyəcan və qorxu keçirən, dəhşətə gələn və başqa bu kimi hallarda oxunan dua

۱۱۶ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ

¹ əl-Hakim, 1980. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə Səhihə, 2066.

هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونَ

116. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min ğadabihi va iqa:bihi va şərri ibə:dihi va min həməzə:tiş-şəyə:tin va ən yəhduru:n!

116. Qəzəbindən və cəzasından, qullarının şərindən, şeytanların vəsvəşələrindən və mə-nə yaxın gəlmələrindən Allahın tam kəlamlarına sığınırım!¹

34. Pis yuxu görən nə etməlidir?

117. Allah Elçisi ﷺ belə buyurmuşdur: “Əgər sizdən biriniz xoşlamadığı bir şey görərsə, onda sol tərəfinə üç dəfə tüpürsün, sonra isə şeytanın şərindən Allaha sığınsın və olduğu yandan digərinə çevrilsin!”² Digər rəvayətdə deyilir: “Əgər sizdən biriniz xoşlamadığı bir

¹ ət-Tirmizi, 3528, 3872; Əbu Davud, 3893, 3895. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 264.

² Muslim, 4199, 6041.

şey görərsə, qalxıb namaz qılsın! Onu insanlara danışmasın!”¹

35. Vitr namazında edilən qunut duası

۱۱۸ - اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ، وَلَا يَعْزُ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ

118. Alla:humməhdini: fi:mən hədeyt, va a:fini: fi:mən a:feyt, va təvalləni: fi:mən təvalleyt, va bə:rik li: fi:mə: ə'teyt va qini: şərra mə:qadeyt, fəinnəkə təqdi: va lə: yuqda: aleyk, in-nəhu lə: yəzillu mən va:leyt, təbə:raktə Rabbə-nə: va təa:leyt!

118. Allahım, hidayət verdiyin kimsələr arasında mənə də hidayət ver! Salamətliq bəxş etdiyin kimsələr arasında mənə də salamətliq bəxş et! Dost qəbul etdiyin kimsələr arasında

¹ Muslim, 4200, 6042.

məni də dost qəbul et! Mənə verdiklərini bərəkətli et! Qərar verdiyin şeylərin şərindən məni qoru! Hər şeyə Sən qərar verirsən, Sənin üçün isə qərar verilməz. Dost qəbul etdiyin kimsə zəlil olmaz. Düşmənçilik etdiyin kəs isə qüdrətli olmaz. Ey Rəbbimiz! Sən xeyirxahsan və ucasan!¹

۱۱۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَنْتَ عَلَى نَفْسِكَ

119. Alla:hummə, inni: əu:zu birida:kə min səxatikə və bimua:fə:tikə min uqu:bətikə və əu:zu bikə minkə, lə: uhsi: sənə:ən aleykə, əntə kəmə: əsneytə alə: nəfsik!

119. Allahım, Sənin qəzəbindən razılığına, cəzandan əfvinə sığınırım! Səndən Sənə pənah aparırım! Mən Səni layiqincə tərif edə bilmə-

¹ Əbu Davud, 1425, 1427; İbn Məcə, 1178. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1273.

rəm. Sən Özün Özünü tərif etdiyini kimisən!¹

۱۲۰ - اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسُجِدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ،
نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ. اللَّهُمَّ إِنَّا
نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُشْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ، وَلَا نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ،
وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ

120. Alla:hummə iyyə:kə nə'budu, və ləkə nusallı və nəscudu, və ileykə nəs'a: və nəhfidu, nərcu: rahmətəkə və nəxşə: azə:bəkə, innə azə:bəkə bil-kə:firi:nə mulhəq. Alla:hummə innə: nəstə'i:nukə və nəstəğfirukə və nusni: aleykəl-xayra və lə: nəkfurukə, və nu'minu bikə və nəxdau ləkə və nəxləu mən yəkfuruk!

120. Allahım! Biz yalnız Sənə ibadət edirik! Sənin üçün namaz qılır və Sənə səcdə edirik. Sənə doğru can atır və qulluq etməyə tələ-

¹ Əbu Davud, 1427, 1429. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1276.

sirik. Sənin mərhəmətini diləyir və Sənin əzabından qorxuruq. Əlbəttə, əzabın kafirlərə yetişəcək. Allahım! Səndən kömək istəyir və Səndən bağışlanma diləyirik. Xeyri Sənə aid edib Sənə tərif deyirik və Sənə qarşı küfr etmirik. Sənə iman gətirir və Sənə boyun əyirik. Sənə qarşı küfr edənləri tərək edirik!¹

36. Vitr namazının salamından sonra edilən zikr

۱۲۱ - سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ

121. Subhə:nəl-Məlikil-Quddu:s!

121. "Müqəddəs Hökmdar pak və nöqsansızdır!"- iki dəfə deyib, üçüncü dəfə isə səsini qaldırıb uzadaraq demək.²

¹ əl-Beyhəqi "Sunənul-Kubra" 3144, 3187, 3269. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 428.

² ən-Nəsəi "əs-Sunən" 1732, 1763. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1752.

37. Üzüntü və kədər anında oxunan dua

۱۲۲ - اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَتُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي

122. Alla:hummə inni: abdukə, ibnu abdikə, ibnu əmətikə, nə:siyəti: biyədikə, mə:din fiyyə hukmukə, adlun fiyyə qada:ukə, əs əlukə bikulli ismin huvə ləkə, səmmeytə bihi nəf-səkə, əu ənzəltəhu fi: kitə:bikə, əu alləmtəhu əhədən min xalqikə, əu istə'sərtə bihi fi: ilmil-ğaybi indəkə, ən təc'aləl-Qurə:nə rabi:a' qalbi: va nu:ra sadri: va cələ:ə huzni: va zəhə:bə həmmi:!

122. Allahım! Mən Sənin qulunam, qulunun oğluyam, kənizinin oğluyam! Kəkilim (məni idarə etmək) Sənin Əлиндədir. Barəmdə

verdiyın hökm yerinə yetəndir. Mənə yazdığın tale ədalətlidir. Sənə, Özünə verdiyın və ya Kitabında nazil etdiyın yaxud yaratdıqlarından kiməsə öyrətdiyın yaxud da Öz yanında olan qeyb elmində saxladığın Özünə aid olan hər bir adla yalvarıram ki, Quranı qəlbimin baharı və köksümün nuru et, üzüntümün aradan qalxması və kədərimin getməsi üçün səbəb et!¹

۱۲۳ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ،
وَالْبُخْلِ وَالْجِنِّ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

123. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-həmmi val-həzəni, val-aczi val-kəsəli, val-buxli val-cubni, va dal'əd-deyni va ğaləbətirricə:li!

123. Allahım! Üzüntü və kədərdən, acizlik və tənbəllikdən, xəsislik və qorxaqlıqdan, borc

¹ Əhməd, 4318. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 199.

altında qalmaqdan və insanların məni sıxışdırmasından Sənə sığınırım!¹

38. Sıxıntı anında oxunan dua

۱۲۴ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ،
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

124. Lə: ilə:hə illəlla:hul-azi:mul-həli:m, lə: ilə:hə illəlla:hu Rabbul-arşil-azi:m, lə: ilə:hə illəlla:hu Rabbus-səmə:və:ti va Rabbul-ərđi və Rabbul-arşil-kəri:m!

124. Əzəmətli, Həlim olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Ərşin Əzəmətli Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Göylərin Rəbbi, yerin Rəbbi və Ərşin Səxavətli Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

¹ əl-Buxari, 5892, 6369.

² əl-Buxari, 5870, 6346; Muslim, 4909, 7097.

۱۲۵ - اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

125. Alla:hummə, rahmətəkə ərcu: fələ: təkilni: ilə: nəfsi: tarfətə aynin, va əslih li: şə'ni: kulləhu, lə: ilə:hə illə: ənt!

125. Allahım, Sənin mərhəmətini diləyirəm! Məni bir göz qırpımı belə başlı-başına buraxma! Bütün işlərimi yoluna qoy! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

۱۲۶ - لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

126. Lə: ilə:hə illə: ənt! Subhə:nəkə, inni: kuntu minəz-za:limi:n!

126. Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən pak və müqəddəsən! Həqiqətən, mən zalımlardan olmuşam!²

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 701. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1823.

² əl-Hakim, 1864. Hədis səhihdir. Bax: əs-Səhihə, 1744.

۱۲۷ - اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

127. Alla:hu, Alla:hu Rabbi! Lə: uşriku bihi şey ən!

127. Allahdır, Allahdır mənim Rəbbim! Mən heç bir şeyi ona şəriq qoşmuram!¹

39. Düşmən və ixtiyar sahibi ilə rastlaşarkən edilən dua

۱۲۸ - اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

128. Alla:hummə, innə: nəc'alukə fi: nu-hu:rihim və nəu:zu bikə min şuru:rihim!

128. Allahım, onların yaxasını Sənə tapşırıraq və onların şərindən Sənə sığınırıraq!²

۱۲۹ - اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وَبِكَ أَصُولُ،

¹ Əbu Davud, 1525, 1527. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2755.

² Əbu Davud, 1537, 1539. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4706.

وَبِكَ أَقَاتِلُ

129. Alla:hummə, əntə adudi: va əntə nəsi:ri:, bikə əcu:lu va bikə əsu:lu va bikə uqa:tilu!

129. Allahım, dayagım Sənsən, köməyim Sənsən! Sənin sayəndə hərəkət edir, Sənin sayəndə düşmənin üstünə atılır və Sənin sayəndə vuruşuram!¹

۱۳۰ - حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

130. Həsbun-Əlla:hu va ni'məl-vəki:l!

130. Allah bizə bəs edər, O nə gözəl Vəkildir!²

40. Rəhbərin zülmündən qorxan kimsənin etdiyi dua

۱۳۱ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي

¹ Əbu Davud, 2632, 2634. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4757.

² əl-Buxari, 4197, 4563.

جَارًا مِنْ فُلَانٍ بِنِ فُلَانٍ، وَ أَحْزَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ ؛ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْعَى، عَزَّ جَارُكَ، وَ حَلَّ تَنَاوُكَ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

131. Alla:hummə, Rabbəs-səmə:və:tis-səb'i va Rabbəl-arşil-azi:m, kun li: cə:ran min fulə:n ibni fulə:nin¹ va əhzə:bihi min xalə:iqikə, ən yəfruta aleyyə əhədun minhum, əu yətğa, azzə cə:rukə va cəllə sənə:ukə va lə: ilə:hə illə: ənt!

131. Allahım! Yeddi qat səmanın Rəbbi, böyük Ərşin Rəbbi! Filankəs oğlu filankəsdən (həmin şəxsin adı deyilir) və yaratdıqlarından olan onun köməkçilərindən mənim üçün himayəçi ol ki, onlardan heç biri mənə zərər verməsin və ya mənə qarşı azğınlaşaraq həddini aşmasın! Sənin himayə etdiyin kimsə qüdrətlidir. Uca təriflər Sənədir və Səndən

¹ Həmin şəxsin adını çəkirsən.

başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

۱۳۲ - اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَ أَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فَلَانٍ، وَ جُنُودِهِ وَ أَتْبَاعِهِ وَ أَشْيَاعِهِ، مِنْ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، حَلِّ تَنَاوُكٍ وَ عَزِّ جَارُكَ، وَ تَبَارَكَ اسْمُكَ، وَ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ

132. Alla:hu Əkbər, Alla:hu əazzu min xalqih
cəmi:ən, Alla:hu əazzu mimmə əxa:fu va
əhzəru, əu:zu billə:hilləzi: lə: ilə:hə illə: huvə,
əlmumsikis-səmə:və:tis-səb'i ən yəqa'nə aləl-
ərdi illə: bi iznihi, min şərri abdikə fulə:nin,²
va cunu:dihi va ətbə:i'hi va əşyə:i'hi minəl-
cinni val-insi, Alla:hummə, kun li: cə:ran min
şərrihim, cəllə sənə:ukə va əzzə cə:rukə va
təbə:rəkəsmukə va lə: ilə:hə ğayruk!

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 707. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 548.

² Həmin şəxsin adını çəkirsən.

132. Allah ən Böyükdür! Allah bütün yaratdıqlarından qüdrətlidir! Allah qorxduğum və həzər etdiyim hər şeydən qüdrətlidir! Allahım! Sənin filan qulunun şərindən, onun cinlərdən və insanlardan olan qoşunundan, köməkçilərindən və tərəfdarlarından, Özündən başqa ibadətə layiq olan məbud olmayan, Öz izni olmadan yerin üzərinə düşməsin deyə yeddi göyü saxlayan, Allaha sığınırım! Allahım, onların şərindən məni himayə et! Uca təriflər Sənədir. Sənin himayə etdiyin kimsə qüdrətlidir. Sənin adın mübarəkdir və Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

41. Düşməyə qarşı edilən dua

۱۳۳ - اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ
اهْزِمْهُمْ وَزَلِّزْلُهُمْ

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 708. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 549.

133. Alla:hummə, munziləl-kitə:bi, səri:a'l-hisə:bi ihzimil-əhzə:bə! Alla:hummə-hzim-hum va zəlzilhum!

133. Kitabı nazil edən, haqq-hesabı tez çəkən Allahım! Düşmənlərdən olan dəstələri darmadağın et! Allahım, onları darmadağın et və onları sarsıt!¹

42. Hər hansı bir camaatdan qorxanın etdiyi dua

۱۳۴ - اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ

134. Alla:hummək-fini:him bimə: ši'tə!

134. Allahım, istədiyin kimi məni onlardan qoru!²

43. İmanda şəkk düşənin duası

135. İmanda şəkk vəsvəsəsi gəldikdə, həmin

¹ əl-Buxari, 2716, 2933; Muslim, 3277, 4671.

² Muslim, 5327, 7703.

şəxs Allaha sığınmalı və şəkk etdiyi şeyi tərک etməlidir.¹

Həmçinin bu duanı demək lazımdır:

۱۳۶ - آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ

136. Ə:məntu billə:hi va rusulihî!

136. Allaha və Onun elçilərinə iman gətirdim!²

Həmçinin Allahın bu kəlamını oxumaq lazımdır:

۱۳۷ - هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

137. Huvəl-Əvvəlu val-Ə:xiru vaz-Za:hiru val-Bə:tinu va huvə bikulli şey in ali:m!

137. Əvvəl də, Axır da, Zahir də, Batin də

¹ əl-Buxari, 3034, 3276; Muslim, 191, 362.

² Əhməd, 26203, 26733, 26246. Şueyb əl-Arnaut hədisin səhih olduğunu bildirmişdir.

Odur! O, hər şeyi Biləndir!¹

44. Borcdan qurtarmaq üçün edilən dua

۱۳۸ - اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

138. Alla:humməkfini: bihələ:likə an həra:mi-kə va əğnini: bifədlükə ammən sivə:k!

138. Allahım, məni Öz halalınla kifayət-ləndirib haramına möhtac etmə! Məni Öz lüt-fünlə Özündən başqasına möhtac etmə!²

۱۳۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

139. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-həmmi val-həzəni, val-aczi val-kəsəli, val-

¹ Əbu Davud, 5110, 5112. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhəb, 1614.

² ət-Tirmizi, 3563, 3911. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 266.

buxli val-cubni, va dalə'id-deyni va ğaləbətir-ricə:li!

139. Allahım! Üzüntü və kədərdən, acizlik və tənbəllikdən, xəsislik və qorxaqlıqdan, borc altında qalmaqdan və insanların məni sıxışdırmasından Sənə sığınırım!¹

45. Namaz qılarkən yaxud Quran oxuyarkən gələn vəsvəsəyə qarşı edilən dua

۱۴۰ - أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

140. Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m!

140. "Lənətlənmiş şeytandan Allaha sığınırım!" - de və sol tərəfinə üç dəfə azca tüpür.²

46. Bir iş ağır gəldikdə edilən dua

۱۴۱ - اللَّهُمَّ لَاسَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا

¹ əl-Buxari, 5892, 6369.

² Muslim, 4083, 5868.

141. Alla:hummə, lə: səhlə illə: mə: cəaltəhu səhlən va əntə təc'alul-həznə izə: şitə səhlə!

141. Allahım, Sənin asanlaşdırdığından başqa asan olan bir şey yoxdur! Sən istəsən çətin işi asanlaşdırarsan!¹

47. Xoşa gəlməyən bir hadisə baş verdikdə yaxud istədiyi bir iş baş tutmadıqda edilən dua

١٤٢ - قَدْرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ

142. Qadərulla:hi va mə: şə:ə fəal!

142. Allahın qədəridir. O, istədiyini edir!²

48. Yeni doğulmuş uşaq üçün bərəkət istəmək

143. Aişə رضي الله عنها rəvayət edir ki, Peyğəmbərin ﷺ

¹ İbn Hibban, 974. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2886.

² Muslim, 4816, 6945.

yanına uşaqlar gətirilirdi. Peyğəmbər ﷺ də onlara bərəkət diləyər və təhnik¹ edərdi.²

49. Uşaqları qorumaq üçün oxunan dua

۱۴۴ - أُعِيذُكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَآمَّةٍ

144. Ui:zukə bikəlimə:tillə:hit-tə:mməti min kulli şeyta:nin va hə:mmətin va min kulli aynin lə:mməh!

144. Hər bir şeytandan, zərərli həşəratdan və hər pis gözdən qorumaq üçün səni Allahın tam kəlmələrinə həvalə edirəm!³

50. Bədəninə ağrı hiss edən nə deməlidir

145. Əlini bədəninin ağrıyan yerinə qoyub üç dəfə "Bismilləh!", yeddi dəfə də:

¹ Xurmanı ağzında əzib uşağın ağzına qoyardı.

² Muslim, 5743, 4000.

³ əl-Buxari, 3120, 3371.

١٤٥ - أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ

145. Əu:zu billə:hi va qudratihi min şərri mə: əcidu va uhə:ziru!

145. Duyduğum və həzər etdiyimin şərindən Allaha və Onun qüdrətinə sığınırım!¹

51. Xəstəni ziyarət edərkən onun üçün edilən dua

١٤٦ - لَا بَأْسَ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

146. Lə: bə'sə tahu:run in şə:ə Allah!

146. Eybi yoxdur, Allahın izni ilə günahların təmizlənilir!²

١٤٧ - أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ

147. Əs əlulla:həl-azi:mə Rabbəl-arşil-azi:mi ən yəşfiyək!

¹ Muslim, 4082, 5867.

² əl-Buxari, 3347, 3616.

147. Böyük Ərşin Rəbbi olan Əzəmətli Allahdan diləyirəm ki, sənə şəfa versin! (yeddi dəfə)¹

52. Xəstələnin sağlması üçün edilən dualar

۱۴۸ - بِاسْمِ اللّٰهِ اَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ اَوْ عَيْنِ حَاسِدٍ اللّٰهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللّٰهِ اَرْقِيكَ

148. Bismillə:hi ərqi:k, min kulli şey in yu'zi:k, min şərri kulli nəfsin əu ayni hə:sidin! Alla:hu yəşfi:k, bismillə:hi ərqi:k!

148. Allahın adı ilə səni sənə əziyyəət verən hər bir nəfsin şərindən, nəzərindən və həsədindən ruqyə edirəm! Allah sənə şəfa verər. Allahın adı ilə səni ruqyə edirəm!"²

¹ Ət-Tirmizi, 2083, 2227. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 5766.

² Muslim, 4056, 5829.

١٤٩ - أَذْهِبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ وَاشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا
شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُعَادِرُ سَقَمًا

149. Əzhibil-bə:s, Rabbən-nə:s, vaşfi əntəş-
Şə:fi: lə: şifə:ə illə: şifə:ukə şifə:ən lə:
yuğa:diru səqamən!

149. Xəstəliyi apar, ey insanların Rəbbi, Sənin
şəfandan başqa şəfa yoxdur! Ona elə bir şəfa
ver ki, bundan sonra heç bir xəstəlik qalma-
sın!¹

١٥٠ - بِاسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا
حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ

150. Bismillə:hi yubri:k, va min kulli də:in
yəşfi:k, va min şərri hə:sidin izə həsəd, va
şərri kulli zi: aynin!

150. Hər bir xəstəlikdən sənə şəfa verən,
həsəd aparanın həsədinin şərindən və hər bir

¹ əl-Buxari, 5243, 5675; Muslim, 5839, 2191.

nəzəri dəyənin şərinədən qoruyan Allahın adı ilə!¹

53. Həyatından əlini üzümüş xəstənin duası

١٥١ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَالْحَقِّنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى

151. Alla:hummə-ğfirli: varhəmni: va əlhiqni: bir-rafi:qil-ə'lə!

151. Allahım! Məni bağışla, mənə rəhm et, məni Uca Dosta qovuşdur!²

١٥٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

152. Lə: ilə:hə illəlla:hu valla:hu əkbər, lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu, lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, lə: ilə:hə illəlla:hu

¹ Muslim, 4055, 5828; İbn Məcə, 3523.

² əl-Buxari, 5242, 5674.

ləhul-mulku va ləhul-həmdü, lə: ilə:hə illə-la:hu va lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!

152. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Allah ən Böyükdür! Tək Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!¹

54. Can verənə təlqin edilən dua

۱۵۳ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

153. Lə: ilə:hə illəllah!

153. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

¹ İbn Məcə, 3794, 3926. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1390.

² Əbu Davud, 3116, 3118. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1621.

55. Başına müsibət gələnin duası

١٥٤ - إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أْجْرِنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

154. İnnə: lillə:hi va innə! ileyhi ra:ciu:n, Alla:hummə'curni: fi: mus:bəti: va əxlif li: xayran minhə:!

154. Biz, Allaha məxsusuq və Ona da qayıdacağıq! Allahım, başıma gələn müsibət sayəsində məni mükafatlandır və əvəzinə ondan da xeyirlisini ver!¹

56. Meyitin gözlərini qapayarkən edilən dua

١٥٥ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (باسمه) وَاَرْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَاْفْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ

155. Alla:hummə-ğfir li-fulə:nin (ölənin adı

¹ Muslim, 1526, 2166.

çäkilir) vərfa' dərəcətəhu fil-məhdiyyi:nə
vaxlufhu fi: aqibihi fil-ğa:biri:nə vağfirlənə:
valəhu yə: Rabbəl-a:ləmi:n! Vafsəh ləhu fi:
qabrihi va nəvvir ləhu fi:hi!

155. Allahım! Filankəsi (ölənin adını çəkməli)
bağışla, doğru yolda olanlar arasında onun
dərəcəsini yüksəlt, geridə qalanlara (onun
yaxınlarına) vəkil ol! Ey aləmlərin Rəbbi! Bizi
də, onu da bağışla! Onun qəbrini geniş et və
oranı onun üçün nurlandır!¹

57. Cənazə namazında meyit üçün oxunan dua

۱۵۶ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ
مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ
الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ
أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَأَعِدْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَ
عَذَابِ النَّارِ

¹ Muslim, 1528, 2169.

156. Alla:hummə-ğfir ləhu varhəmhü va a:fihi va'fu anhu va əkrim nuzuləhu vavassi' mud-xaləhu vağsilhu bil-mə:i vas-səlci val-bəradi va nəqqihi minəl-xata:yə: kəmə: nəqqaytəs-səubəl-əbyəda minəd-dənəsi, va əbdilhu də:ran xayran min də:rihi, va əhlən xayran min əhlihi, va zəvcən xayran min zəvcihi va ədxilhul-cənnətə va əi'zhu min azəbil-qabri va azə:bin-nə:r!

156. Allahım! Onu bağışla, ona rəhm et, onu (günahlardan) salamat et, onu əfv et, onu gözəl tərzdə qarşıla, onun yerini geniş et! Onu su, qar və dolu ilə yu! Ağ paltarı kirdən təmizlədiyini kimi onu da günahlardan təmizlə! Ona evinin əvəzinə daha xeyirli ev, ailəsinin əvəzinə daha xeyirli ailə, zövcəsinin əvəzinə daha xeyirli zövcə ver! Onu Cənnətə daxil et! Onu qəbir əzabından və Cəhənnəm əzabından qoru!¹

¹ Muslim, 1600, 2276.

١٥٧ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا،
وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ. اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ

157. Alla:hummə-ğfir liheyyinə: va meyyitinə:
va şə:hidinə: va ğa:ibinə: va sağı:rinə: va
kəbi:rinə: va zəkərinə: va unsə:nə! Alla:hum-
mə, mən əhyeytəhu minnə: fə əhyihi aləl-is-
lə:m va mən təvaffeytəhu minnə: fətəvaffəhu
aləl-i:mə:n! Alla:hummə, lə: təhrimnə: əcrahu
va lə: tudillənə: bə'dəhu!

157. Allahım! Dirimizi və ölümüzü, burada olanımızı və olmayanımızı, kiçiyimizi və böyüyümüzü, kişimizi və qadınımızı bağışla! Allahım, bizdən kimi yaşatsan müsəlman kimi yaşat! Bizdən kimi öldürsən mömin kimi öldür! Allahım, onun əcrindən bizi məhrum etmə və ondan sonra bizi azdırma!¹

¹ İbn Məcə, 1498. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1675.

١٥٨ - اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ ابْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ. فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

158. Alla:hummə, innə fulə:nə-bnə fulə:nin (vəfat etmiş kəsin adı deyilir) fi: zimmətikə, va həbli civə:rikə, fəqihi min fitnətil-qabri va azə:bin-nə:ri, va əntə əhlul-vafə:i val-həqqi! Fəğfir ləhu varhəmhu innəkə əntəl-ğafu:rur-rahi:m!

158. Allahım filankəs oğlu filankəs (vəfat etmiş kəsin adı deyilir) Sənin himayəndədir, aqibəti Səndən asılıdır. Onu qəbir fitnəsindən və Cəhənnəm əzabından qoru! Sən vəfa və haqq sahibisən! Onu bağışla, ona rəhm et! Həqiqətən, Sən Bağışlayanсан, Rəhmlisən!¹

١٥٩ - اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَأَبْنُ أُمَّتِكَ احتِجَّ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ

¹ İbn Məcə, 1499. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1677.

عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ

159. Alla:hummə, abdukə vabnu əməti-kəhtə:cə ilə: rahmətikə va əntə ğaniyyun an azə:bihi, in kə:nə muhsinən fəzid fi: hə-sənə:tihi va in kə:nə musicən fətəcə:vəz anhu!

159. Allahım! Sənin qulun, Sənin kənizinin oğlu Sənin mərhəmətinə möhtacdır. Sənin ona əzab verməyə ehtiyacın yoxdur. Əgər o, yaxşı əməl sahibdirsə, savabını artır! Yox əgər pis əməl sahibdirsə, günahından keç!¹

58. Həddi-bülüğa çatmamış uşağın cənazə namazında oxunulan dua

١٦٠ - اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

160. Alla:hummə, əi'zhu min azə:bil-qabri!

160. Allahım, onu qəbir əzabından qoru!²

¹ əl-Hakim, 1328. Hədis səhihdir. Bax: Əhkəmul-Cənəiz, səh. 125.

² Malik, 536, 609, 776. Hədis səhihdir. Bax: əl-Mişkət, 1689.

۱۶۱ - اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا، وَأَجْرًا

161. Alla:hummə-c'alhu lənə: fəratan va sələ-fən va əcran!

161. Allahım, onu bizim üçün (Cənnətə girməkdə bizi) qabaqlayan, sələf və mükafat et!¹

59. Təziyə (ölənin yaxınlarına təsəlli vermək) duası

۱۶۲ - إِنْ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى ...
فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ

162. İnnə lillə:hi mə: əxazə valəhu mə: ə'ta: və kullu şey in i'ndəhu biəcəlin musəmmə:... fəltəsbir val-təhtəsib!

162. Şübhəsiz ki, Allahın aldığı da, verdiyi də Özünə aiddir. Onun yanında hər şeyin öz müəyyən əcəli var... Səbir et və bunun əvəzinə Allah yanında mükafat qazanacağına

¹ əl-Buxari, Cənazə kitabı, 65-ci fəsil.

ümid bağla!¹

60. Cənazəni qəbrə qoyarkən edilən dua

١٦٣ - بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ

163. Bismillə:hi va alə: sunnəti Rasu:lillə:hi!

163. Allahın adı ilə və Rəsulullahın Sünnəsi üzrə!²

61. Cənazəni dəfn etdikdən sonra edilən dua

١٦٤ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ بَشِّرْهُ

164. Alla:hummə-ğfir ləhu, Alla:hummə səbbithu!

164. Allahım, onu bağışla! Allahım, onu sabit et!³

¹ əl-Buxari, 6829, 7377; Muslim,1531, 2174.

² Əbu Davud, 3213, 3215. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1707.

³ Əbu Davud, 3321, 3223; əl-Hakim, 1372. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 945.

62. Qəbirləri ziyarət edərkən oxunan dua

١٦٥ - السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ
اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ (وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ) أَسْأَلُ اللَّهَ
لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ

165. əs-Sələ:mu aleykum əhləd-diyə:ri minəl-mu'mini:nə val-muslimi:n va innə: in şə:ə Alla:hu bikum lə:hiqu:n! (Va yərhəmulla:hul-mustəqdimi:nə minnə: val-mustə'xiri:n!) Əs əlulla:hə lənə: va ləkumul-a:fiyə:tə!

165. Ey (bu) diyarın mömin və müsəlman sakinləri! Sizə salam olsun! Allah istəsə biz də sizə qovuşacağıq. (Allah bizdən əvvəl gedənlərə və qalanlara rəhmət etsin!)¹ Allahdan özümüzə və sizə salamatlıq diləyirəm!²

¹ Muslim, 1619, 2301.

² İbn Məcə, 1547. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 3/235.

63. Külək əsərkən edilən dua

١٦٦ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا

166. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va əu:zu bikə min şərrihə!

166. Allahım! Səndən onun (küləyin) xeyrini diləyirəm və onun şərindən Sənə sığınırım!¹

١٦٧ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ

167. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va xayra mə: fi:hə: va xayra mə: ursilət bihi, va əu:zu bikə min şərrihə: va şərri mə: fi:hə: va şərri mə: ursilət bihi!

167. Allahım! Səndən onun (küləyin) xeyrini, onda olanın xeyrini və onunla birlikdə göndərilənin xeyrini diləyirəm! Onun şərindən,

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 720, 906; Əbu Davud, 5097, 5099. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3564.

onda olanın şərinədən və onunla birlikdə göndərilənin şərinədən Sənə sığınırım!¹

64. Göy guruldayarkən edilən dua

١٦٨ - سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ

168. Subhə:nəlləzi: yusəbbihur-ra'du bihəmdihi val-mələ:ikətu min xi:fətihi!

168. Göy gurultusunun həmd edərək, mələklərin isə qorxusundan şəninə təriflər dediyi Allah pak və müqəddəsdir!²

65. Yağışın yağması üçün edilən bəzi dualar

١٦٩ - اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا ، مَرِيئًا مَرِيئًا ، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ

169. Alla:hummə əsqinə: ǧaysən muǧi:sən,

¹ Muslim, 1496, 2122; əl-Buxari, 2967, 3206, 4454, 4829.

² Malik, 1806, 1839, 2862, 3641. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 560.

məri:ən, məri:an, nə:fian ğayra da:rrin, a:cilən
ğayra ə:cilin!

169. Allahım! Bizə imdadımıza çatan, xoş, bərəkətli, faydalı, zərəri olmayan, elə indi yağacaq yağışı gecikdirmədən endir!¹

۱۷۰ - اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا

170. Alla:hummə ağisnə! (üç dəfə)

170. Allahım, bizə yağmur endir!²

۱۷۱ - اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ
الْمَيِّتَ

171. Alla:humməsqi ibə:dəkə və bəhə:iməkə,
vanşur rahmətəkə və əhyi: bələdəkəl-meyyit!

171. Allahım! Qullarına və heyvanlarına su ver!
Mərhəmətini və ölü məmləkətini dirilt!³

¹ Əbu Davud, 1169, 1171. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1507.

² əl-Buxari, 958, 1014.

³ Əbu Davud, 1176. Hədis həsəndir. Bax: əl-Miškət, 1506.

66. Yağış yağanda edilən dua

۱۷۲ - اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا

172. Alla:hummə sayyibən nə:fian!

172. Allahım, bu yağışı bol, faydalı et!¹

67. Yağış yağandan sonra edilən zikr

۱۷۳ - مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ

173. Mutirnä: bifadlillə:hi va rahmətihi.

173. Allahın lütfü və mərhəməti ilə bizə yağmur endirildi.²

68. Havanın açılması üçün edilən dua

۱۷۴ - اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ عَلَى الْأَكَامِ وَالظَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأُودِيَّةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ

¹ əl-Buxari, 974, 1032.

² əl-Buxari, 801, 846; Muslim, 104, 240.

174. Alla:hummə, həvə:leynə: valə: aleyinə:!
Alla:hummə, aləl-ə:kə:mi vaz-zira:bi va
butu:nil-əudiyəti va mənə:bitiş-şəcəri!

174. Allahım, üzərimizə deyil, ətrafımıza
yağdır! Allahım, təpələrə, dağlara, vadilərə və
ağac bitən yerlərə yağdır!¹

69. Hilal (təzə ay) görünərkən edilən dua

اللَّهُمَّ أَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ
اللَّهُ

175. Alla:hummə əhlilhu aleyinə: bil-yumni,
val-i:mə:ni, vas-sələ:məti, val-islə:mi, Rabbi:
va Rabbukəlla:hu!

175. Allahım, onu əmin-amanlıqla, imanla,
salamatlıqla, İslamla başımız üzərinə çıxart!
Bizim də Rəbbimiz, sənin də Rəbbin Allahdır!²

¹ əl-Buxari, 958, 1013.

² ət-Tirmizi, 3451, 3784; əl-Bəzzər, 947; əl-Hakim, 7767.
Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1816.

70. Oruc tutanın iftarını açarkən etdiyi dua

۱۷۶ - ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وَتَبَّتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ

176. Zəhəbəz-zaməu, vabtəllətil-uru:q, va səbətəl-əcru in şə:ə Allah!

176. Susuzluq getdi və damarlar islandı. Allah istəsə, savab yazıldı!¹

71. Yeməyə başlayarkən edilən dua

۱۷۷ - بِسْمِ اللهِ

177. Bismillə:h!

177. Allahın adı ilə!

Əvvəldə bunu unudan belə deyir:

۱۷۸ - بِسْمِ اللهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ

178. Bismillə:hi fi: əvvəlihi va ə:xirihi!

¹ Əbu Davud, 2357, 2359. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4678.

178. Əvvəlində də, axırında da Allahın adı ilə!¹

Allahın yemək nəсіб etdiyi kimsə desin:

۱۷۹ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ

179. Alla:hummə bə:rik lənə: fi:hi va ət i'mnə:
xayran minhu!

179. Allahım! Bunu bizim üçün bərəkətli et və
bizə bundan daha xeyirlisini nəсіб elə!

Allahın süd nəсіб etdiyi kimsə isə desin:

۱۸۰ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ

180. Alla:hummə bə:rik lənə: fi:hi va zidnə:
minhu!

180. Allahım! Bunu bizim üçün bərəkətli et və
bundan bizə daha çox nəсіб et!²

¹ Əbu Davud, 3767, 3769; ət-Tirmizi, 1858, 1977. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1965.

² ət-Tirmizi, 3455, 3789. Hədis həsəndir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2749.

72. Yeməkdən sonra edilən dua

۱۸۱ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ

181. Əlhəmdulillə:hilləzi: ət a'məni: hə:zə və razəqani:hi min ğayri həulin minni: və lə: quvvətin!

181. Bunu mənə yedirdən və özüm heç bir qüdrət və güc sərf etmədən onu mənə bəxş edən Allaha həmd olsun!¹

۱۸۲ - الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ ، وَلَا مُودَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ ، رَبَّنَا

182. Əlhəmdulillə:hi kəsi:ran tayyibən mubə:rakan fi:hi ğayra məkfiyyin və lə: muvəddəin və lə: mustəğnən anhu Rəbbənə:!

182. Rəbbimiz Allaha həmd olsun! (Özü də)

¹ ət-Tirmizi, 3458, 3792; İbn Məcə, 3285. Hədis həsəndir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1989.

çoxlu, xoş, mübarək, sonsuz, ardı-arası kəsilməyən, onsuz keçinmək mümkün olmayan bir həmd!¹

73. Qonağın ona yemək verən üçün etdiyi dua

۱۸۳ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

183. Alla:hummə, bə:rik ləhum fi:mə: razəq-təhum vağfir ləhum varhəmhəm!

183. Allahım! Onlara verdiyin ruzini bərəkətli et, onları bağışla və onlara rəhm et!²

74. Su verən yaxud vermək istəyən şəxs üçün edilən dua

۱۸۴ - اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَأَسْقِ مَنْ سَقَانِي

184. Alla:hummə, ət'im mən ət 'aməni: vasqi

¹ əl-Buxari, 5037, 5458; ət-Tirmizi, 3456, 3790.

² Muslim, 3805, 5449.

mən səqa:ni:!

184. Allahım, mənə yemək verənə yemək ver, su verənə su ver!¹

75. Başqa bir evdə orucunu açan şəxsin ev əhli üçün etdiyi dua

۱۸۵ - أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

185. Əftara i'ndəkumus-sa:imu:nə va əkələ taa:məkumul-əbra:ru va sallət aleykumul-mələ:ikətu!

185. Oruc tutanlar sizdə iftar açsın, yeməyinizi yaxşı adamlar yesin, mələklər də sizin üçün dua etsin!²

¹ Muslim, 3831, 5483.

² ən-Nəsəi "Aməlul-Yəuvm val-Leyl" 481; Əbu Davud, 3854, 3856. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4677.

76. Oruc tutan onu söyən adama nə deməlidir?

١٨٦ - إِي صَائِمٌ، إِي صَائِمٌ

186. İnni: sa:im, inni: sa:im!

186. Mən orucam, mən orucam!¹

77. Nübar meyvə görərkən edilən dua

١٨٧ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدَّنَا

187. Alla:hummə, bə:rik lənə: fi: səmərinə: va bə:rik lənə: fi: mədi:nətinə: va bə:rik lənə: fi: sa:i'nə: va bə:rik lənə: fi: muddinə:!

187. Allahım! Məhsulumuzu bizim üçün bərəkətli et, şəhərimizi bizim üçün bərəkətli et, saamızı² bizim üçün bərəkətli et və mud-

¹ əl-Buxari, 1761, 1894; Muslim, 1941, 2759.

² Dörd ovuca bərabər ölçü vahidi.

dumuzu¹ bizim üçün bərəkətli et!²

78. Asqırdıqda edilən dua

Kim asqırsa desin:

الْحَمْدُ لِلَّهِ - ۱۸۸

188. Əlhəmdulilləh!

188. Həmd olsun Allaha!

Qardaşı və ya dostu isə ona desin:

يُرْحَمُكَ اللَّهُ - ۱۸۹

189. Yərhəməkəlləh!

189. Allah sənə rəhm etsin!

O da bunun cavabında desin:

يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بِالْكُفْرِ - ۱۹۰

¹ Bir ovuca bərabər ölçü vahidi.

² Muslim, 2437, 3400.

190. Yəhdi:kumulla:hu va yuslihu bə:ləkum!

190. Allah sizi doğru yola yönəltsin və işinizi avand etsin!¹

79. Kafir asqırıb “əlhəmdulilləh” desə, ona nə deyilir?

١٩١ - يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بِالْكُفْرِ

191. Yəhdi:kumulla:hu va yuslihu bə:ləkum!

191. Allah sizi doğru yola yönəltsin və işinizi avand etsin!²

80. Evlənən üçün edilən dua

١٩٢ - بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ؛ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

192. Bə:rakəlla:hu ləkə va bə:rakə aleykə va cəməə beynəkumə: fi: xayr!

¹ əl-Buxari, 5756, 6224.

² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 940, 1114; ət-Tirmizi, 2739, 2958. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1277.

192. Allah mübarək eləsin, sənin üçün bərəkətli etsin, hər ikinizi xeyir üzərində birləşdirsən!¹

81. Evlənən şəxsin özü üçün etdiyi dua və minik heyvanı alanın edəcəyi dua

۱۹۳ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

193. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va xayra mə: cəbəltəhə: aleyhi, va əu:zu bikə min şərrihə: va şərri mə: cəbəltəhə: aleyhi!

193. Allahım! Şübhəsiz ki, mən Səndən həm onun xeyrini, həm də ona verdiyin xilqətin xeyrini diləyirəm! Onun şərindən və ona verdiyin xilqətin şərindən Sənə sığınırım!²

¹ Əbu Davud, 2130, 2132; ət-Tirmizi, 1091, 1114. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 1850.

² Əbu Davud, 2162; İbn Məcə, 2252. Hədis həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2446.

82. Həyat yoldaşı ilə cinsi əlaqəyə girməmişdən əvvəl edilən dua

۱۹۴ - بِسْمِ اللّٰهِ. اللّٰهُمَّ حَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَحَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

194. Bismilləh! Alla:hummə cənnibnəş-şeyta:nə va cənnibiş-şeyta:nə mə: razəqtənə!

194. Allahın adı ilə! Allahım, bizi şeytandan uzaqlaşdır, şeytanı da bizə bəxş etdiyindən uzaqlaşdır!¹

83. Qəzəblənərkən edilən dua

۱۹۵ - أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

195. Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m!

195. Lənətlənmiş şeytandan Allaha sığınırım!²

¹ əl-Buxari, 4767, 5165; Muslim, 2591, 3606.

² əl-Buxari, 3040, 3282.

84. Müsibətə düçar olmuş kimsəni görərkən edilən dua

۱۹۶ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا

196. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni: mimməbtə-lə:kə bihi va fəddaləni: alə: kəsi:rin mimmən xaləqə təfdi:lə:!

196. Sənə üz vermiş müsibətdən məni salamat edən və məni yaratdıqlarının çoxundan fəzilətli edərək üstün tutan Allaha həmd olsun!¹

۱۹۷ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَيْكَ وَعَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ تَفْضِيلًا

197. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni: mimməbtə-lə:kə bihi va fəddaləni: aleykə va alə: kəsi:rin min ibə:dihi təfdi:lə:!

¹ Ət-Tirmizi, 3431, 3760; İbn Məcə, 3882. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 602.

197. Məni sənin düçar olduğun bu bələdan salamat edən və məni səndən və bir çox qullarından üstün edən Allaha həmd olsun!¹

85. Məclisdə deyilən dua

۱۹۸ - رَبُّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْعَفُورُ

198. Rabbiğfirli: va tub aleyyə, innəkə əntət-təuvva:bul-ğafu:r!

198. Ey Rəbbim! Məni bağışla, mənim tövbəmi qəbul et! Şübhəsiz ki, Sən Tövbələri qəbul edənsən, Bağışlayansan!²

86. Məclisin kəffarəsi³

۱۹۹ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَسْتَغْفِرُكَ

¹ əl-Beyhəqi "Şuabul-İman" 4129. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 555.

² ət-Tirmizi, 3434, 3763. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 556.

³ Məclisdə bilmədən baş verə biləcək günahların bağışlanması üçün edilən əvəz.

وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

199. Subhə:nəkə Alla:hummə va bihəmdik, əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt, əstəğfirukə va ətu:bu ileyk!

199. Allahım! Sən pak və müqəddəsən! Sənə həmd olsun! Mən şahidlik edirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Səndən bağışlanma diləyir və Sənə tövbə edirəm!¹

87. Sənə yaxşılıq edən şəxs üçün edəcəyin dua

۲۰۰ - جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا

200. Cəzə:kəlla:hu xayran!

200. Allah səni xeyirlə mükafatlandırısın!²

¹ Əbu Davud, 4859, 4861. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1517.

² ət-Tirmizi, 2035, 2167. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 969.

88. "Allah səni bağışlasın!" deyən üçün edilən dua

۲۰۱ - وَلَكَ

200. Və ləkə!

200. Səni də!¹

89. Dəccaldan qorunmaq üçün olan ayələr

201. Dəccaldan qorunmaq üçün əl-Kəhf surəsinin ilk on ayəsini əzbərləmək.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا (۱) قِيمًا
 يُنذِرَ بِأَسَا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُنشِرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ
 لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا (۲) مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا (۳) وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ
 وَلَدًا (۴) مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ

¹ ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 10054, 10182; Hədis səhihdir.

Bax: Muxtəsər əş-Şəməil, səh. 33.

² Muslim, 1/555.

أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا (۵) فَلَعَلَّكَ بَاغِعٌ نَفْسِكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا (۶) إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا (۷) وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا (۸) أَمْ حَسِبْتَ أَنْ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا (۹) إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (۱۰)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Əlhəmdulillə:hilləzi: ənzələ alə: abdihil-kitə:bə va ləm yəc'al-ləhu: i'vacə:
2. Qayyiməl-liyunzira bə'sən şədi:dəm-mil-ləduhu va yubəş-şiral-mu'mini:nəlləzi:nə yə'məlu:nəs-sa:lihə:ti ənnə ləhum əcran həsənə:
3. Mə:kisi:nə fi:hi əbədə:
4. Va yunziral-ləzi:nə qa:lut-təxazəlla:hu valə-də:
5. Mə:ləhum bihi: min ilmin va lə: liə:bə:ihim. Kəburat kəlimətən təxrucu min əfvə:hihim. İyyəqu:lu:nə illə: kəzibə:

6. Fələlləkə bə:xiun nəfsəkə alə: ə:sə:rihim
illəm yu'minu: bihə:zəl-hədi:si əsəfə:
7. İnnə: cəalnə: mə: aləl-ərđi zi:nətəlləhə:
linəbluvahum əyyuhum əhsənu amələ:
8. Va innə: ləcə:i'lu:nə mə: aleyhə: sai':dən
curuzə:
9. Əm həsibtə ənnə əshə:bəl-kəhfi var-raqi:mi
kə:nu: min ə:yə:tinə: acəbə:
10. İz əval-fityətu iləl-kəhfi fəqa:lu Rabbənə:
ə:tinə: mil-lədunkə rahmətən va həyyi'lənə:
min əmrinə: raşədə:

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Kitabı Öz quluna nazil edən və onda heç bir nöqsana yol verməyən Allaha həmd olsun! (2) Allah, Öz tərəfindən gələcək şiddətli bir əzabla günahkarları qorxutmaq, yaxşı işlər görənləri gözəl mükafata nail olacaqları ilə müjdələmək üçün bu Kitabı dopdoğru şəkildə nazil etdi. (3) Möminlər orada əbədi qalacaqlar. (4) Kitabı həm də: "Allah Özünə

övlad götürmüşdür!” – deyənləri qorxutmaq üçün nazil etdi. (5) Bu haqda nə onların, nə də atalarının heç bir biliyi yoxdur. Ağızlarından çıxan söz necə də ağırdır. Onlar yalandan başqa bir şey danışmırlar. (6) Onlar bu Kitaba inanmırlar deyə, arxalarınca kədərlənib özünü həlakı edəcəksən? (7) Biz yer üzündə olan bütün şeyləri ona bəzək etdik ki, insanlardan hansının əməlcə daha gözəl olduğunu sınaqdan keçirək. (8) Biz yer üzündə olan hər şeyi lazım gələrsə, məhv edib qurquru bir torpağa döndəririk. (9) Yoxsa sən mağara və Rəqim əhlinin möcüzələrimizdən ən qəribəsi olduğunumu güman edirsən? (10) Bir zaman gəndlər mağaraya sığınıb: “Ey Rəbbimiz! Bizə Öz tərəfindən mərhəmət bəxş et və işimizdə bizə düz yol göstər!” demişdilər.

90. "Səni Allah xatirinə sevirəm"- deyən üçün edilən dua

۲۰۲ - أَحَبُّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ

202. Əhəbbəkəlləzi: əhbəbtəni: ləhu!

202. Məni xatirinə sevdiyin (Allah) səni də sevsin!¹

91. Malını sənə təklif edən kimsə üçün edilən dua

۲۰۳ - بَارِكْ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ

203. Bə:rakəlla:hu ləkə fi: əhlikə va mə:likə!

203. Allah sənə üçün ailəni və malını bərə-kətli etsin!²

¹ Əbu Davud, 5125, 5127; İbn Hibban, 571. Hədis həsəndir.
Bax: Mişkətul-Məsabih, 5017.

² əl-Buxari, 1908, 2044, 2049.

92. Borcu qaytararkən onu verən şəxs üçün edilən dua

۲۰۴ - بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ

204. Bə:rakəlla:hu ləkə fi: əhlikə və mə:likə!
İnnəmə: cəzə:us-sələfil-həmdü val-ədə:u.

204. Allah sənənin üçün ailəni və malını bərəkətli etsin! Həqiqətən, borcun qarşılığı təşəkkür etməkdir və (onu) ödəməkdir.¹

93. Allaha şərik qoşmaqdan qorxanın edəcəyi dua

۲۰۵ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ

205. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə ən uşrikə

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 4604, 4683, 4700. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Gəlil, 2424.

bikə va ənə: ə'ləmu, va əstəğfirukə limə: lə: ə'ləmu!

205. Allahım! Bilə-bilə Sənə şəriik qoşmaqdan Sənə sığınırım və bilmədiklərimə görə də Səndən bağışlanma diləyirəm!¹

94. Bəd əlamətə² qarşı edilən dua

۲۰۶ - اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ ، وَ لَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا غَيْرُكَ

206. Alla:hummə lə: tayra illə: tayruk, va lə: xayra illə: xayruk, va lə: ilə:hə ğayruk!

206. Allahım! Sənin iznidlə göydə uçan quşdan başqa heç bir quş yoxdur! Sənin verdiyin xeyirdən başqa xeyir yoxdur və Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!³

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 716. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3731.

² Müəyyən bir hadisəni uğursuzluğa yozmaq.

³ İbn əs-Sunni "Aməlul-Yəvm val-Leyl" 287. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1065.

95. Minik vasitəsinə minərkən edilən dua

٢٠٧ - بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ {سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

207. Bismilləh! Əlhəmdulilləh! “Subhə:nəlləzi: səxxara lənə: hə:zə va mə: kunnə: ləhu: muqrini:n. Va innə: ilə: Rabbinə: ləmunqalibu:n”. Əlhəmdulilləh, əlhəmdulilləh, əlhəmdulilləh! Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər! Subhə:nəkə inni: zaləmtu nəfsi: fəğfirli: fəinnəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt!

207. Allahın adı ilə! Allaha həmd olsun! **“Bunu bizə tabe edən Allah pak və müqəddəsdir. Yoxsa bizim ona gücümüz çatmazdı. Şübhəsiz ki, biz Rəbbimizə qayıdacağıq”**. (əz-Zuxruf, 13-14). Allaha həmd olsun, Allaha həmd olsun, Allaha həmd olsun! Allah ən

Böyükdür, Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür! Allahım, Sən pak və müqəddəs-sən! Mən özümə zülm etdim. Məni bağışla! Şübhəsiz ki, günahları ancaq Sən bağışlayırsan!¹

96. Səfər duası

٢٠٨ - اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، {سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَىٰ، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَىٰ، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

208. Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər! "Subhə:nəlləzi: səxxara lənə: hə:zə va mə: kunnə: ləhu: muqrini:n. Va innə: ilə:

¹ Əbu Davud, 2602, 2604. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 2324.

Rabbinə: ləmunqalibu:n". Alla:hummə, innə: nəş əlukə fi: səfərinə: hə:zəl-birra vat-təqva: va minəl-aməli mə: tərda:! Alla:hummə, həv- vin aleyinə: səfəranə: hə:zə vatvi annə: bu'dəhu. Alla:hummə əntəs-sa:hibu fis-səfəri val-xali:fətu fil-əhli. Alla:hummə inni əu:zu bikə min və'sə:is-səfəri va kə:bətil-mənzari va su:il-munqaləbi fil-mə:li val-əhli!

208. Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür! **“Bunu bizə tabe edən Allah pak və müqəddəsdir. Yoxsa bizim ona gücümüz çatmazdı. Şübhəsiz ki, biz Rəbbimizə qayıdacağıq”**. (əz-Zuxruf, 13-14). Allahım, bu səfərimizdə Səndən yaxşılıq, Allah qorxusu və razı qalacağıın əməl diləyirik! Allahım, bu səfərimizi bizim üçün rahat et və onun uzaqlığını bizə yaxın et! Allahım, səfərdə dost və ailəmiz üçün hami Sənsən! Allahım! Səfərin ağırlığından, məyus edən mənzərədən, malda və ailədə xoşagəlməz dəyişiklikdən Sənə pənah aparıram!

Səfərdən qayıdanda isə həmin duanı oxuyub aşağıdakı sözləri də buna əlavə etmək lazımdır:

آيُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ

Ə:yibu:nə, tə:ibu:nə, a:bidu:nə, li-Rabbinə:
hə:midu:n!

Biz geri dönənlər, tövbə edənlər, ibadət edənlər, Rəbbimizə həmd edənlərik!¹

97. Kəndə yaxud şəhərə daxil olarkən edilən dua

٢٠٩ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ ، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّلْنَ ، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنَ ، فَإِنَّا نَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا ، وَشَرِّ مَا فِيهَا

209. Alla:hummə, Rabbəs-səmə:və:tis-səb'i va mə: əzləlnə, va Rabbəl-əradi:nəs-səb'i va mə:

¹ Muslim, 2392, 3339.

əqləlnə, və Rabbəş-şəyə:ti:ni və mə: ədləlnə, və Rabbər-riyə:hi və mə: zəraynə! Fəinnə: nəş əlukə xayra hə:zihil-qaryəti və xayra əhlihə: və nəu:zu bikə min şərrihə: və şərri əhlihə: və şərri mə: fi:hə:!

209. Allahım, yeddi qat səmanın və kölgələndirdiklərinin Rəbbi! Yeddi qat yerin və daşdıqlarının Rəbbi! Şeytanların və azdırdıqlarının Rəbbi! Küləklərin və sovurub aparıldıqlarının Rəbbi! Səndən bu kəndin xeyrini, onun əhalisinin xeyrini diləyirik! Onun şərindən, onun əhalisinin şərindən, orada olanların şərindən Sənə sığınırıq!¹

98. Bazara girərkən edilən dua

۲۱۰ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي

¹ əl-Hakim, 1634, 2488; əl-Beyhəqi "Sunənul-Kubra" 10619; ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 8776, 10302. Hədisin isnadı həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2759.

وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

210. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: va yumi:tu va huvə həyyun lə: yəmu:tu, biyədi-hil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

210. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O, diridir və ölməzdir! Xeyir onun Əлиндədir və O hər şeyə Qadirdir!¹

99. Minik vasitəsi büdrədikdə (ilişib qaldıqda) edilən dua

۲۱۱ - بِسْمِ اللّٰهِ

211. Bismilləh!

¹ İbn Məcə, 2235, 2320; ət-Tirmizi, 3429, 3757; əl-Hakim, 1973. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3139.

211. Allahın adı ilə!¹

100. Vidalaşdıqda müsafirin sakinlər üçün etdiyi dua

۲۱۲ - اَسْتَوْدِعُكَ اللّٰهَ الَّذِي لَا تَضِيْعُ وِدَائِعُهُ

212. Əstəudiu'-kəlla:həlləzi: lə: tədi:u' va də:iu'hu!

212. Səni Özünə həvalə edilmiş əmanətləri itməyən Allaha əmanət edirəm!²

101. Vidalaşdıqda sakinlərin müsafir üçün etdiyi dua

۲۱۳ - اَسْتَوْدِعُ اللّٰهَ دِيْنَكَ، وَاْمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ

213. Əstəudiu'lla:hə di:nəkə va əmə:nətəkə va

¹ Əbu Davud, 4982, 4984. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Kələmut-Tayyib, 237.

² İbn Macə, 2825; Əhməd, 9219, 9230. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 958.

xava:ti:mə aməlik!

213. Sənin dinini, sədaqətini və əməllərinin aqibətini Allaha əmanət edirəm!¹

٢١٤ - زَوَدَكَ اللهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسِّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ

214. Zəvvadək-Əlla:hut-təqva, va ğafəra zənbək, va yəssəra ləkəl-xayra heysumə:kuntə!

214. Allah sənin azuqəni təqva etsin, günahını bağışlasın və harada olsan xeyir əldə etməyi sənin üçün asanlaşdırın!²

102. Səfərdə yol gedərkən təkbir və təsbih

215. Yüksəyə qalxanda “Allahu Əkbər” demək, aşağı enəndə isə “Subhən-Allah”

¹ Əhməd, 8694; ət-Tirmizi, 3443, 3775. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 16, Səhih əl-Cami, 957.

² ət-Tirmizi, 3444, 3776. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 3579.

demək!¹

103. Müsafirin səhərə yaxın etdiyi dua

۲۱۶ - سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا صَاحِبِنَا،
وَأَفْضَلِ عَلَيْنَا عَائِدًا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ

216. Səmməa sə:miun bihəmdillə:hi, va husni bələ:ihi aleyinə:, Rəbbənə: sa:hibnə: va əfdil aleyinə: a:izən billə:hi minən-nə:r!

216. Üzərimizə olan gözəl sınağından dolayı Allaha etdiyimiz həmdə eşidən eşitdi. Oddan Allaha sığınaraq deyirəm: "Ey Rəbbimiz! Bizə yoldaş ol və bizə mərhəmət et!"²

104. Səfərdə və ya başqa vaxtlarda mənzil başına çatdıqda edilən dua

۲۱۷ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

¹ əl-Buxari, 2771-2772, 2993-2994.

² Muslim, 4895, 7075.

217. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min şərri mə:xaləq!

217. Yaratdıqlarının şərindən Allahın tam kəlamlarına sığınırım!¹

105. Səfərdən qayıdarkən edilən zikr

218. Hər tərənin üstündə üç dəfə təkbir edib (“Allahu Əkbər” deyib) sonra deyir:

۲۱۸ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ ، وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، أَيُّونَ تَأْتِيُونَ عَبَادُونَ سَاجِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

218. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə lə-hu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə:kulli şey in qadi:r! Ə:yibu:nə, tə:ibu:nə, a:bidu:nə, sə:cidu:nə li-Rabbinə: hə:midu:n! Sadəqalla:hu va'dəhu, va nəsara abdəhu va həzəməl-əhzə:bə vahdəhu!

¹ Muslim, 4881, 7053.

218. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Biz geri dönənlər, tövbə edənlər, ibadət edənlər, səcdə edənlər, Rəbbimizə həmd edənlərik! Allah vədinə sadıq oldu, quluna kömək etdi və (düşmənlərdən olan) dəstələri tək Özü məğlub etdi!¹

106. Sevindirici yaxud xoşagəlməyən hadisə ilə rastlaşan adam nə deməlidir?

Sevindirici bir hal olduqda, bu zikr deyilir:

۲۱۹ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ

219. Əlhəmdü-lillə:hilləzi: bini'mətihi tətimmus-sa:lihə:t!

219. Neməti sayəsində yaxşı işlər tamamlanan Allaha həmd olsun!

¹ əl-Buxari, 1670, 1797, 3807, 4116; Muslim, 2394, 3443.

Xoşa gəlməyən bir hadisə olduqda, bu zikr deyilir:

۲۲۰ - الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

220. Əlhəmdulillə:hi alə: kulli hə:!!

220. Hər bir halda Allaha həmd olsun!¹

107. Söydüyün adam üçün edəcəyiniz dua

۲۲۱ - اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتَهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

221. Alla:hummə fə-əyyumə: mu'minin sə-bəbtuhu fəc al zə:likə ləhu qurbətən ileykə yəuvməl-qiyə:məti!

221. Allahım! Hansı mömini söymüşəmsə, Qi-yamət günü bunu onun üçün Sənə yaxınlaşdıran bir vasitə et!²

¹ İbn Məcə, 3803; əl-Hakim, 1840. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 265.

² əl-Buxari, 5884, 6361.

108. Müsəlman müsəlmanı tərifləyəndə nə deməlidir?

۲۲۲ - أَحْسِبُ فَلَانًا وَاللَّهِ حَسِيْبُهُ وَلَا أَرْكِي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا

222. Əhsibu fulə:nən valla:hu həsi:buhu va lə: uzəkki: aləlla:hi əhədən!

222. Mən filankəsi yaxşı adam hesab edirəm. Onu hesaba çəkən isə Allah olacaq. Mən heç kəsi Allah yanında təmizə çıxartmıram.¹

109. Təriflənən müsəlman nə deməlidir?

۲۲۳ - اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَأَعْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ
(وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ)

223. Alla:hummə lə: tuə:xizni: bimə: yə-qu:lu:n, vağfir li: mə: lə: yə'ləmu:n (vac'alni: xayran mimmə: yəzunnu:n)!

223. Allahım! Onların söylədiklərinə görə

¹ əl-Buxari, 2662, 3468; Muslim, 5319, 7693.

məni qınama, bilmədikləri şeyləri (onlardan gizli qalan günahlarımı) mənə bağışla (və mənə zənn etdiklərindən daha xeyirli et)!¹

110. Təəccüblənərkən və ya sevinərkən edilən dua

سُبْحَانَ اللَّهِ - ٢٢٤

224. Subhə:n-Allah!

224. Allah pak və müqəddəsdir!²

اللَّهُ أَكْبَرُ - ٢٢٥

225. Alla:hu Əkbər!

225. Allah ən Böyükdür!³

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 761. Mötərizədəki sözlər əl-Beyhəqinin əlavəsidir, "Şuəbul-İman" 4534, 4876. Hədis səhihdir. Bax: Cəmiu Səhih əl-Əzkər, 406.

² əl-Buxari, 276, 274, 283, 285; Muslim, 556, 850.

³ əl-Buxari, 3099, 3170, 3348; ət-Tirmizi, 3169, 3467.

111. Bir şeyi gözə gətirəcəyindən qorxan adamın etdiyi dua

۲۲۶ - بَارِكْ اللَّهُ فِيكَ

226. Bə:rak-Əlla:hu fi:kə!

226. Allah sənə bərəkət versin!¹

112. Qorxduqda nə deyilir?

۲۲۷ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

227. Lə: ilə:hə illəllah!

227. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

113. Üsyankar şeytanların hiyləsini dəf etmək üçün nə deyilir?

۲۲۸ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ

¹ Əhməd, 15700, 15738, 15790; İbn Məcə, 3509. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2572.

² əl-Beyhəqi "Şuabul-İman" 599. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2714.

شَرُّ مَا خَلَقَ، وَبَرًّا وَذَرًّا، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا
يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ
شَرِّ فِتْنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا
رَحْمَنُ

228. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:tilləti: lə:
yucə:vizuhunnə bərrun va lə: fə:cirun min
şərri mə: xaləqa, va bəraə va zəraə, va min
şərri mə: yənzilu minəs-səmə:i, va min şərri
mə: yə'rucu fi:hə:, va min şərri mə: zəraə fil-
ərdi, va min şərri mə: yəxrucu minhə:, va min
şərri fitənil-leyli van-nəhə:ri, va min şərri
kulli ta:riqin illə: ta:riqan yətruqu bixayrin yə:
Rahmə:n!

228. Yaratdıqlarının, düzəldiklərinin və icad
etdiklərinin şərindən, səmadan nazil olanların
və orada yüksələnlərin şərindən, yerə əkdik-
lərinin və oradan çıxanların şərindən, gecənin
və gündüzün fitnələrinin şərindən, – gecə xoş
xəbərlə gələn müstəsna olmaqla – gecə gə-

lənlərin hər birinin şərindən həm itaətkarın, həm də günahkarın möhtac olduğu Allahın tam kəlamlarına sığınırım, Ey Rahmən!¹

114. Rahatlıq kəlmələri

۲۲۹ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

229. Lə: ilə:hə illəlla:hul-həli:mul-kəri:m, lə: ilə:hə illəlla:hul-aliyyul-azi:m, lə: ilə:hə illəlla:hu Rabbus-səmə:və:tis-səb'i va Rabbul-arşil-kəri:m!

229. Həlim, Səxavətli Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Uca, Əzəmətli Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! yeddi göyün Rəbbi və Ərşin Səxavətli Rəbbi

¹ Əhməd, 15461, 14499, 15540; ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 3746. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 840.

Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

115. Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməyin fəziləti

230. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mənə bir salavat edən elə bir kəs yoxdur ki, mənə salavat etdiyi müddətdə mələklər ona xeyir-dua etməsinlər. Qul bunu istər çox, istərsə də az etsin”.²

231. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mənə salavat etməyi çoxaldın! Həqiqətən, Allah qəbrimin yanında mənə bir mələyi müvəkkil etmişdir. Ümmətimdən bir kişi mənə salavat etdikdə həmin mələk mənə deyir: “Ey Muhəmməd! İndicə filankəsin oğlu filankəs sənə salavat etdi”.³

232. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ümmətimdən

¹ İbn Əbud-Dunyə “Fərac Bəadəş-Şiddə” 47. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4571.

² Əhməd, 15727,16097. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5744.

³ əd-Deyləmi, 1/31. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1530.

hər kim mənə qəlbindəki ixlasla salavat göndərərsə, Allah buna görə ona on dəfə salavat edər, onun məqamını on dərəcə qaldırar, ona on savab yazar və onun on günahını silər”.¹

233. Rəvayət edilir ki, Kəb ibn Uca ؓ demişdir: “Allah Elçisi ﷺ dedi: “Minbəri gətirin!” Biz minbəri gətirdikdə, Peyğəmbər ﷺ bir pillə qalxdı və: “Amin!”- dedi. Sonra ikinci pilləni qalxdı və yenə: “Amin!”- dedi. Sonra üçüncü pilləni qalxdı və yenə də: “Amin!”- dedi. O, minbərdən aşağı düşəndə biz dedik: “Ey Allahın Elçisi, biz səndən bundan əvvəl eşitmədiyimizi eşitdik”. O dedi: “Cəbrail ؑ yanıma gələrək dedi: “Ramazan ayına çatıb bağışlanma qazanmayan məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!” İkinci pilləni qalxdıqda dedi:

¹ ən-Nəsəi “Sunənul-Kubra” 9809. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3360.

“Yanında sənin adın çəkildikdə, sənə salavat deməyən məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!” Üçüncü pilləyə qalxdıqda, Cəbrail عليه السلام dedi: “Valideynləri və ya valideynlərindən biri ahıl yaşına çatdıqda, (onlara qayğı göstərməyərək) Cənnətə girməyən məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!”¹ Digər rəvayətdə Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Yanında adım çəkildiği zaman mənə salavat demiyənin burnu yerə sürtülsün! Ramazan ayına yetişib bu ay çıxanda günahları bağışlanmayanın burnu yerə sürtülsün! Yanında yaşlı valideynlərinin olmasına rəğmən onları razı salmadığına görə Cənnətə girməyənin burnu yerə sürtülsün!”²

234. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Xəsis o kəsdir ki, yanında xatırlandığı zaman mənə sala-

¹ əl-Hakim, 7256. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 995, 1677.

² ət-Tirmizi, 3545, 3890. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3510.

vat gətirmir".¹

116. Xoruz banlayarkən və ya uzunqulaq anqırarkən edilən dua

235. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Xoruzun banlamasını eşitsəniz, Allahdan Onun lütfünü diləyin, çünki o, mələk görmüşdür. Uzunqulağın anqırmasını eşitsəniz, şeytandan Allaha sığının, çünki o, şeytan görmüşdür".²

117. Gecə heyvanların səslərini eşidərkən edilən dua

236. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Gecə itlərin hürməsini və uzunqulaqların anqırmasını eşitsəniz, onlardan Allaha sığının, çünki onlar

¹ ət-Tirmizi, 3546, 3891. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 933.

² Əbu Davud, 5103, 5105. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Kələmut-Tayyib, 220.

sizin görmədiklərinizi görürlər!"¹

118. Həcc və ya ümrə ziyarəti əsnasında ihramda olan şəxs² necə təlbiyə³ etməlidir?

٢٣٧ - لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ،
وَالنُّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ

237. Ləbbeyk-Alla:hummə ləbbeyk, ləbbeykə
lə: şəri:kə ləkə ləbbeyk, innəl-həmdə van-
ni'mətə, ləkə val-mulkə, lə: şəri:kə lək!

237. Hüzurundayam, Allahım hüzurunda-
yam! Hüzurundayam, Sənin şərikin yoxdur,
hüzurundayam! Həmd Sənədir! Nemət və
mülk Sənə məxsusdur! Sənin şərikin yoxdur!⁴

¹ Əbu Davud, 5102, 5104. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2419.

² İhram paltarında olan kəs.

³ Allahın əmrinə müntəzir olduğunu bildirmək.

⁴ əl-Buxari, 1448,1549, 5460, 5915; Muslim, 2029, 2868.

119. Qara daş yerləşən küncə gəlib çatdıqda təkbir gətirmək

238. İbn Abbas رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ Kəbəni dəvənin üstündə təvaf etdi. O, hər dəfə (qara daş yerləşən) küncə gəlib çatanda özündəki əsa ilə ona tərəf işarə etdi və təkbir gətirdi.¹

120. Yəmən küncü ilə qara daş arasında edilən dua²

۲۳۹ - رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

239. Rabbənə: ə:tinə: fid-dunyə: həsənətən va fil-ə:xirati həsənətən va qinə: azə:bən-nə:r!

239. Ey Rəbbimiz! Bizə dünyada da yaxşılıq (gözəl nemətlər) ver, axirətdə də yaxşılıq

¹ əl-Buxari, 1509, 1613.

² Kəbəni təvaf edərkən qara daş olan küncə ondan əvvəlki künc arasında ediləcək dua.

(Cənnət) ver və bizi Cəhənnəm əzabından qoru!¹

121. Safə və Mərvə dağları üzərində dayandıqda edilən dua

240. Peyğəmbər ﷺ Safəyə yaxınlaşanda:

{إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ} أبدأ بما بدأ الله به

İnnəs-safə: val-mərvətə min şəa:irillə:h.
Əbdəu bimə: bədəə Alla:hu bihi!

“Həqiqətən, Safə və Mərvə Allahın nişanələrindəndir!” (əl-Bəqərə, 158) “Allah nə ilə başlamışsa, mən də onunla başlayıram!”²- dedi. Sonra Səfadan başlayıb onun üstünə qalxdı, Kəbəni görəndə isə üzünü qibləyə tərəf tu-

¹ Əbu Davud, 1519. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4802.

² Duanın bu hissəsi yalnız Safənin üzərində deyilir. Mərvanın üzərində deyilmir.

tub “Lə iləhə illəllah” və “Allahu Əkbər” söylədi və dedi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r! Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu, əncəzə va'dəhu, va nəsarə abdəhu va həzəməl-əhzə:bə vəhdəhu!

Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir! Allah vədini yerinə yetirdi, quluna kömək etdi və (düşmənlərdən olan) dəstələri tək Özü məğlub etdi!

Peyğəmbər ﷺ bu duanı üç dəfə təkrarladı və hər birinin arasında da Allaha dua etdi. Həmçinin hədisdə deyilir ki, Peyğəmbər ﷺ Mərvada da eyni ilə Safədə etdiklərini etdi.¹

122. Arafa günü² edilən dua

۲۴۱ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

241. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə lə-hu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

241. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur. Mülk

¹ Muslim, 2137, 3009. Bu dua ancaq Safənin üzərində oxunur.

² Zil-Hiccə ayının doqquzu, Qurban bayramından əvvəlki gün.

Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadir-dir!¹

123. Məş'ərul-Həramda² edilən zikr

242. Peyğəmbər ﷺ Qasvəyə³ minib Məş'ərul-Hərama gəldi, üzünü qibləyə çevirdi, (Allaha dua etdi, “Allahu Əkbər” və “lə iləhə illəllah” söylədi). O, hava işıqlanana qədər ayaq üstə dayanıb (bu cür dua etməkdə) davam etdi və günəş çıxmazdan əvvəl yola düşdü!⁴

124. Cəmərətdə⁵ hər daşı atarkən təkbir etmək

243. Cəmərətlərin⁶ üçündə də hər bir daşı atarkən təkbir edir, birinci və ikinci cəmərətdə

¹ Ət-Tirmizi, 3585, 3934. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 2598.

² Müzdəlifə vadisi.

³ Qasvə Peyğəmbərin ﷺ dəvəsinin adıdır.

⁴ Muslim, 2137, 3009.

⁵ Şeytana daş atılan yerlər.

⁶ Hər Cəmərədə yeddi daş atılır.

daş atdıqdan sonra irəli çıxıb dayanır, qibləyə üz tutaraq əllərini qaldırıb dua edir. Əqəbə cəməratında¹ də hər bir daşı atarkən təkbir edir, sonra isə orada dayanmadan çıxıb gədir.²

125. Qurban kəsərkən nə deyilir?

٢٤٤ - بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ (اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ) أَكْبَرُ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي

244. Bismillə:hi, valla:hu əkbər! (Alla:hummə minkə va ləkə!) Alla:hummə təqabbəl minni:!

244. Allahın adı ilə, Allah ən Böyükdür! (Allahım, Sən vermisən, Sənin üçün də kəsirəm!)³ Allahım, məndən qəbul et!⁴

¹ Kəbəyə daha yaxın olan cəmərat.

² əl-Buxari, 1632, 1750.

³ Əbu Yə'lə, 4/22. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğəlib, 1118, 1152.

⁴ Muslim, 1967, 3637, 5203.

126. Salamın fəziləti

245. Əbu Hureyra ﷺ rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ bir məclisdə olarkən bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum!”- (sizə salam olsun!) - dedi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “(Buna) on savab var”. Başqa bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum va rəhmətullah!”- (sizə salam olsun və Allahın rəhməti yetişsin!) - dedi. ﷺ buyurdu: “(Buna) iyirmi savab var”. Başqa bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum va rəhmətullahi və bərakətuhu!”- (sizə salam olsun, Allahın rəhməti və bərakəti yetişsin!) - dedi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “(Buna) otuz savab var”. Bir kişi məclisdən qalxıb salam vermədi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Dostunuz (salamını) nə tez unuttu. Sizdən biriniz məclisə gəldiyi zaman salam versin. Əgər (orada) oturmağı məsləhət bilsə otursun. Məclis-

dən durub getdikdə də salam versin. Əvvəlki salam sonuncu salamdan daha üstün deyil".¹

246. Abdullah ibn Amr رضي الله عنه rəvayət edir ki, bir nəfər Allah Elçisindən ﷺ soruşdu: "İslam xislətlərinin ən xeyirlisi hansıdır?" Peyğəmbər ﷺ dedi: "Sənin, (ehtiyacı olana) yemək yedirtməyin, tanıdığına və tanımadığına salam verməyindir".²

247. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: "İnsanların Allaha ən yaxın olanı ilk salam verəndir".³

248. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Həqiqətən, "əs-Sələm" Allahın adlarından biridir. O, bunu yerdə (bir-birinizlə salamləşsınız deyə) təyin etmişdir. Elə isə salamı aranızda yayın! Hə-

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 986. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 761.

² Muslim, 160.

³ Əbu Davud, 5197, 5199. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3382.

qiçətən, müsəlman kişi bir qövmdən yanından keçərək salam verər, onlar da salamı alarlarsa, o, həmin qövmdən bir dərəcə üstün olar. Çünki, o adam salamı onların yadına saldı. Əgər onun salamını almasalar, onlardan daha xeyirli və pak olan (mələklər) onun salamını alarlar”.¹

249. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “İki müsəlman əl verib görüşdükdə, əlləri bir-birindən ayrılma-
dan bağışlanırlar”.²

127. Salam verən kafirin salamı necə alınmalıdır?

250. Şeyx İbn əl-Useymin رحمته buyurur: “...Uca Allah buyurur: **“Biri sizinlə salamladığı zaman siz onun salamını daha böyük ehtiram-**

¹ əl-Bəzzər, 1771; Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 184, 1607.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 8002. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 433.

la alın və ya verilən salamı olduğu kimi qaytarın!" (ən-Nisa, 86). Bu möhtəşəm ayədən o da aydın olur ki, əgər kafirlərdən biri səni salamlayıb, aydın ifadə ilə "əs-Sələ:mu aleyk!" desə, ona "Va aleykəs-səlam!" deyə bilərsən, çünki bunu deməklə onun salamını olduğu kimi qaytarmış hesab edilərsən. Qaldı ki Peyğəmbərin ﷺ: "Kitab əhli sizə salam verdiyi zaman siz onlara: "Va aleykum!"-deyin", yəni onlara: "Va aleykumus-sələ:m!"-deməyin!" sözünə gəlincə, Peyğəmbər ﷺ bunun səbəbini həmin hədisdə açıqlayıb demişdir: "Yəhudilər salam verdikdə: "əs-Sələ:mu aleykum", yəni "Sizə ölüm olsun!"-deyə sizə bəddua edirlər. Siz də onlara: "Va aleykum (sizin üzərinizə olsun)!"-deyin". Bu hədisdən aydın olur ki, əgər onlar: "əs-Sələ:mu aleykum"- desələr, biz onlara: "Va aleykumus-sələ:m"- deyə cavab veririk, çünki Uca Allah buyurur: **"Biri sizinlə salamladığı zaman siz onun salamını daha böyük ehti-**

ramla alın və ya verilən salamı olduğu kimi qaytarın!" (ən-Nisa, 86)".¹

128. Döyüş meydanından qaçan da bağışlana bilər

251. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: "Kim:

٢٥١ - أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

251. Əstəğfirulla:həl-azi:məlləzi: lə: ilə:hə illə:
huvəl-həyyul-qayyu:m və ətu:bu ileyhi!

251. "Özündən başqa ibadətə layiq məbud olmayan, Əzəmətli, Yaşayan, Qəyyum Allah-dan bağışlanma diləyirəm və Ona tövbə edirəm!" - deyərsə, döyüş meydanından qaçmış olsa belə günahları bağışlanar".²

¹ İbn əl-Useymin "Şərh Riyadus-Salihin" 1/956.

² ət-Tirmizi, 3577, 3926; Əbu Davud, 1517, 1519. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2831.

129. Səcdədə və gecənin axırı edilən dua

252. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Əgər ümmətim üçün çətin olmasaydı, mən onlara dəstaməzlə yanaşı misvakdan istifadə etməyi əmr edərdim və İşa namazını gecənin üçdə birinə və ya yarısına qədər gecikdirərdim. Gecənin üçdə biri və ya yarısı keçdikdə Allah ﷻ dünya səmasına enir və belə deyir: “İstəyənin varmı ona verim. Bağışlanma diləyən varmı onu bağışlayım. Tövbə edən varmı onun tövbəsini qəbul edirəm. Dua edən varmı onun duasını qəbul edirəm”.¹ Digər rəvayətdə Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Rəbbin qula ən yaxın olan vaxtı gecənin axırındır. Əgər o vaxt Allahı zikr edənlərdən olmağı bacarırsansa, ol!”²

¹ Əhməd 9589, 9591, 9220, 9841. Şueyb əl-Arnəvut əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə görə isnadının səhih olduğunu bildirmişdir.

² ət-Tirmizi, 3579, 3928. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1173.

253. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Bəndənin Rəbbinə ən yaxın olduğu halı onun səcdə vəziyyətidir. Odur ki, (səcdədə) duaları çoxaldın!”¹

130. Tövbə və bağışlanma diləmək

254. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mən hər gün yüz dəfə Allahdan bağışlanma diləyir və Ona tövbə edirəm”.²

131. Bəzi zikrlərin fəziləti haqda hədislər

255. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur:

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“Yə: Zəl-Cələ:li vəl-İkram!” (Ey əzəmət və ehtiram Sahibi!) – (adı ilə) dua etməyi

¹ Muslim, 482, 744, 1111.

² İbn Məcə, 3815. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih İbn Məcə, 3076.

davamlı edin".¹

**132. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə
ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə
alə: kulli şey in qadi:r**

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

256. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim gün ərzində yüz dəfə: "Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur və O hər şeyə Qadirdir!)"- deyərsə, on kölə azad etmiş sayılar, üstəlik ona yüz savab yazılar və onun yüz günahı silinər, (bundan başqa bu dualar) həmin gün axşama

¹ ət-Tirmizi, 3525, 3868. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1536.

qədər onu şeytandan qoruyar və (bu duanı) ondan çox deyən kimsə istisna olmaqla heç kəs onun gətirdiyindən üstün başqa bir şey gətirə bilməz".¹

257. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Subhə:n-Allah"- deyərsə, yüz qurbanlıq heyvandan daha əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Əlhəmdulilləh"- deyərsə, yüz atı (Allah yolunda) istifadəyə verməkdən daha əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Alla:hu Əkbər"- deyərsə, yüz qul azad etməkdən əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r!"- deyərsə, Qiyamət günü onun bu dediyinə

¹ əl-Buxari, 5923, 6403.

bərabər və ya artıq deyəndən başqa heç kəs onun gətirdiyi əməldən daha üstün əməl gətirə bilməz".¹

258. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim səhər on dəfə: "Lə ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r!"- deyərsə, ona yüz savab yazılar, yüz günahı silinər, onun üçün bir kölə azad etməyə bərabər olar və o gün axşama qədər (şeytandan) qorunar. Kim bunları axşam söyləyərsə, onun üçün bunun eynisi verilər".²

¹ ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 10657. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərğib vat-Tərhib, 658.

² Əhməd, 8704, 8719. Şueyb əl-Arnəvut isnadını əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə əsasən səhih olduğunu bildirmişdir.

133. Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَيُحْيِي

وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

259. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim səhər açıldıqda on dəfə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur, həmd Ona məxsusdur! Dirildir və öldürür və O, hər şeyə Qadirdir!)”- deyərsə, Allah bu zikrin hər birinə görə ona on savab yazır, on günahını silər, on dərəcə yüksəldər, ona on qul azad etmək savabı verirlər, bu sözlər günün əvvəlindən sonunadək onu qoruyan silahlı dəstə olar, bu əməl o gün edilən əməllərdən ən üstünü olar. Bunu

axşam deyərsə, eyni savaba nail olar".¹

260. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim məğribdən sonra on dəfə: "Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: va yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r!"- deyərsə, Allah səhərədək onu şeytandan qoruyan silahlı mühafizəçilər göndərər, onun üçün (Cənnəti) vacib edən on savab yazılar, onu həlak edən on günahı silinər və ona on mömin köləni azad etməyə bərabər savab verilər".²

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

² Ət-Tirmizi, 3534, 3877. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1/160/472.

134. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: və yumi:t, biyədihil-xayru və huvə alə: kulli şey in qadi:r

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَيُحْيِي
وَيُمِيتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

261. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim Sübh namazından sonra oturduğu halda yüz dəfə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: va yumi:t, biyədihil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O, təkdir, Onun şeriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur, dirildir və öldürür! Xeyir Onun Əlindədir! O, hər şeyə Qadirdir!)”- deyərsə, o gün yer əhli arasında ən fəzilətli əməl etmiş sayılar, onun kimi və ya ondan artığını deyən istisnadır”.¹

¹ ət-Tabərani “Mucəmul-Əvsat” 7200, “Mucəmul-Kəbir” 8001, 8075. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 476.

135. Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

262. Muaz رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi صلى الله عليه وسلم (ona) dedi: “Sənə Cənnət qapılarından birini göstərimmi?” Mən dedim: “O hansıdır?” Allah Elçisi صلى الله عليه وسلم buyurdu: “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh! – (Güc və quvvət yalnız Allahdadır!)”¹

263. Rəvayət edilir ki, Əbu Musa əl-Əşəri رضي الله عنه demişdir: “Allah Elçisi صلى الله عليه وسلم Xeybərə yürüş etdikdə (yaxud o istiqamətə getdikdə) və insanlar (hər hansı bir) vadiyə yaxınlaşdıqda, uca səslə təkbir gətirib deyərdilər: “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, lə: ilə:hə illəllah”. Allah Elçisi صلى الله عليه وسلم buyurdu: “Özünü zə yazığınız gəlsin! Axı, siz kar və uzaqda olan (bir tanrını) çağır-

¹ Əhməd, 21996. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1581.

mürsünüz. Həqiqətən, O, Eşidəndir, Yaxındır və O, (həmişə) sizinlədir". Həmin vaxt mən Allah Elçisinin ﷺ dəvəsinin arxa tərəfində idim. O mənim: "Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh!" - dediyimi eşitdi və mənə belə buyurdu: "Ey Abdullah ibn Qeys!" Dedim: "Hüzurundayam, ey Allahın Elçisi!" Dedi: "Cənnət xəzinələrindən sayılan bir kəlməni sənə öyrədimmi?" Dedim: "Bəli, ey Allahın Elçisi, atam-anam sənə fəda olsun!" Peyğəmbər ﷺ buyurdu: "Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh".¹

264. Rəvayət edilir ki, Əbu Zərr رضي الله عنه demişdir: "Sevimli dostum (yəni, Peyğəmbər ﷺ) mənə yeddi şeyi əmr etdi; mənə kasıbları sevməyi və onlara yaxın olmağı, özümdən yuxarı olana yox, aşağı olana baxmağı, onlar üz döndərsələr belə yenə də qohumluq əlaqələrini

¹ əl-Buxari, 4205; Muslim, 2704, 6120, 7037.

saxlamağı, heç kəsdən heç nə istəməməyi, acı olsa da haqqı deməyi, Allah yolunda qınayanların qınağından qorxmamağı və “Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh!” kəlməsini deməyi çoxaltmağı əmr etdi. Çünki, bu kəlmələr Ərşin altındakı xəzinələrdən bir xəzinədir”.¹

265. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Cənnətin bitkilərini çoxaldın! Həqiqətən, onun suyu şirin, torpağı isə xoşagəlimlidir. Elə isə “lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh!” deməklə onun bitkilərini çoxaldın!”²

¹ Əhməd, 21415, 21453, 21745; İbn Hibban, 449; Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2166.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 13354. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 1213.

**136. Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, va lə:
ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər**

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ

266. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ölüm sizə gəlmədən öncə “lə: ilə:hə illəllah” şəhadət kəlməsini söyləməyi çoxaldın!”¹

267. Rəvayət edilir ki, Ənəs ؓ demişdir: “Bir bədəvi ərəb Peyğəmbərin ﷺ yanına gəlib dedi: “Ey Allahın Elçisi! Mənə xeyir öyrət”. Peyğəmbər ﷺ onun əlindən tutub dedi: “De: “Subhə:n-Allah, valhəmdulilləh, va lə: ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər”. Bədəvi barmaqları ilə zikr edə-edə getdi. Sonra nəsə fikirləşib geri qayıtdı. Peyğəmbər ﷺ gülümsəyərək dedi: “Bıçarə qul nəsə fikirləşib gəldi”. Bədəvi dedi: “Ey Allahın Elçisi! Subhə:n-Allah,

¹ Əbu Yəalə, 6147. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1529.

valhəmdulilləh, va lə: ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər” Allah üçündür, bəs mənə nə çatacaq?” Peyğəmbər ﷺ ona dedi: “Ey bədəvi, sən: “Subhə:n-Allah”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Əlhəmdulilləh”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Lə: ilə:hə illəllah”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Alla:hu Əkbər”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Allahım, məni bağışla!”- dedikdə, Allah buyurur: “Artıq bağışladım!” Sən: “Allahım, mənə rəhm et!”- dedikdə, Allah buyurur: “(Rəhm) etdim!” Sən: “Allahım, məni ruziləndir!”- dedikdə, Allah buyurur: “Artıq (istədiyini) etdim”. Bədəvi yeddi barmağı ilə saydı, sonra da çıxıb getdi”.¹

¹ əl-Beyhəqi “Şuabul-İman” 619; əd-Diya əl-Məqdisi “Əhədisul-Muxtəra” 1613. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3336.

268. Rəvayət edilir ki, Peyğəmbərin ﷺ azad etdiyi Səlmə Ummi Bəni Əbu Rafi رافعاً demişdir: “Ey Allahın Elçisi! Mənə uzun olmayan kəlmələr öyrət”. Allahın Elçisi ﷺ buyurdu: “On dəfə: “Alla:hu Əkbər”- de. Allah buyurur: “Bu Mənim üçündür”. On dəfə: “Subhə:n-Allah”- de. Allah buyurur: “Bu Mənim üçündür”. De: “Allahım, məni bağışla!” Allah buyurur: “Artıq bağışladım”. Bunu on dəfə desən, Allah da on dəfə: “Artıq bağışladım!”- deyər”.¹

269. Rəvayət edilir ki, Abdullah ibn Məsud رافعاً demişdir: “Uca Allah ruzini sizin aranızda bölüşdüydüyü kimi, əxlaqı da sizin aranızda bölüşdürmüşdür. Uca Allah mal-dövləti sevdiyinə də verir, sevmədiyinə də. İmanı isə yalnız sevdiyi adama verir. Kim

¹ Ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 766. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih Ət-Tərgib vət-Tərhib, 1566.

malını xərcləməyə xəsislik etsə, düşmənlə cihad etməkdən qorxsə, gecə (namazına qalxmağa) tənbəllik edərsə, qoy “Lə: ilə:hə illəllah, Subhə:n-Allah, Əlhəmdulilləh, Alla:hu Əkbər” - desin”.¹

270. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “İki xislət var ki, onlara daim əməl edən müsəlman kimsə mütləq Cənnətə girər. Bu iki şey çox asan şeylərdir, lakin onlara əməl edən çox azdır”. Soruşdular: “Bu iki şey nədir, ey Allahın Elçisi?” O dedi: “Qoy sizdən hər biriniz hər namazın sonunda on dəfə “Allahu Əkbər”, on dəfə “Əlhəmdulilləh” və on dəfə “Subhən-Allah” desin. Bu deyilənlər dildə yüz əlli, tərəzidə isə min beş yüzdür”. Mən Allah Elçisinin ﷺ bunları barmaqları ilə say-

¹ Ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 8897, 8990. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2714; Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1571.

dığını gördüm. (İkinci xislət: Qoy sizdən hər biriniz) yatağına girdiyi zaman (otuz üç dəfə) “Subhə:n-Allah”, (otuz üç dəfə) “Əlhəmdulilləh” və (otuz dörd dəfə) “Alla:hu Əkbər” desin. Bu deyilənlər dildə yüzdür, tərəzidə isə mindir. Elə isə sizdən hansı biriniz gecə-gündüz iki min beş yüz günah iş görür?” (Səhabələrdən biri) dedi: “Ey Allahın Elçisi! Necə ola bilər ki, adam bunlara daim əməl etməsin?” O dedi: “Sizdən biriniz namaz qılarkən şeytan gəlib ona filan və filan işi xatırladar və o, bunları zikr etməz”.¹ Digər rəvayətdə belə əlavə var: “Şeytan biriniz yatarkən yanına gəlib təsbih etmədən yatırdır. Həmçinin, namazında gəlib təsbih etmədən əvvəl bir ehtiyacını xatırladır”.²

¹ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 1216. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2306.

² Əbu Davud, 5065, 5067; İbn Hibban, 2018. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2306.

271. Ənəs ibn Malik ﷺ rəvayət edir ki, (bir dəfə) Allah Elçisi ﷺ yarpaqları qurumuş bir ağacın yanından keçərkən əsa ilə ağaca vurdu və onun yarpaqları yerə töküldü. O buyurdu: “Həqiqətən, “Əlhəmdulilləh, Subhə:n-Allah, Lə: ilə:hə illəllah və Alla:hu Əkbər” sözləri, bu ağacın yarpaqları töküldüyü kimi qulun günahlarını tökür”.¹

272. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Yer üzündə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu, vəlla:hu əkbər, və subhə:n-Allah, vəl-həmdulilləh, və lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh”- deyən elə bir adam yoxdur ki, onun günahları - dənizdəki köpüklərdən çox olsa belə, bağışlanmasın”.²

273. İbn Ömər رضي الله عنه rəvayət edir ki, bir kişiye yuxuda belə deyildi: “Peyğəmbəriniz sizə

¹ ət-Tirmizi, 3533, 3876. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 1601.

² ət-Tirmizi, 3460, 3794. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5636.

nəyi əmr etdi?" O da belə cavab verdi: "Otuz üç dəfə "subhən-Allah", otuz üç dəfə "Əlhəmdulilləh", otuz dörd dəfə "Allahu Əkbər" deməyimizi əmr etdi. Bununla sayı yüz olur". Adam dedi: "İyirmi beş dəfə "subhə:n-Allah", iyirmi beş dəfə "Əlhəmdulilləh", iyirmi beş dəfə "Alla:hu əkbər", iyirmi beş dəfə də "Lə: ilə:hə illəllah" deyinki, yüz olsun!" Səhər açıldıqda, o, bunu Peyğəmbərə ﷺ danışdı. Peyğəmbər ﷺ də belə buyurdu: "Ənsarın dediyi kimi edin!"¹

274. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Allah (qulları üçün) dörd kəlmə seçmişdir: "Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, və lə: ilə:hə illəllah, valla:hu əkbər". Kim "Subhə:n-Allah"- deyərsə, Allah ona iyirmi savab yazar və iyirmi günahını silər. Kim "Alla:hu əkbər"- deyərsə, eynilə

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 1351, 1359. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 973.

olar. Kim “Lə: ilə:hə illəllah”- deyərsə, eynilə olar. Kim ürəkdən “Əlhəmdulillə:hi Rəbbil-a:ləmi:n! – (Aləmlərin Rəbbi olan Allaha həmd olsun!)”- deyərsə, ona otuz savab yazılar və otuz günahı silinər”.¹

275. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Lə: ilə:hə illəllah” və “Alla:hu Əkbər” deyən elə bir kəs yoxdur ki, Cənnətlə müjdələnməsin”.²

276. Əbu Zərdən ؓ rəvayət edildiyinə görə, səhabələrdən olan bir dəstə insan Allah Elçisinə ﷺ dedilər: “Ey Allahın Elçisi! Sərvət sahibləri çoxlu savab qazanırlar. Onlar bizim kimi namaz qılır, bizim kimi oruc tutur və həm də mallarının artıq olanını sədəqə verirlər”. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Məgər

¹ Əhməd, 7999, 11610. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1718.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 974. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5569.

Allah sizin üçün sədəqələr təyin etməyibmi? Həqiqətən, hər təsbih (Subhə:n-Allah) sədəqədir, hər təkbir (Alla:hu Əkbər) sədəqədir, hər təhmüd (Əlhəmdulilləh) sədəqədir və hər təhlil (Lə: ilə:hə illəllah) sədəqədir. Yaxşılığın əmr etmək və pisləkdən çəkəndirmək də sədəqədir. Hətta sizdən birinizin zövcəsilə yaxınlıq etməsində sədəqə əcri var". Dedilər: "Ey Allahın Elçisi! Birimiz öz şəhvətinin istədiyini yerinə yetirərkən əcr qazanmış olur?" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Söyləyin görüm!? O kimsə şəhvətinin istədiyini haram ilə yerinə yetirərsə, ona günah olmayacaqdımı? Eləcə də şəhvətinin istədiyini halal ilə yerinə yetirərsə, əcr qazanmış olur".¹

277. Əbu Hureyra ؓ demişdir: "Bir gün Allah Elçisi ﷺ yanında oturanlara buyurdu: "Qalxanınızı götürün!" Onlar dedilər: "Ata-anamız

¹ Muslim, 1006, 2376.

sənə fəda olsun, ey Allahın Elçisi, düşmənmi gəlir?" O buyurdu: "Götürün, götürün oda qarşı qalxanınızı! Deyin: "Subhə:n-Allah, vəl-həmdulilləh, lə: ilə:hə illəllah, Alla:hu Əkbər". Bunlar Qiyamət günü öndən, arxadan və yanlardan qoruyan olaraq gələcəklər. Əbədi qalacaq saleh əməllər də elə bunlardır".¹

278. Rəvayət edilir ki, Ummu Həni bint Əbu Talib رضي الله عنها demişdir: "Bir dəfə Allah Elçisi ﷺ mənə baş çəkməyə gəldi və mən ona dedim: "Mən artıq yaşa dolmuşam, qocalıq məni əldən salıb. Mənə elə bir əməl öyrət ki, mən oturduğum yerdə ona əməl edim (və savab qazanım)". Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Yüz dəfə "Subhə:n-Allah" de, bu, sənin üçün İsmayıl عليه السلام nəslindən yüz kölə azad etməyə bərabər olacaq. "Yüz dəfə "Əlhəmdulilləh" de, bu,

¹ Ət-Tabərani "Mucəmul-Əvsat" 3179. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3214.

sənin üçün Allah yolunda döyüşənlərin mindiyi, yəhərlənmiş və yüyənlənmiş yüz ata bərabər olacaq. Yüz dəfə “Alla:hu Əkbər” de, bu, sənin üçün qurban kəsilmiş və Allah tərəfindən qəbul edilmiş yüz dəvəyə bərabər olacaq. Yüz dəfə “Lə: iləhə illəllah” de”. İbn Xələf dedi: “Zənnimcə Allah Elçisi ﷺ belə demişdir: “Bu, sənin üçün yerlə göy arasını savabla dolduracaq. Bu zikri etdiyün gün, həmin zikri edən kimsə istisna olmaqla heç kəsin savabı sənin savabından çox olmayacaq”.¹

279. Rəvayət edilir ki, Əbu Hureyra ﷺ ağac əkərkən Allah Elçisi ﷺ onun yanından keçərək belə buyurdu: “Ey Əbu Hureyra, əkdüyün nədir?” Əbu Hureyra ﷺ dedi: “Özüm üçün ağac əkirəm”. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Sənin

¹ Əhməd, 26956, 27670. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1316.

üçün bundan daha xeyirli əkiləcək ağac göstərimmi?" Əbu Hureyra ﷺ dedi: "Göstər, ey Allahın Elçisi!" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "De: "Subhə:n-Allah, Əlhəmdulilləh, Lə: ilə:hə illəllah, Alla:hu Əkbər! Belə desən hər kəlməyə görə Cənnətdə sənin üçün bir ağac əkilər".¹

280. Musab ibn Səd atasından ﷺ rəvayət edərək belə demişdir: "Allah Elçisi ﷺ yanında oturanlara buyurdu: "Sizdən biriniz min savab qazanmağa acizsiniz?" Yanında oturanlardan biri soruşdu: "Biz min savabı necə qazana bilərik?" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Biriniz yüz dəfə "təsbih" etdikdə (Subhən-Allah demək), onun üçün min savab yazılar və min günahı silinər".²

¹ İbn Məcə, 3807, 3939. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1549.

² ət-Tirmizi, 3463, 3799; Muslim, 4866.

281. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Həqiqətən, söylədiyiniz təsbih (Subhə:n-Allah), təhlil (Lə: ilə:hə illəllah) və təhmid (Əlhəmdulilləh) kəlmələri Allahın ucalığını ifadə edən zikrlərdir. Onlar Ərşin ətrafında fırlanır, bal arısının vızılıtsı kimi səsləri olur və öz sahiblərini yad edirlər (yəni, onları zikr edənlərin adını çəkir və Allah yanında onun üçün şahidlik edirlər). İstəmirsiniz ki, davamlı şəkildə sizin adınızı zikr edənlər olsun?!”¹

282. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Sizdən biri hər sümüyü müqabilində bir sədəqə borcu olduğu halda səhərə çıxır. Hər təsbih (Subhə:n-Allah demək) sədəqədir, hər təhmid (Əlhəmdulilləh demək) sədəqədir, hər təhlil (Lə: ilə:hə illəllah demək) sədəqədir, hər təkbir (Alla:hu Əkbər demək) sədəqədir. Yaxşı işlər görməyi əmr etmək sədəqədir, pis əməllərdən

¹ İbn Məcə, 3809, 3941. Hədis səhihdir.

çəkındirmək sədəqədir. Duha vaxtı qılınan iki rükət namaz isə bunların hamısını əvəz edir".¹

283. Rəvayət edilir ki, Əbu Umamə ؓ demişdir: "Bir dəfə Peyğəmbər ﷺ mənim dodaqlarımı tərپətdiyimi görüb buyurdu: "Nə söyləyirsən, ey Əbu Umamə?" Mən dedim: "Allahı zikr edirəm". O buyurdu: "Gecəgündüz Allahı zikr etməyindən daha çox (savabı olan) bir şeyi sənə öyrədimmi? De:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ مِثْلَ مَا خَلَقَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَدَدَ مَا
فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَدَدَ مَا اَحْصَى كِتَابَهُ،
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ مِثْلَ مَا اَحْصَى كِتَابَهُ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَدَدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْحَمْدُ
لِلّٰهِ مِثْلَ كُلِّ شَيْءٍ

"Əlhəmdulillə:hi adədə mə: xaləqa, valhəmdulillə:hi mil ə mə: xaləqa, valhəmdulillə:hi

¹ Muslim, 720, 1181, 1704.

adədə mə: fis-səmə:və:ti va mə: fil-ərđi,
 valhəmdulillə:hi adədə mə: əhsa: kitə:buhu,
 valhəmdulillə:hi mil ə mə: əhsa: kitə:buhu,
 valhəmdulillə:hi adədə kulli şey in, valhəmdulillə:hi mil ə kulli şey in! - (Yaratdıqlarının sayı qədər Allaha həmd olsun! Yaratdıqlarının sayının çoxluğu qədər Allaha həmd olsun! Göydə və yerdə olanların sayı qədər Allaha Həmd olsun! Kitabının saydığı qədər Allaha həmd olsun! Kitabının saydığıının çoxluğu qədər Allaha həmd olsun! Hər şeyin sayı qədər Allaha həmd olsun! Hər şeyin sayının çoxluğu qədər Allaha həmd olsun!)”- və bu qaydada “Subhə:n-Alla:hi...” de. Özündən sonra gələn zürriyyətinə də öyrət!”¹

¹ Əhməd, 22198; ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 7930. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2578.

137. Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

284. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim gecə qalxmağa çətinlik çəkər, malı xərcləməyə xəsislik edər və ya düşmənlə vuruşmaqdan qorxarsa, “Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi”- (Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Ona məxsusdur!) deməyi çoxaltsın. Şübhəsiz ki, bu kəlmə Allaha ﷻ Onun yolunda dağ boyda qızılı xərcləməkdən daha sevimlidir”.¹

285. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim səhər və axşam yüz dəfə: “Subhə:n-Allahi və bihəmdihi!”- deyərsə, Qiyamət günü onun dediyi kimi və ya ondan daha çox söyləyəndən başqa heç kəs onun gətirdiyindən daha fəzilətli bir şey gətirə bilməz”.²

¹ ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 7800; Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1541.

² Muslim, 2692, 4858.

286. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim gün ərzində yüz dəfə: “Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi!”- deyərsə, günahları dəniz köpüyü qədər olsa belə silinər”.¹

138. Subhə:n-Allahi va bihəmdihi, subhə:n-Allahil-Azi:m

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

287. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Rahməmə sevimli, tələffüzü asan və tərəzidə ağır gələn iki kəlmə var. Bunlar:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

“Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi, subhə:n-Alla:hil-Azi:m! – (Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Ona məxsusdur! Böyük Allah pak və müqəddəsdir!) - kəlmələridir”.²

¹ əl-Buxari, 5926, 6405.

² əl-Buxari, 6188, 6682, 7008, 7563.

139. Subhə:n-Alla:hil-Azi:m

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

288. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Kim:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

“Subhə:n-Alla:hil-Azi:m! – (Əzəmətli Allah pak və müqəddəsdir!)”- deyərsə, Cənnətdə onun üçün bir ağac əkilər”.¹

140. Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi va bihəmdihi

289. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Kim:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

“Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi va bihəmdihi! - (Böyük Allah pak və müqəddəsdir, həmd Ona məxsusdur!) - deyərsə, onun üçün Cən-

¹ İbn Hibban, 824. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 64.

nətdə bir xurma ağacı əkilər".¹

141. Geniş bir dua

290. Uzun bir hədisdə Peyğəmbər ﷺ Allahın ona belə dediyini buyurur: "Ey Muhəmməd!" Mən dedim: "Əmrinə müntəzirəm, ey Rəbbim!" Allah buyurdu: "Mələklər nə haqda mübahisə edirlər?" Mən dedim: "Kəffarələr haqqında". O buyurdu: "Nədir onlar?" Mən dedim: "Camaat namazlarına piyada getmək, namazlardan sonra məscidlərdə oturub növbəti namazı gözləmək, soyuqda dəstəmazı tam almaq". Allah buyurdu: "Sonra nə haqda?" Mən dedim: "Yemək yedirtmək, mülayim söz söyləmək, insanlar yatdığı vaxt namaz qılmaq". (Allah buyurdu: "Kim belə edərsə, xeyir içində yaşayar, xeyir içində ölər

¹ Ət-Tirmizi, 3464, 3800. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 64.

və anadan doğulduğu kimi günahsız olar”).¹
Allah buyurdu: “İstə!” Mən dedim:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ
تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةَ قَوْمٍ فَتَوَفَّنِي غَيْرَ مَفْتُونٍ أَسْأَلُكَ حُبَّكَ
وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُ إِلَى حُبِّكَ

“Alla:hummə inni: əs əlukə fi'ləl-xayra:ti va
tərkəl-munkəra:ti va hubbəl-məsə:ki:ni va ən
təğfira li: və tərhəməni: va izə: əradtə fitnətə
qauvmin fətəvaffəni: ğayra məftu:nin! Əs
əlukə hubbəkə va hubbə mən yuhibbukə va
hubbə aməlin yuqarribu ilə: hubbikə! –
(Allahım! Səndən xeyir işlər görməyi, pis
işlərdən uzaq olmağı, kasıbları sevməyi,
məni bağışlamağını, mənə rəhm etməyini və
hər hansı bir qövmü fitnəyə salmaq istə-
dikdə, fitnəyə düşməmiş canımı almağını

¹ İbn Xuzeymə “Tövhid” 318. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 59.

diləyirəm! Səndən Sənin və Səni sevənin məhəbbətini qazanmağımı və məhəbbətinə yaxınlaşdıracaq hər bir əməli sevməyi istəyirəm!)". Allah Elçisi ﷺ dedi: "Bu yuxu haqdır, bunları yaxşıca öyrənin".¹

142. Nafilə namazların fəziləti

291. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Fərz namazı nafilə namazından üstün olduğu kimi, kişinin evində qıldığı nafilə namazı da insanların yanında qıldığı nafilə namazdan üstündür".²

143. Peyğəmbərin ﷺ zikr etmək qaydası

292. Rəvayət edilir ki, Abdullah ibn Amr demişdir: "Peyğəmbəri ﷺ sağ əli ilə təsbih (zikr)

¹ Ət-Tirmizi, 3235, 3543. Hədis səhihdir. Bax: Ziləlul-Cənnə, 88; Mişkətul-Məsəbih, 748.

² Ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 7322. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4217.

edərkən gördüm".¹

144. Bəzi ədəb qaydaları

293. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Hava qaraldıqda uşaqlarınızı (bayıra) buraxmayın. (Çünki bu vaxt) şeytanlar hər tərəfə yayılırlar. Gecədən bir müddət keçdikdən sonra isə onları buraxa bilərsiniz. (Gecələr) "Bismilləh" deyərək (evinin) qapısını bağla! "Bismilləh" deyərək lampanı söndür! "Bismilləh" deyərək su tuluqlarının ağzını bağla!" "Bismilləh" deyərək hər nə ilə olursa, olsun qab-qacağın ağzını ört!"²

Müvəffəq edən Allahdır!
Həmd aləmlərin Rəbbinə məxsusdur!

¹ Əbu Davud, 1502. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 1346.

² əl-Buxari, 3038, 3280.

İstifadə olunan ədəbiyyat

Qurani-Kərimin mənaca tərcüməsi;

“Müsəlman Qalası”;

“Fəzilətli Əməllər”;

“Səhih Qüdsi Hədislər”;

“Səhih Dua və Zikrlər”.

Mündəricat

1.	Yuxudan oyandıqda edilən zikrlər	10
2.	Paltar geyinərkən edilən dua	17
3.	Təzə paltar geyinərkən edilən dua	18
4.	Təzə paltar geyinən üçün edilən dua	19
5.	Paltarı soyunarkən nə deyilir?	19
6.	Ayaqyoluna girdikdə edilən dua	20
7.	Ayaqyolundan çıxdıqda edilən dua	20
8.	Dəstəməzdən əvvəl edilən zikr	21
9.	Dəstəməzdən sonra edilən zikr	21
10.	Evdən çıxanda və evə girəndə qılınan namaz	23
11.	Evdən çıxarkən edilən zikr	23
12.	Evə girərkən edilən zikr	25
13.	Məscidə gedərkən edilən dua	25
14.	Məscidə girərkən edilən dua	27
15.	Məsciddən çıxarkən edilən dua	28
16.	Azan zikrləri	29
17.	Azanla iqamə arasında dua etmək	33
18.	Namaza başladıqda "Allahu Əkbər" dedikdən sonra edilən açılış duası	33
19.	Rukuda edilən dualar	41
20.	Rukudan qalxarkən edilən dua	44
21.	Səcdədə edilən dualar	45

22.	İki səcdə arasında oturduqda edilən dua	49
23.	Tilavət səcdəsində edilən dua	50
24.	Təşəhhüd	52
25.	Təşəhhüddən sonra Peyğəmbərə ﷺ oxunan salavat	54
26.	Axırıncı təşəhhüddən sonra, salamdan qabaq edilən dua	56
27.	Salam verib namazı bitirdikdən sonra edilən zikrlər	66
28.	Duha namazından sonra deyilən zikir	76
29.	İstixarə namazının duası	77
30.	Səhər və axşam zikrləri	79
31.	Yatağa girərkən oxunan zikrlər	94
	• əs-Səcdə surəsi	102
	• əl-Mulk surəsi	113
32.	Gecə yatarkən bir tərəfdən digər tərəfə çevrildikdə edilən dua	124
33.	Yuxuda həyəcan və qorxu keçirən, dəhşətə gələn və (başqa bu kimi) hallarda oxunan dua	124
34.	Pis yuxu görən nə etməlidir?	125
35.	Vitr namazında edilən qunut duası	126
36.	Vitr namazının salamından sonra edilən zikir	129

37.	Üzüntü və kədər anında oxunan dua	130
38.	Sıxıntı anında oxunan dua	132
39.	Düşmən və ixtiyar sahibi ilə rastlaşarkən edilən dua	134
40.	Rəhbərin zülmündən qorxan kimsənin etdiyi dua	135
41.	Düşməinə qarşı edilən dua	138
42.	Hər hansı bir camaatdan qorxanın etdiyi dua	139
43.	İmanda şəkkə düşənin duası	139
44.	Borcdan qurtarmaq üçün edilən dua	141
45.	Namaz qılarkən yaxud Quran oxuyarkən gələn vəsvəsəyə qarşı edilən dua	142
46.	Bir iş ağır gəldikdə edilən dua	142
47.	Xoşa gəlməyən bir hadisə baş verdikdə yaxud istədiyi bir iş baş tutmadıqda edilən dua	143
48.	Yeni doğulmuş uşaq üçün bərəkət duası	143
49.	Uşaqları qorumaq üçün oxunan dua	144
50.	Bədənində ağrı hiss edən nə deməlidir?	144
51.	Xəstəni ziyarət edərkən onun üçün edilən dua	145

52.	Xəstələnin sağlması üçün edilən dualar	146
53.	Həyatından əlini üzmüş xəstənin duası	148
54.	Can verənə təlqin edilən dua	149
55.	Başına müsibət gələnin duası	150
56.	Meyitin gözlərini qapayarkən edilən dua	150
57.	Cənazə namazında meyit üçün oxunan dua	151
58.	Həddi-bülüğa çatmamış uşağın cənazə namazında oxunulan dua	155
59.	Təziyə duası	156
60.	Cənazəni qəbrə qoyarkən edilən dua	157
61.	Cənazəni dəfn etdikdən sonra edilən dua	157
62.	Qəbirləri ziyarət edərkən oxunan dua	158
63.	Külək əsərkən edilən dua	159
64.	Göy guruldayarkən edilən dua	160
65.	Yağışın yağması üçün edilən bəzi dualar	160
66.	Yağış yağanda edilən dua	162
67.	Yağış yağandan sonra edilən zikr	162
68.	Havanın açılması üçün edilən dua	162
69.	Hilal (təzə ay) görünərkən edilən dua	163
70.	Oruc tutanın iftarını açarkən etdiyi dua	164

71.	Yeməyə başlayarkən edilən dua	164
72.	Yeməkdən sonra edilən dua	166
73.	Qonağın ona yemək verən üçün etdiyi dua	167
74.	Su verən yaxud vermək istəyən şəxs üçün edilən dua	167
75.	Başqa bir evdə orucunu açan şəxsin ev əhli üçün etdiyi dua	168
76.	Oruc tutan onu söyən adama nə deməlidir?	169
77.	Nübar meyvə görərkən edilən dua	169
78.	Asqırdıqda edilən dua	170
79.	Kafir asqırıb "əlhəmdulillah" desə, ona nə deyilir?	171
80.	Evlənən üçün edilən dua	171
81.	Evlənən şəxsin özü üçün etdiyi dua və minik heyvanı alanın edəcəyi dua	172
82.	Həyat yoldaşı ilə cinsi əlaqəyə girməmişdən əvvəl edilən dua	173
83.	Qəzəblənərkən edilən dua	173
84.	Müsibətə düçar olmuş kimsəni görərkən edilən dua	174
85.	Məclisdə deyilən dua	175
86.	Məclisin kəffarəsi	175
87.	Sənə yaxşılıq edən şəxs üçün edəcəyin dua	176

88.	“Allah səni bağışlasın!” deyən üçün edilən dua	177
89.	Dəccaldan qorunmaq üçün olan ayələr	177
90.	“Səni Allah xatirinə sevirəm!”- deyən üçün edilən dua	181
91.	Malını sənə təklif edən kimsə üçün edilən dua	181
92.	Borcu qaytararkən onu verən şəxs üçün edilən dua	182
93.	Allaha şərik qoşmaqdan qorxanın edəcəyi dua	182
94.	Bəd əlamətə qarşı edilən dua	183
95.	Minik vasitəsinə minərkən edilən dua	184
96.	Səfər duası	185
97.	Kəndə yaxud şəhərə daxil olarkən edilən dua	187
98.	Bazara girərkən edilən dua	188
99.	Minik vasitəsi büdrədikdə (ilişib qaldıqda) edilən dua	189
100.	Vidalaşdıqda müsafirin sakinlər üçün etdiyi dua	190
101.	Vidalaşdıqda sakinlərin müsafir üçün etdiyi dua	190
102.	Səfərdə yol gedərkən təkbir və təsbih	191
103.	Müsafirin səhərə yaxın etdiyi dua	192

104.	Səfərdə və ya başqa vaxtlarda mənzil başına çatdıqda edilən dua	192
105.	Səfərdən qayıdarkən edilən zikr	193
106.	Sevindirici yaxud xoşagəlməyən hadisə ilə rastlaşan adam nə deməlidir?	194
107.	Söydüyün adam üçün edəcəyiniz dua	195
108.	Müsəlman müsəlmanı tərifləyəndə nə deməlidir?	196
109.	Təriflənen müsəlman nə deməlidir?	196
110.	Təəccüblənərkən və ya sevinərkən edilən dua	197
111.	Bir şeyi gözə gətirəcəyindən qorxan adamın etdiyi dua	198
112.	Qorxduqda nə deyilir?	198
113.	Üsyankar şeytanların hiyləsini dəf etmək üçün nə deyilir?	198
114.	Rahatlıq kəlmələri	200
115.	Peyğəmbərə ﷺ salavat deməyiniz fəziləti	201
116.	Xoruz banlayarkən və ya uzunqulaq anqırarkən edilən dua	204
117.	Gecə heyvanların səslərini eşidərkən edilən dua	204
118.	Həcc və ya ümrə ziyarəti əsnasında ihramda olan şəxs necə təlbiyə etməlidir	205

119.	Qara daş yerləşən küncə gəlib çatdıqda təkbiir gətirmək	206
120.	Yəmən küncü ilə qara daş arasında edilən dua	206
121.	Safə və Mərvə dağları üzərində dayandıqda edilən dua	207
122.	Arafa günü edilən dua	209
123.	Məş'ərul-Həramda edilən zikir	210
124.	Cəmərətə hər daş atarkən təkbiir etmək	210
125.	Qurban kəsərkən nə deyilir?	211
126.	Salamın fəziləti	212
127.	Salam verən kafirin salami necə alınmalıdır?	214
128.	Döyüş meydanından qaçan da bağışlanma bilər	216
129.	Səcdədə və gecənin axırı edilən dua	217
130.	Tövbə və bağışlanma diləmək	218
131.	Bəzi zikrlərin fəziləti haqda hədislər	219
132.	Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r	222
133.	Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r	223

134.	Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə
ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu,
yuyhi və yumit, biyədihil-xayru və
huvə alə: kulli şey in qadi:r	224
135.	Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh	225
136.	Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, va lə:
ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər	228
137.	Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi	243
138.	Subhə:n-Allahi va bihəmdihi, subhə:n-
Allahil-Azi:m	244
139.	Subhə:n-Alla:hil-Azi:m	245
140.	Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi va bihəmdihi	245
141.	Geniş bir dua	246
142.	Nafilə namazların fəziləti	248
143.	Peyğəmbərin ﷺ zikr etmək qaydası	248
144.	Bəzi ədəb qaydaları	249

**Quran və Sünnədə olan
Səhih Dua və Zikrlər**

“Elm və təhsil” nəşriyyatının direktoru:
professor Nadir MƏMMƏDLİ

Dizayner: Kamran İbrahimov
Texniki redaktor: Rövşanə Nizamiqızı

Çapa imzalanmış 12.01.2021
Şərti çap vərəqi 8,2. Sifariş № 08
Kağız formatı 60x84 1/32. Tiraj 40000

Kitab “Elm və təhsil” nəşriyyat-poliqrafiya
müəssisəsində səhifələnilib, çap olunmuşdur

E-mail: elm.ve.tehsil@mail.ru

Tel: 497-16-32; 050-311-41-89

Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev 8 /4